

**Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων -
Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου
Τμήμα Οικονομικών Επιστημών - Δημοκρίτειο
Πανεπιστήμιο Θράκης
Τμήμα Οικονομικών Επιστημών - Αριστοτέλειο
Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
Τμήμα Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων -
Πανεπιστήμιο Πειραιά**

**Διαπανεπιστημιακό Διατμηματικό Πρόγραμμα
Μεταπτυχιακών Σπουδών
«Τοπική και Περιφερειακή Ανάπτυξη και
Αυτοδιοίκηση»**

**ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΤΑΠΤΟΚ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ
ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΚΑΙ Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥΣ
ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΤΟΥ ΠΕΠ
ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ**

Γεώργιος Γόνης

Κόρινθος, Απρίλιος 2017

**Department of Political Studies and International
Relations - University of Peloponnese
Department of Economics - Democritus University of
Thrace
Department of Economics - Aristotle University of
Thessaloniki
Department of Business Administration - University of
Piraeus**

**Master Program in
«Local and Regional Government and Development»**

**COMPARATIVE ANALYSIS OF APPROVED
PROGRAMMES OF TAP TOK CENTRAL
GREECE AND THEIR CONTRIBUTION TO
ACHIEVING THE GOALS OF PEP CENTRAL
GREECE**

George Gonis

Corinth, April 2017

Αφιέρωση

Η παρούσα
διπλωματική εργασία
αφιερώνεται στη
γυναίκα μου Βεατρίκη
η οποία είναι ο
στυλοβάτης μου σε
όλες τις προκλήσεις
της ζωής μου και
χωρίς αυτήν δεν θα
ήταν δυνατή η
ολοκλήρωση των
σπουδών μου. Επίσης
στα παιδιά μου Νίκο
και Βασιλική που με
περίμεναν καρτερικά
κάθε Σάββατο να
επιστρέψω από Αθήνα

Ευχαριστίες

Ευχαριστώ από τα βάθη της ψυχής μου το Δήμαρχο Μακρακώμης κ. Παπαευθυμίου Ευθύμιο ο οποίος μου παρείχε όλες τις απαραίτητες διευκολύνσεις για την ολοκλήρωση των σπουδών μου. Επίσης θα ήθελα να ευχαριστήσω όλους τους καθηγητές μου για τις πολύτιμες γνώσεις που μου πρόσφεραν και ιδιαίτερα τους καθηγητές μου κ. Κότιο Άγγελο και κ. Κουτουλάκη Μανώλη που με καθοδήγησαν στην εργασία αυτή. Τέλος όλους τους συμφοιτητές μου που έκαναν αυτό το ταξίδι γνώσης συναρπαστικό.

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΤΑΠΤΟΚ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΚΑΙ Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΤΟΥ ΠΕΠ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Σημαντικοί όροι: Τοπική ανάπτυξη, πρωτοβουλία, Ομάδες τοπικής δράσης, στρατηγική, θεματικός στόχος, χρηματοδοτικά εργαλεία

Περίληψη

Η παρούσα διπλωματική εργασία αναφέρεται στο νέο χρηματοδοτικό εργαλείο της ΕΕ «Τοπική ανάπτυξη με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων». Γίνεται μια εκτενής αναφορά στο πως αντιλαμβάνεται η ΕΕ τον σχεδιασμό, την υλοποίηση και τη χρηματοδότηση της ΤΑΠΤΟΚ δίνοντας ταυτόχρονα τις γενικές κατευθύνσεις και αλλά και την απαραίτητη ελευθερία στα κράτη μέλη. Οι ελληνικές αρχές αντιλαμβανόμενες τη χρησιμότητα του νέου εργαλείου δημιούργησαν το απαραίτητο θεσμικό πλαίσιο και εξειδίκευσαν τη χρήση του στα πλαίσια του ΠΑΑ 2014-2020 ως μέτρο 19 και του άξονα 4 του ΕΠΑΛΘ. Σε όλη την επιλέξιμη περιοχή επιλέχθηκαν 49 τοπικά προγράμματα από τα οποία τα 6 βρίσκονται στην περιοχή της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας. Το ΠΕΠ της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, μέσω της επενδυτικής προτεραιότητας 9d, προτίθεται να δράσει συμπληρωματικά χωρίς όμως συγκεκριμένους στόχους και δείκτες. Σαν συνέπεια το ερώτημα που τίθεται είναι κατά πόσο η στρατηγική και η υλοποίηση των εγκριθέντων προγραμμάτων ΤΑΠΤΟΚ συμβάλλουν στο όραμα, τους γενικούς στόχους και κατευθύνσεις της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας όπως αυτοί εκφράζονται μέσα από το Επιχειρησιακό της Πρόγραμμα. Η συγκριτική ανάλυση θα βοηθήσει στην άρτια υλοποίηση και στη μελλοντική αξιολόγηση και τροποποίηση των προγραμμάτων. Για αυτό το λόγο γίνεται αναφορά στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας, στα 6 εγκριθέντα προγράμματα και ακολουθεί συγκριτική ανάλυση η οποία απαντά στο ανωτέρω ερώτημα και θέτει τις βάσεις για περαιτέρω έρευνα.

COMPARATIVE ANALYSIS OF APPROVED PROGRAMMES OF TAP TOK CENTRAL GREECE AND THEIR CONTRIBUTION TO ACHIEVING THE GOALS OF PEP CENTRAL GREECE

Keywords: local development, initiative, Local action groups, strategy, thematic objective, financial tools

Abstract

This thesis refers to the new EU financial instrument «Community-Led Local Development». It is a comprehensive report on how the EU perceives the design, implementation and financing of CLLD while providing the guidelines and also the necessary freedom to Member States. The Greek authorities perceived the usefulness of the new tool, created the necessary institutional framework and refined its use based on the RDP 2014-2020, as measure 19 and the 4 OPFS axis. Throughout the eligible area, 49 local programs were selected of which six are located in the Region of Central Greece. The ROP of the Central Greece region, through investment priority 9d, intends to act but without additional concrete targets and indicators. As a result, the question is whether the strategy and implementation of approved CLLD programs contributes to the vision, general objectives and guidelines of the Region of Central Greece as expressed through the Operational Program. The comparative analysis will help the implementation, future evaluation and adjustment of the programs. For this reason, we refer to the six approved projects in the Region of Central Greece, and their comparative analysis which answers that question and lays the foundation for further research.

Περιεχόμενα

Περίληψη	3
Abstract	4
Κατάλογος Πινάκων	7
Κατάλογος Διαγραμμάτων.....	8
Κατάλογος συμβόλων-ακρωνυμίων-συντομογραφιών.....	9
Εισαγωγή	10
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1	12
Ευρωπαϊκό Θεσμικό πλαίσιο	12
1.1 Εισαγωγή – Ορισμός – Βασικές αρχές.....	12
1.2 Πρακτικός Σχεδιασμός ΤΑΠΤΟΚ.....	14
1.3 Είδη ΤΑΠΤΟΚ	15
1.4 Στήριξη θεσμική – οικονομική των συμπράξεων ΤΑΠΤΟΚ	16
1.5 Ανακεφαλαίωση	22
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2	23
Ελληνικό πλαίσιο εφαρμογής ΤΑΠΤΟΚ.....	23
2.1 Εισαγωγή - Νομοθεσία.....	23
2.2 Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2014-2020 (ΠΑΑ 2014-2020)	25
2.3 Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας και Θάλασσας 2014-2020 (ΕΠΑΛΘ 2014-2020). 28	
2.4 Εφαρμογή της ΤΑΠΤΟΚ στην Ελλάδα – Πρόσκληση προς ΟΤΔ.....	30
2.5 Ανακεφαλαίωση	35
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3	37
Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας	37
3.1 Αναπτυξιακό προφίλ της ΠΣΤΕ	37
3.2 Στόχοι και περιεχόμενο του ΠΕΠ 2014-2020 της ΠΣΤΕ.....	39
3.4 Τοπική ανάπτυξη με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων (ΤΑΠΤΟΚ) στο ΠΕΠ της ΠΣΤΕ.....	43
3.5 Ανακεφαλαίωση	43
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4	45
Παρουσίαση προγραμμάτων ΤΑΠΤΟΚ – Συσχέτιση με ΠΕΠ ΠΣΤΕ	45
4.1 Περιοχή Παρνασσού – Οίτης	45
4.2 Περιοχή Βοιωτίας.....	57
4.2.1 Η στρατηγική του Τοπικού Προγράμματος	57
4.3 Περιοχή Κεντρικής και Βόρειας Εύβοιας	68

4.3.1 Η στρατηγική του Τοπικού Προγράμματος	69
4.4 Περιοχή Νότιας Εύβοιας και Σκύρου.....	83
4.4.1 Η στρατηγική του Τοπικού Προγράμματος	83
4.5 Περιοχή Φθιώτιδας – Ευρυτανίας.....	97
4.5.1 Η στρατηγική του Τοπικού Προγράμματος	98
4.6 Περιοχή Φωκίδας	109
4.6.1 Η στρατηγική του Τοπικού Προγράμματος	109
4.7 Παρουσίαση αποτελεσμάτων ανά τοπικό πρόγραμμα	114
4.7.1 Περιοχή Παρνασσού – Οίτης.....	114
4.7.2 Περιοχή Βοιωτίας.....	114
4.7.3 Περιοχή Κεντρικής και Βόρειας Εύβοιας	114
4.7.4 Περιοχή Νότιας Εύβοιας και Σκύρου.....	115
4.7.5 Περιοχή Φθιώτιδας - Ευρυτανίας.....	115
4.7.6 Περιοχή Φωκίδας	115
4.8 Στατιστική ανάλυση.....	116
4.8.1 Στατιστική ανάλυση των εγκριθέντων ΤΑΠΤΟΚ.....	116
4.9 Ανακεφαλαίωση	124
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5	125
Συγκριτική ανάλυση - Συμπεράσματα.....	125
5.1 Ερευνητικά ερωτήματα	125
5.2 Συγκριτική ανάλυση – Συμπεράσματα.....	125
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	128
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.....	132

Κατάλογος Πινάκων

Αριθμός Πίνακα - Τίτλος Πίνακα	Σελίδα
Πίνακας 1.1 Στρατηγική – Ευρωπαϊκό Πλαίσιο.....	18
Πίνακας 1.2 Καθήκοντα – Ευρωπαϊκό Νομοθετικό Πλαίσιο.....	19
Πίνακας 2.1 Εξειδίκευση ΠΑΑ	26
Πίνακας 2.2 Μέτρα – Χρηματοδότηση ΠΑΑ.....	26
Πίνακας 2.3 Άξονες – Χρηματοδότηση ΕΠΑΛΘ.....	29
Πίνακας 2.4 Κατανομή πιστώσεων δημόσιας δαπάνης	34
Πίνακας 3.1 Στατιστικά Στοιχεία ΠΣΤΕ.....	37
Πίνακας 3.2 Επισκόπηση της επενδυτικής στρατηγικής του επιχειρησιακού προγράμματος.....	39
Πίνακας 3.3 Αντιστοίχιση Αξόνων Προτεραιότητας – Θεματικών Στόχων	41
Πίνακας 4.1 Θεματικές κατευθύνσεις – Στόχοι περιοχής Παρνασσού - Οίτης.....	47
Πίνακας 4.2 Δράσεις Τοπικού Προγράμματος περιοχής Παρνασσού - Οίτης.....	49
Πίνακας 4.3 Θεματικές κατευθύνσεις – Στόχοι περιοχής Βοιωτίας.....	58
Πίνακας 4.4 Δράσεις Τοπικού Προγράμματος περιοχής Βοιωτίας.....	60
Πίνακας 4.5 Θεματικές κατευθύνσεις – Στόχοι περιοχής Κεντρικής και Βόρειας Εύβοιας	70
Πίνακας 4.6 Δράσεις Τοπικού Προγράμματος περιοχής Κεντρικής και Βόρειας Εύβοια.....	71
Πίνακας 4.7 Θεματικές κατευθύνσεις – Στόχοι περιοχής Νότιας Εύβοιας και Σκύρου	85
Πίνακας 4.8 Δράσεις Τοπικού Προγράμματος περιοχής Νότιας Εύβοιας και Σκύρου	87
Πίνακας 4.9 Θεματικές κατευθύνσεις – Στόχοι περιοχής Φθιώτιδας - Ευρυτανίας..	100
Πίνακας 4.10 Δράσεις Τοπικού Προγράμματος περιοχής Φθιώτιδας - Ευρυτανίας.	101
Πίνακας 4.11 Θεματικές κατευθύνσεις – Στόχοι περιοχής Φωκίδας	110
Πίνακας 4.12 Δράσεις Τοπικού Προγράμματος περιοχής Φωκίδας.....	112
Πίνακας 4.13 Συγκριτική ανάλυση των εγκριθέντων ΤΑΠΤΟΚ	116
Πίνακας 4.14 Αποτελέσματα υπολογισμού δεικτών	122

Κατάλογος Διαγραμμάτων

Αριθμός Διαγράμματος - Τίτλος Διαγράμματος	Σελίδα
Εικόνα 1.1 Σπειροειδές διάγραμμα για το τρίπτυχο «περιοχή, σύμπραξη και στρατηγική» της ΤΑΠΤΟΚ σε βάθος χρόνου	14
Εικόνα 4.1 Περιοχή παρέμβασης Παρνασσού - Οίτης.....	45
Εικόνα 4.2 Περιοχή παρέμβασης Βοιωτίας.....	57
Εικόνα 4.3 Περιοχή παρέμβασης Κεντρικής και Βόρειας Εύβοιας	68
Εικόνα 4.4 Περιοχή παρέμβασης Νότιας Εύβοιας	83
Εικόνα 4.5 Περιοχή παρέμβασης Φθιώτιδας – Ευρυτανίας	97
Εικόνα 4.6 Περιοχή Παρέμβασης Φωκίδας.....	109
Διάγραμμα 4.7 Εγκριθέν προϋπολογισμός	117
Διάγραμμα 4.8 Ωφελούμενος Πληθυσμός.....	118
Διάγραμμα 4.9 Δράσεις που θα υλοποιηθούν.....	119
Διάγραμμα 4.10 Συνεργατικά Σχήματα	119
Διάγραμμα 4.11 Μόνιμες θέσεις εργασίας	120
Διάγραμμα 4.12 Άτομα κατάρτισης	121
Διάγραμμα 4.13 Ραβδόγραμμα Δεικτών.....	123

Κατάλογος συμβόλων-ακρωνυμίων-συντομογραφιών

RIS3	Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης
ΑΠ	Άξονα Προτεραιότητας
ΒΑΑ	Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη
ΓΣ	Γενικοί στόχοι
Ε.Ε.	Ευρωπαϊκής Επιτροπής
ΕΓΤΑΑ	Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης
ΕΔΕΤ	Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία
ΕΚ	Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
ΕΚΤ	Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα
ΕΛΣΤΑΤ	Ελληνικής Στατιστικής Αρχής
ΕΠ	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
ΕΠΑλΘ	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας και Θάλασσας
ΕΤΘΑ	Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας
ΕΤΠΑ	Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης
ΘΟΣΣ	Θεματικών ομάδων Στρατηγικού Σχεδιασμού
ΘΑ	Θεματικοί Στόχοι
ΚΑΛΠ	Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής
ΚΑΠ	Κοινή Αγροτική Πολιτική
ΚΚΔ	Κανονισμού κοινών διατάξεων
ΚΣΠ-CSF	Κοινό Στρατηγικό Πλαίσιο
ΟΘΠ	Ολοκληρωμένης Θαλάσσιας Πολιτικής
ΟΤΔ	Ομάδες Τοπικής Δράσης
ΟΧΕ	Ολοκληρωμένη Χωρική Επένδυση
ΠΑΑ	Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης
ΠΕ	Περιφερειακές Ενότητες
ΠΕΠ	Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
ΠΣΤΕ	Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας
ΤΑΠΤΟΚ	Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία των Τοπικών Κοινοτήτων

Εισαγωγή

Η παρούσα εργασία στοχεύει να απαντήσει στο ερευνητικό ερώτημα κατά πόσο τα τοπικά προγράμματα ΤΑΠΤΟΚ που έχουν εγκριθεί στα πλαίσια της πρόσκλησης του μέτρου 19 του ΠΑΑ και του άξονα 4 του ΕΠΑΛΘ συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων του ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας. Προκειμένου να απαντηθεί το ανωτέρω ερώτημα κρίθηκε σκόπιμο να γίνει μια αναφορά στο Ευρωπαϊκό θεσμικό πλαίσιο, στο Ελληνικό θεσμικό πλαίσιο και να ακολουθήσει η παρουσίαση του ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας και των εγκριθέντων τοπικών προγραμμάτων ΤΑΠΤΟΚ. Τέλος με την παρουσίαση, τη συγκριτική ανάλυση των εγκριθέντων τοπικών προγραμμάτων ΤΑΠΤΟΚ καθώς και με τη συσχέτιση τους με το ΠΕΠ της ΠΣΤΕ θα απαντηθεί το ερευνητικό ερώτημα.

Στα πλαίσια του πρώτου κεφαλαίου θα εξεταστεί η εφαρμογή του νέου χρηματοδοτικού εργαλείου της ΤΑΠΤΟΚ που έχει προκύψει στα πλαίσια υλοποίησης της νέας αναπτυξιακής πολιτικής βασισμένη στον τόπο (place – based development policy). Θα διερευνηθεί κατά πόσο το Ευρωπαϊκό θεσμικό πλαίσιο παρέχει στις χώρες τις βασικές αρχές, τον θεωρητικό σχεδιασμό, τα είδη καθώς και την απαραίτητη θεσμική και οικονομική στήριξη δίνοντας όμως ταυτόχρονα την απαραίτητη ευελιξία στα κράτη – μέλη για την υλοποίηση της με μοναδική προϋπόθεση η ανάπτυξη της στρατηγικής να ξεκινάει από το γενικό και εστιάζοντας κατόπιν στο ειδικό και η ολοκλήρωση από τη βάση προς την κορυφή.

Στο δεύτερο κεφάλαιο παρουσιάζεται το ελληνικό θεσμικό πλαίσιο και εξετάζεται κατά πόσο έχει εναρμονιστεί με το Ευρωπαϊκό θεσμικό πλαίσιο. Για αυτό το λόγο γίνεται παρουσίαση του νομοθεσίας, του ΠΑΑ 2014-2020 και του ΕΠΑΛΘ 2014-2020 και της πρόσκλησης ενδιαφέροντος των ΤΑΠΤΟΚ. Θα αναπτυχθούν οι αναπτυξιακές στρατηγικές, ο ρόλος των διαχειριστικών αρχών, ο ρόλος των περιφερειών και οι κανόνες δημιουργίας των ομάδων τοπικής δράσης (ΟΤΔ), η συνεργασία και ο συντονισμός όλων αυτών των φορέων είναι απαραίτητος για την επιτυχή ολοκλήρωση του προγράμματος. Η ΤΑΠΤΟΚ θα υλοποιηθεί μέσω του μέτρου 19 του ΠΑΑ και του άξονα 4 του ΕΠΑΛΘ. Μετά την πρόσκληση ενδιαφέροντος έχουν εγκριθεί συνολικά 49 προγράμματα στην ελληνική επικράτεια.

Στο τρίτο κεφάλαιο παρουσιάζεται το αναπτυξιακό προφίλ της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας και γίνεται παρουσίαση του ΠΕΠ το οποίο ορίζει το όραμα και τους

γενικούς στόχους της. Από τη συνοπτική παρουσίαση θα προκύψουν οι αναπτυξιακές προτεραιότητες, η χρηματοδοτική βαρύτητα, οι δείκτες αποτελέσματος καθώς και η συμβολή του, μέσω της επενδυτικής προτεραιότητας 9d, στη δημιουργία ΤΑΠΤΟΚ και στη συμπληρωματικότητα των δράσεων ώστε να μπορέσει στο τέλος να γίνει η συγκριτική ανάλυση.

Στο τέταρτο κεφάλαιο θα παρουσιαστούν τα έξι (6) ΤΑΠΤΟΚ που έχουν εγκριθεί στα πλαίσια της πρόσκλησης του μέτρου 19 του ΠΑΑ 2014-2020, στη γεωγραφική περιοχή της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας. Τα τοπικά προγράμματα αυτά είναι:

- Περιοχή Παρνασσού – Οίτης
- Περιοχή Βοιωτίας
- Περιοχή Κεντρικής και Βόρειας Εύβοιας
- Περιοχή Νότιας Εύβοιας και Σκύρου
- Περιοχή Φθιώτιδας – Ευρυτανίας
- Περιοχή Φωκίδας

Στις περιοχές παρέμβασης θα αναλυθούν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της κάθε περιοχής, οι θεματικές κατευθύνσεις και θα γίνει παρουσίαση σε μορφή πίνακα οι δράσεις, οι δείκτες εκροών, οι δείκτες αποτελέσματος και η συνάφεια – συμπληρωματικότητα αυτών με το ΠΕΠ της ΠΣΤΕ.

Τέλος στα συμπεράσματα θα γίνει αναφορά των ευρημάτων της διπλωματικής εργασίας και θα απαντηθούν όλοι οι προβληματισμοί που έχουν προκύψει κατά την παρουσίαση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Ευρωπαϊκό Θεσμικό πλαίσιο

1.1 Εισαγωγή – Ορισμός – Βασικές αρχές

Η περιφερειακή πολιτική αποτελεί ένα από τα πιο σημαντικά θέματα προβληματισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης το οποίο αποδεικνύεται από την πληθώρα κειμένων που συμφωνήθηκαν μεταξύ των κρατών – μελών και θεσμοθέτησαν είτε τη δημιουργία της, είτε τις κατά περιόδους τροποποιήσεις της. Βάση της νέας περιφερειακής πολιτικής αποτελεί «Η Έκθεση Barca» η οποία προτείνει ως μοντέλο αυτό της στρατηγικής ανάπτυξης βασισμένη στον τόπο (place – based strategy) και με βάση αυτό πρέπει να τροποποιηθεί ολοκληρωτικά η πολιτική της Ένωσης. Ως πολιτική ανάπτυξης βασισμένη στον τόπο (place – based development policy) μπορεί να οριστεί μια μακροπρόθεσμη στρατηγική ανάπτυξης της οποίας στόχος είναι η μείωση της μόνιμης αναποτελεσματικότητας (δηλαδή της υποχρησιμοποίησης των πόρων η οποία καταλήγει σε οικονομικό αποτέλεσμα χαμηλότερο του δυνητικού) και της ανισότητας (δηλαδή της ύπαρξης υπερβολικού αριθμού ατόμων που διαβιούν κάτω από ένα συγκεκριμένο επίπεδο σε όρους εισοδήματος και άλλων χαρακτηριστικών) σε συγκεκριμένες περιοχές, μέσω της παραγωγής ενός συνόλου ολοκληρωμένων, προσαρμοσμένων στα μέτρα των περιοχών αυτών δημοσίων αγαθών και υπηρεσιών, σχεδιασμένων και εφαρμοσμένων αποσπώντας και συνθέτοντας τις τοπικές προτιμήσεις και γνώσεις μέσω συμμετοχικών πολιτικών θεσμών και δημιουργώντας δεσμούς με άλλες περιοχές, η οποία προωθείται έξω από το σύστημα (εξωγενής παρέμβαση) από ένα σύστημα πολυεπίπεδης διακυβέρνησης όπου οι επιχορηγήσεις εξαρτώνται από όρους που σχετίζονται με τους στόχους και μεταφέρονται από ανώτερα σε κατώτερα επίπεδα διακυβέρνησης (Έκθεση Barca, 2009).

Η υλοποίηση αυτού του νέου μοντέλου ανάπτυξης, της χωρικής και τοπικής διάστασης της νέας πολιτικής συνοχής της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (ΕΕ) που προκύπτει από το νέο στόχο της εδαφικής συνοχής στη Συνθήκη (άρθρο 174), τη 6η έκθεση για τη συνοχή, τη στρατηγική Ευρώπη 2020, τις νέες θεματικές και επενδυτικές προτεραιότητες θα πραγματοποιηθεί με την προσθήκη νέων

χρηματοδοτικών εργαλείων και εννοιών όπως είναι η Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία των Τοπικών Κοινοτήτων (ΤΑΠΤΟΚ), η Ολοκληρωμένη Χωρική Επένδυση (ΟΧΕ) και η Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη (ΒΑΑ).

Η ΤΑΠΤΟΚ είναι ένας όρος τον οποίο χρησιμοποιεί η ΕΕ (άρθρο 32 Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013) για να περιγράψει την προσέγγιση που αντιστρέφει την παραδοσιακή αναπτυξιακή πολιτική που κατευθύνεται «από την κορυφή προς τη βάση». Στο πλαίσιο της ΤΑΠΤΟΚ, ο τοπικός πληθυσμός αναλαμβάνει τα ηνία και συγκροτεί μια τοπική σύμπραξη, η οποία σχεδιάζει και εφαρμόζει ολοκληρωμένη αναπτυξιακή στρατηγική. Η εν λόγω στρατηγική είναι σχεδιασμένη κατά τρόπο ώστε να αξιοποιεί τα δυνατά σημεία ή τα «πλεονεκτήματα» της κοινότητας σε κοινωνικό, περιβαλλοντικό και οικονομικό επίπεδο, αντί απλώς να εστιάζει στην αντιμετώπιση των προβλημάτων της. Για τον σκοπό αυτό, η σύμπραξη λαμβάνει μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση και αποφασίζει πώς θα τη διαθέσει.

Οι αρχές της ΤΑΠΤΟΚ δεν έχουν απλώς εδραιωθεί αλλά έχουν αποφέρει πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα δεκαπλασιάζοντας τα σχετικά έργα κατά τη διάρκεια τεσσάρων διαδοχικών περιόδων χρηματοδότησης. Επιπροσθέτως, υπάρχει σημαντικό περιθώριο αύξησης του αντίκτυπου της ΤΑΠΤΟΚ στη ζωή των ανθρώπων μέσω του συντονισμού τεσσάρων μεγάλων χρηματοδοτικών ροών της ΕΕ. Οι βασικοί λόγοι υπέρ της εφαρμογής ΤΑΠΤΟΚ (Καθοδήγηση για τους τοπικούς φορείς σχετικά με την τοπική ανάπτυξη με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων, Αύγουστος 2014, Έκδοση 2) είναι:

1. Τα ηνία αναλαμβάνουν οι άνθρωποι που αντιμετωπίζουν μια ανάγκη ή πρόκληση
2. Οι στρατηγικές μπορούν να ανταποκριθούν στην αυξανόμενη πολυμορφία και πολυπλοκότητα
3. Οι στρατηγικές μπορούν να είναι περισσότερο ευέλικτες από άλλες προσεγγίσεις
4. Το πεδίο εφαρμογής έχει διευρυνθεί προκειμένου να καταστεί δυνατή η εστίαση των τοπικών στρατηγικών σε προκλήσεις όπως η κοινωνική ένταξη, η κλιματική αλλαγή, ο διαχωρισμός των Ρομά και άλλων μειονεκτουσών ομάδων, η ανεργία των νέων, η υποβάθμιση των αστικών κέντρων, οι διασυνδέσεις μεταξύ αστικών και αγροτικών περιοχών και ούτω καθεξής

5. Η αξιοποίηση των διασυνδέσεων μεταξύ τομέων και φορέων με τρόπους που έχουν πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα για την τοπική ανάπτυξη και τα βασικά προγράμματα
6. Σκοπός είναι η καινοτομία και η επίτευξη αποτελεσμάτων που επιφέρουν μακροχρόνιες αλλαγές
7. Η συμμετοχή ανοίγει την πρόσβαση σε ένα μεγάλο και διευρυνόμενο ευρωπαϊκό δίκτυο και σύνολο εμπειριών και τέλος
8. Η ΤΑΠΤΟΚ είναι ένα ελκυστικό από οικονομική άποψη μέσο για την υλοποίηση της τοπικής ανάπτυξης.

1.2 Πρακτικός Σχεδιασμός ΤΑΠΤΟΚ

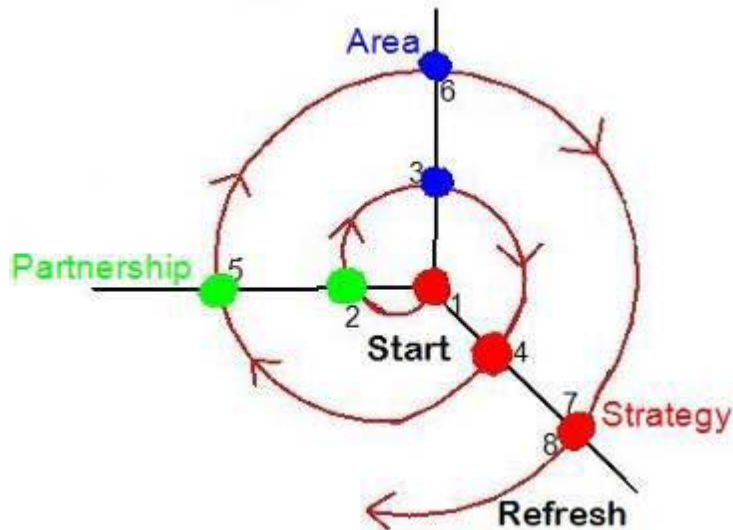
Η δρομολόγηση μιας διαδικασίας ΤΑΠΤΟΚ μπορεί να αναλυθεί σε μια σειρά επαναλαμβανόμενων βημάτων ή κύκλων για τον σχεδιασμό και τη διαμόρφωση τριών βασικών συνιστωσών – της στρατηγικής, της σύμπραξης και της περιοχής παρέμβασης. Τα βασικά βήματα που προκύπτουν από τις οδηγίες των εμπειρογνομόνων (ΕΕ,2014Α) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και προκύπτουν από το Ευρωπαϊκό θεσμικό πλαίσιο είναι:

1. Αποφασίζουμε τι θέλουμε να αλλάξουμε (Στρατηγική)
2. Δημιουργούμε κλίμα εμπιστοσύνης και συμμαχιών με τους ανθρώπους που μπορούν να βοηθήσουν στην επίτευξη της αλλαγής (Σύμπραξη)
3. Καθορίζουμε τα όρια της περιοχής παρέμβασης (Περιοχή)
4. Καταρτίζουμε τοπική στρατηγική για την αλλαγή με βάση τη συμμετοχή και τις ανάγκες του τοπικού πληθυσμού (Στρατηγική)
5. Συμφωνούμε για μια δομή σύμπραξης και αποσαφήνιση ρόλων (Σύμπραξη)
6. Έχουμε προσαρμογή ορίων (Περιοχή)
7. Καταρτίζουμε σχέδιο δράσης και αίτησης χρηματοδότησης (Στρατηγική)
8. Δημιουργούμε σύστημα για περιοδική επανεξέταση, αξιολόγηση και ανανέωση της στρατηγικής

Τα βήματα αυτά μπορούν να αναλύονται και να ομαδοποιούνται με διάφορους τρόπους, ώστε να προσαρμόζονται σε διαφορετικές καταστάσεις. Όλα αυτά τα βήματα μπορούν να απεικονιστούν με τη μορφή σπείρας όπως φαίνεται στην παρακάτω εικόνα.

Εικόνα 1.1

Σπειροειδές διάγραμμα για το τρίπτυχο «περιοχή, σύμπραξη και στρατηγική» της ΤΑΠΤΟΚ σε βάθος χρόνου

Πηγή: (ΕΕ, 2014 Β)

Ο χρόνος και οι πόροι που απαιτούνται για να δρομολογηθεί μια στρατηγική και σύμπραξη ΤΑΠΤΟΚ εξαρτώνται σε πολύ μεγάλο βαθμό από το τοπικό πλαίσιο και την πείρα και τις ικανότητες των τοπικών παραγόντων και οργανώσεων.

1.3 Είδη ΤΑΠΤΟΚ

Η ΤΑΠΤΟΚ μπορεί να εφαρμοστεί (Ε.Ε., 2014 Γ):

Αστική όπου κατά την περίοδο 2014-2020 αναμένεται να αποκτήσει ευρύτερο φάσμα μορφών σε διάφορες αστικές περιοχές, είτε πρόκειται για παρακμάζουσες βιομηχανικές και βιοτεχνικές περιοχές, είτε για διαμερίσματα πολιτιστικού και δημιουργικού προσανατολισμού, μεμονωμένες συνοικίες ή ολόκληρη την πόλη και να συμβάλει στην παροχή βοήθειας στις κοινότητες ώστε να μειώσουν τις εκπομπές διοξείδιο του άνθρακα που παράγουν, συνδράμοντας με τον τρόπο αυτό στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», στην αποκατάσταση αστικών κέντρων, ανάληψη δράσης σε περιθωριοποιημένες κοινότητες και δημιουργικές συσπειρώσεις.

Αγροτικές – Αστικές όπου προσπαθούν να αντιμετωπίσουν προβλήματα στα σημεία σύνδεσης μεταξύ των αστικών δήμων ή, στην περίπτωση των αγροτικών αστικών περιοχών, στις παρυφές των οικιστικών περιοχών όπου συνυπάρχουν αστικοί και αγροτικοί δήμοι. Προσφέρουν ευκαιρίες για την ανάπτυξη νέων μορφών εταιρικών

σχέσεων με επίκεντρο την παροχή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Επίσης οι εταιρικές σχέσεις που συνάπτονται μεταξύ των καταναλωτών των αστικών περιοχών και των παραγωγών των αγροτικών περιοχών αποτελούν χαρακτηριστικό του κινήματος για τα βιώσιμα τρόφιμα.

Κοινωνικής ένταξης όπου διαθέτει τεράστιες δυνατότητες όσον αφορά τον αντίκτυπο της σε άτομα στα οποία δεν μπορούν να απευθυνθούν οι επίσημες πολιτικές στους τομείς της αγοράς εργασίας και της ένταξης. Η ΤΑΠΤΟΚ για την κοινωνική ένταξη μπορεί να εστιάζεται σε μία συγκεκριμένη ομάδα-στόχο, όπως οι άστεγοι, αλλά την προσεγγίζει μέσω μιας εδαφικής προσέγγισης που θέτει στο επίκεντρο το ευρύτερο τοπικό και κοινωνικό πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται η εν λόγω ομάδα-στόχος.

1.4 Στήριξη θεσμική – οικονομική των συμπράξεων ΤΑΠΤΟΚ

Οι συμπράξεις στο σχεδιασμό των στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης πρέπει να λάβουν υπόψη τις βασικές αλλαγές των αναγκών των πολιτών που έχουν προκύψει από τις διαμορφωθείσες εξελίξεις μετά την χρηματοπιστωτική κρίση του 2007 και, όπου είναι δυνατόν, να βρουν τρόπους για να παράσχουν στήριξη σε πολλούς από τους δημιουργικούς τρόπους αντιμετώπισης σε τοπικό επίπεδο που έχουν ήδη εμφανιστεί. Η στρατηγική «Ευρώπη 2020» αναπτύχθηκε για να βοηθήσει ώστε να αντιμετωπιστούν ορισμένα από αυτά τα σημαντικά ζητήματα, και οι έντεκα θεματικοί στόχοι του κανονισμού κοινών διατάξεων (ΚΚΔ) έχουν σχεδιαστεί με σκοπό να εξασφαλιστεί ότι οι πόροι από τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία (ΕΔΕΤ) διοχετεύονται κυρίως για την αντιμετώπιση των πλέον πιεστικών ζητημάτων. Παρά τις διαφορές μεταξύ των χωρών, στην πλειονότητα των στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης θα πρέπει να ληφθούν υπόψη μερικές από τις ακόλουθες αλλαγές που έχουν επέλθει σε τοπικό επίπεδο και να παρασχεθούν ενδεικτικές απαντήσεις στα παρακάτω κρίσιμα ερωτήματα.

A) Ποια είναι τα βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα μέτρα που μπορούν να ληφθούν για τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης και τη στήριξη των νέων σε τοπικό επίπεδο;

B) Ποια μέτρα μπορούν να ληφθούν για να αυξηθεί η ανταγωνιστικότητα των υφιστάμενων τομέων και επιχειρήσεων; Ποιο είναι το απαιτούμενο είδος στήριξης για νέους επιχειρηματίες στο πλαίσιο αγορών που βρίσκονται σε στασιμότητα και σε κάμψη;

Γ) Πώς μπορούν οι τοπικές κοινότητες να αποκτήσουν πρόσβαση σε εναλλακτικούς πόρους χρηματοδότησης ή να τους δημιουργήσουν;

Δ) Είναι δυνατή η ανάπτυξη νέων (κοινών) χρήσεων και τρόπων συντήρησης των περιουσιακών στοιχείων του δημοσίου;

Ε) Μπορούν να αποτελέσουν οι συμπράξεις ΤΑΠΤΟΚ τοπικές πλατφόρμες κοινωνικής καινοτομίας που θα διερευνούν νέους τρόπους βελτίωσης των κοινωνικών προτύπων, μοχλεύοντας παράλληλα πόρους από τον ιδιωτικό τομέα και την κοινωνία των πολιτών;

ΣΤ) Πώς μπορεί να αξιοποιηθεί η εγγύτητα αυτή για την αύξηση της κοινωνικής ευθύνης και της αλληλεγγύης μεταξύ πλούσιων και φτωχών περιοχών, τομέων και ομάδων;

Ζ) Μπορούν οι συμπράξεις ΤΑΠΤΟΚ να αναπτύξουν και να στηρίξουν τρόπους αντιμετώπισης της πρόκλησης της κλιματικής αλλαγής σε τοπικό επίπεδο

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αντιλαμβανόμενη όλες τις παραπάνω προκλήσεις έρχεται θεσμικά κα με το άρθρο 33 παράγραφος 1 του ΚΚΔ περιγράφει το ελάχιστο περιεχόμενο των στρατηγικών ΤΑΠΤΟΚ τα οποία συσχετίζονται με τα βήματα που έχουν περιγραφεί στη παράγραφο 1.2.

Η στρατηγική ΤΑΠΤΟΚ περιέχει τουλάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία:

α) τον ορισμό της περιοχής και του πληθυσμού που καλύπτονται από τη στρατηγική

β) ανάλυση των αναπτυξιακών αναγκών και του δυναμικού της περιοχής, συμπεριλαμβανομένης της ανάλυσης των πλεονεκτημάτων, των αδυναμιών, των ευκαιριών και των απειλών

γ) περιγραφή της στρατηγικής και των στόχων της, περιγραφή των ολοκληρωμένων και καινοτόμων χαρακτηριστικών της στρατηγικής και ιεράρχηση στόχων, περιλαμβανομένων μετρήσιμων ποσοτικών στόχων για τις εκροές ή τα αποτελέσματα. Σε ότι αφορά τα αποτελέσματα, οι στόχοι μπορεί να εκφράζονται με ποσοτικούς ή ποιοτικούς όρους. Η στρατηγική είναι συνεπής με τα σχετικά προγράμματα όλων των οικείων εμπλεκόμενων ΕΔΕΤ

δ) περιγραφή της διαδικασίας συμμετοχής των κοινοτήτων στην ανάπτυξη της στρατηγικής

ε) σχέδιο δράσης που εξειδικεύει τον τρόπο με τον οποίο οι στόχοι μετατρέπονται σε δράσεις

στ) περιγραφή των ρυθμίσεων διαχείρισης και παρακολούθησης της στρατηγικής που αποδεικνύει την ικανότητα της ομάδας τοπικής δράσης να υλοποιήσει τη στρατηγική και περιγραφή των ειδικών ρυθμίσεων για την αξιολόγηση

ζ) το σχέδιο χρηματοδότησης της στρατηγικής, που περιλαμβάνει την προγραμματισμένη χορήγηση του καθενός από τα οικεία ΕΔΕΤ.»

Η εξειδίκευση των παραπάνω στοιχείων αναφέρεται στον παρακάτω πίνακα:

Πίνακας 1.1

Στρατηγική – Ευρωπαϊκό Πλαίσιο

Βήμα Στρατηγικής	Ευρωπαϊκό Νομοθετικό πλαίσιο
A	άρθρο 33 παράγραφος 1 στοιχείο α) του ΚΚΔ (βήματα 3 και 6 του κεφαλαίου 2)
B	-άρθρο 33 παράγραφος 1 στοιχείο β) του ΚΚΔ] (βήματα 1 και 4 του κεφαλαίου 2)
Γ	- άρθρο 33 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του ΚΚΔ (βήματα 4 και 7 του κεφαλαίου 2) - άρθρο 33 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του ΚΚΔ (βήματα 4 και 7 του κεφαλαίου 2) -άρθρο 33 παράγραφος 1 στοιχείο γ) ΚΚΔ (βήματα 4 και 7 του κεφαλαίου 2) -άρθρο 33 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του ΚΚΔ (βήματα 4 και 7 του κεφαλαίου 2)
Δ	άρθρο 33 παράγραφος 1 στοιχείο δ) του ΚΚΔ (βήματα 4 και 7 του κεφαλαίου 2)
E	άρθρο 33 παράγραφος 1 στοιχεία ε) και ζ) του ΚΚΔ (βήματα 4 και 7 του κεφαλαίου 2)
ΣΤ, Ζ	άρθρο 33 παράγραφος 1 στοιχείο στ) του ΚΚΔ (βήμα 8 του κεφαλαίου 2)

Πηγή:(Ε.Ε, 2014 Δ, ίδια επεξεργασία)

Με το άρθρο 34 παράγραφος 3 του ΚΚΔ περιγράφει τα νέα ή ενισχυμένα στοιχεία όσον αφορά τα καθήκοντα των συμπράξεων.

Σύμφωνα με το άρθρο 34 παράγραφος 3, τα καθήκοντα των ομάδων τοπικής δράσης περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

α) την ανάπτυξη της ικανότητας των τοπικών φορέων να αναπτύσσουν και να υλοποιούν πράξεις, συμπεριλαμβανομένης της ενίσχυσης των ικανοτήτων τους όσον αφορά τη διαχείριση έργων

β) τον καθορισμό μιας χωρίς διακρίσεις και διαφανούς διαδικασίας επιλογής και αντικειμενικών κριτηρίων για την επιλογή των πράξεων, που αποτρέπουν τις συγκρούσεις συμφερόντων, που διασφαλίζουν ότι ποσοστό τουλάχιστον 50% των ψήφων στις αποφάσεις επιλογής προέρχονται από εταίρους οι οποίοι δεν είναι δημόσιες αρχές και που επιτρέπουν την επιλογή με γραπτή διαδικασία

γ) τη διασφάλιση της συνοχής με τη στρατηγική τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων κατά την επιλογή των πράξεων, μέσω της ιεράρχησης των εν λόγω πράξεων με βάση τη συμβολή τους στην επίτευξη των σκοπών και των στόχων της στρατηγικής αυτής

δ) την προετοιμασία και δημοσίευση προσκλήσεων υποβολής προτάσεων ή μια τρέχουσα διαδικασία υποβολής προτάσεων έργου, συμπεριλαμβανομένου του καθορισμού των κριτηρίων επιλογής

ε) την παραλαβή και αξιολόγηση αιτήσεων χρηματοδότησης

στ) την επιλογή πράξεων και τον καθορισμό του ποσού της υποστήριξης και, κατά περίπτωση, την υποβολή προτάσεων στην αρχή που είναι αρμόδια για την τελική επαλήθευση της επιλεξιμότητας πριν από την έγκριση

ζ) την παρακολούθηση της εφαρμογής της στρατηγικής ΤΑΠΤΟΚ και των χρηματοδοτούμενων πράξεων και την εκτέλεση ειδικών δραστηριοτήτων αξιολόγησης που συνδέονται με την εν λόγω στρατηγική.»

Η εξειδίκευση των παραπάνω στοιχείων αναφέρεται στον παρακάτω πίνακα:

Πίνακας 1.2

Καθήκοντα – Ευρωπαϊκό Νομοθετικό πλαίσιο

Καθήκοντα	Ευρωπαϊκό Νομοθετικό πλαίσιο
A	άρθρο 34 παράγραφος 3 στοιχείο α) του ΚΚΔ] (βήματα 3 και 5 του κεφαλαίου 2)
B	άρθρο 34 παράγραφος 3 στοιχείο β) του ΚΚΔ] -άρθρο 34 παράγραφος 3 στοιχείο β) του ΚΚΔ] (βήματα 3 και 5 του κεφαλαίου 2)
Γ	άρθρο 34 παράγραφος 3 στοιχείο γ) του ΚΚΔ]
Δ	άρθρο 34 παράγραφος 3 στοιχείο δ) του ΚΚΔ]
ΣΤ	άρθρο 34 παράγραφος 3 στοιχείο στ) του ΚΚΔ]

Πηγή: (Ε.Ε, 2014 Ε, ίδια επεξεργασία)

Όσον αφορά τα εργαλεία για την υποστήριξη της υλοποίησης της ΤΑΠΤΟΚ έχουμε το άρθρο 35 του ΚΚΔ.Η υποστήριξη από τα οικεία ΕΔΕΤ της τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων περιλαμβάνει:

«α) τις δαπάνες της προπαρασκευαστικής υποστήριξης η οποία συνίσταται στη δημιουργία ικανοτήτων, την κατάρτιση και τη δικτύωση με σκοπό την προετοιμασία και υλοποίηση μιας στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων.

Αυτού του είδους οι δαπάνες μπορούν να καλύπτουν ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα στοιχεία:

i) δραστηριότητες κατάρτισης για τοπικούς ενδιαφερόμενους φορείς

ii) μελέτες της οικείας περιοχής

iii) δαπάνες που συνδέονται με την εκπόνηση της στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων, συμπεριλαμβανομένων δαπανών για υπηρεσίες παροχής συμβουλών και δαπανών για ενέργειες που συνδέονται με διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη, με στόχο την προετοιμασία της στρατηγικής

iv) διοικητικές δαπάνες (λειτουργικές δαπάνες και δαπάνες προσωπικού) οργάνωσης που υποβάλλει αίτηση για προπαρασκευαστική υποστήριξη κατά τη διάρκεια του σταδίου της προετοιμασίας

v) υποστήριξη για μικρά πιλοτικά έργα.

Αυτού του είδους η προπαρασκευαστική υποστήριξη είναι επιλέξιμη ανεξάρτητα από το κατά πόσο η στρατηγική τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων που έχει σχεδιαστεί από την ομάδα τοπικής δράσης και λαμβάνει την υποστήριξη επιλέγεται για χρηματοδότηση από την επιτροπή επιλογής που συγκροτείται βάσει του άρθρου 33 παράγραφος 3

β) την υλοποίηση των πράξεων στο πλαίσιο της στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων

γ) την προετοιμασία και υλοποίηση δραστηριοτήτων συνεργασίας της ομάδας τοπικής δράσης

δ) τα λειτουργικά έξοδα που συνδέονται με τη διαχείριση της υλοποίησης της στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων και συνίστανται σε λειτουργικές δαπάνες, δαπάνες προσωπικού, δαπάνες κατάρτισης, δαπάνες που

συνδέονται με τις δημόσιες σχέσεις, χρηματοοικονομικές δαπάνες, καθώς και δαπάνες που συνδέονται με την παρακολούθηση και την αξιολόγηση της στρατηγικής, όπως αναφέρεται στο άρθρο 34 παράγραφος 3 στοιχείο ζ

ε) τον συντονισμό της στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία κοινοτήτων ώστε να διευκολυνθεί η ανταλλαγή απόψεων μεταξύ των ενδιαφερομένων για την παροχή πληροφοριών και την προώθηση της στρατηγικής και για την ενθάρρυνση δυνάμει δικαιούχων να αναπτύζουν εργασίες και να προετοιμάσουν αιτήσεις.

2. Η υποστήριξη για λειτουργικά έξοδα και συντονισμό που αναφέρεται στα στοιχεία δ) και ε) της παραγράφου 2 δεν υπερβαίνει το 25 % της συνολικής δημόσιας δαπάνης που πραγματοποιείται στο πλαίσιο της στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων.»

Η Επιτροπή διευκόλυνε την χρηματοδότηση και το συντονισμό προτείνοντας την έκδοση ενοποιημένου κανονισμού, ο οποίος καλύπτει τις πρωτοβουλίες ΤΑΠΤΟΚ με χρηματοδότηση από το γεωργικό, το αλιευτικό, το περιφερειακό και το κοινωνικό ταμείο (άρθρα 32-35 του ΚΚΔ) κατά την περίοδο 2014-2020. Στη συμφωνία εταιρικής σχέσης που συνάπτουν, τα κράτη μέλη πρέπει να δηλώνουν τα ταμεία που θα χρησιμοποιήσουν για την ΤΑΠΤΟΚ, τον λόγο για τον οποίο χρησιμοποιούν τα συγκεκριμένα ταμεία, τα είδη των περιοχών στις οποίες θα εφαρμοστούν, καθώς και τον τρόπο συνεργασίας μεταξύ των εν λόγω ταμείων. Ο περιορισμός είναι τουλάχιστον το 5% του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) πρέπει να διατίθεται ειδικά για την ΤΑΠΤΟΚ σε αγροτικές περιοχές ενώ η χρήση της ΤΑΠΤΟΚ είναι απολύτως προαιρετική στα άλλα τρία ταμεία. Το άρθρο 32 παράγραφος 4 του ΚΚΔ προβλέπει τη δυνατότητα χρηματοδότησης της ίδιας στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης είτε από περισσότερα του ενός ταμεία (πολυταμειακή χρηματοδότηση) είτε μόνο από ένα ταμείο (μονοταμειακή χρηματοδότηση). Στο πλαίσιο της επιλογής της πολυταμειακής χρηματοδότησης απαιτείται υψηλό επίπεδο συντονισμού μεταξύ των διαφόρων υπουργείων και διαχειριστικών αρχών σε όλους τους τομείς που αναφέρονται στους κανονισμούς, όπως η ανάπτυξη ικανοτήτων, η επιλογή και έγκριση στρατηγικών και περιοχών, η χρηματοδότηση, τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου, καθώς και η παρακολούθηση και αξιολόγηση. Στο πλαίσιο της επιλογής της μονοταμειακής χρηματοδότησης, το εθνικό ή περιφερειακό πλαίσιο για τον συντονισμό μεταξύ των ταμείων θα είναι ασθενέστερο.

Ενδεικτικά για την επιλογή του τρόπου χρηματοδότησης προτείνονται τα ακόλουθα βήματα:

1. Ποια ταμεία +
ποιες
περιοχές;

2. Ανεξάρτητες ή
αλληλεπικαλυπτόμενες
περιοχές;

3. Πολυταμειακή ή
μονοταμειακή
χρηματοδότηση;

4. Επικεφαλής
ταμείο;

Πηγή: (Ε.Ε, 2014 ΣΤ, ίδια επεξεργασία)

1.5 Ανακεφαλαίωση

Από την παραπάνω ανάλυση προκύπτει η ιδιαίτερη βαρύτητα που δίνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στην εφαρμογή του νέου χρηματοδοτικού εργαλείου της ΤΑΠΤΟΚ. Παρέχει στις χώρες τις βασικές αρχές, τον θεωρητικό σχεδιασμό, τα είδη καθώς και την απαραίτητη θεσμική και οικονομική στήριξη δίνοντας όμως ταυτόχρονα την απαραίτητη ευελιξία στα κράτη – μέλη για την υλοποίηση της με μοναδική προϋπόθεση η ανάπτυξη της στρατηγικής να ξεκινάει από το γενικό και εστιάζοντας κατόπιν στο ειδικό και η ολοκλήρωση από τη βάση προς την κορυφή.

Τα κράτη – μέλη οφείλουν να αναπτύξουν το δικό τους θεσμικό πλαίσιο, οι διαχειριστικές αρχές σχεδιάζουν το σύστημα υλοποίησης και καθορίζουν ποιος θα κάνει τι. Οι Ομάδες Τοπικής Δράσης (ΟΤΔ) οφείλουν να γνωρίζουν τα δυνητικά οφέλη και τις πιθανές επιπτώσεις των διαφόρων επιλογών υλοποίησης και πρέπει να συμμετέχουν ενεργά στις συζητήσεις με τις διαχειριστικές αρχές, ούτως ώστε να είναι σε θέση να αναπτύσσουν κατάλληλους μηχανισμούς υλοποίησης για την ΤΑΠΤΟΚ. Για αυτό το λόγο είναι πολύ σημαντικό το εθνικό νομοθετικό πλαίσιο που καθορίζει ρόλους και συντονίζει τους εμπλεκόμενους φορείς, θέμα που θα αναπτυχθεί στο επόμενο κεφάλαιο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Ελληνικό πλαίσιο εφαρμογής ΤΑΠΤΟΚ

2.1 Εισαγωγή - Νομοθεσία

Κατά τη νέα περίοδο προγραμματισμού 2014-2020 σε εφαρμογή των άρθρων 10 και 11 του Κανονισμού (ΕΕ) 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, περί καθορισμού κοινών διατάξεων για τα ΕΔΕΤ και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ) και για την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 καταρτίστηκε από το Υπουργείο Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας & Τουρισμού το Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης 2014-2020 (Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης – ΕΣΠΑ 2014-2020). Στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020, βρίσκεται εφαρμογή η Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη, η οποία καλείται να συμπληρώσει και να μεγιστοποιήσει τα οφέλη από την άσκηση των τομεακών πολιτικών και των προγραμμάτων περιφερειακής ανάπτυξης.

Η διαπίστωση του σύγχρονου «περιφερειακού προβλήματος» (με τις ενδείξεις περιορισμού των δια-περιφερειακών ανισοτήτων και έντασης των ενδοπεριφερειακών, γεωγραφικών και ανισοτήτων ειδικών ομάδων πληθυσμού, την εκτεταμένη αποβιομηχάνιση και την αποδιάρθρωση τοπικών και περιφερειακών παραγωγικών συστημάτων), και του «ελληνικού αστικού παράδοξου» [άνισο αστικό ιεραρχικό σύστημα και μονοκεντρικότητα (συγκέντρωση του αστικού πληθυσμού της χώρας στην Αττική και δευτερευόντως στη Θεσσαλονίκη), αστική διάχυση και εγκατάλειψη των κέντρων των πόλεων, υποβάθμιση του φυσικού και δομημένου αστικού περιβάλλοντος] αλλά και η «γεωγραφία» της χώρας όσον αφορά στη θέση της στην Ευρώπη και τον κόσμο, καθορίζουν την αντίληψη και τις κύριες χωρικές αναπτυξιακές επιλογές των επόμενων χρόνων. (Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης –ΕΣΠΑ 2014-2020)

Λαμβάνοντας υπ' όψη τις ειδικές χωρικές αναπτυξιακές ανάγκες και δυνατότητες ανάπτυξης του συνόλου της χώρας καθώς και την νέα αναπτυξιακή

στρατηγική (ΕΣΠΑ 2014-2020), η νέα προσέγγιση για την Ολοκληρωμένη Χωρική Ανάπτυξη, ορίζει ως στρατηγικούς στόχους την επίτευξη της απασχόλησης, της κοινωνικής συνοχής και της διατήρησης των πόρων, εστιάζοντας στη φέρουσα δυνατότητα και τις ιδιαίτερες ανάγκες των επιμέρους χωρικών ενοτήτων χρησιμοποιώντας ως κινητήρες της, την ανταγωνιστικότητα και την τοπική επιχειρηματικότητα.

Για την προγραμματική περίοδο 2014-2020, ο σχεδιασμός της Ολοκληρωμένης Προσέγγισης γίνεται με επικέντρωση στις επενδυτικές προτεραιότητες ανά Διαρθρωτικό Ταμείο που εξυπηρετούν θεματικούς στόχους, στην επίτευξη των οποίων είχε σημειωθεί υστέρηση σε προηγούμενες περιόδους, με σύνδεση των παρεμβάσεων στις λοιπές επενδυτικές προτεραιότητες με αυτούς τους θεματικούς στόχους, με δόμηση των προαναφερθέντων εργαλείων ώστε να επιτυγχάνεται μόχλευση πόρων, ενώ ο γενικότερος σχεδιασμός τους θα πρέπει να συμβάλει απαραίτητα στην τόνωση της απασχόλησης και στην αντιμετώπιση της κρίσης. Στόχος είναι η χρηματοδότηση της Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης από τα ταμεία ΕΓΤΑΑ, ΕΤΘΑ, ΕΚΤ και ΕΤΠΑ καθώς και η σταδιακή εφαρμογή των εργαλείων της Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης σε κάθε χωρική ενότητα, ξεκινώντας με πιλοτικά σχέδια και προχωρώντας σε παρεμβάσεις σύμφωνα με τις προβλέψεις της συγκεκριμένης χωρικής στρατηγικής. (ΕΣΠΑ 2014-2020)

Ένα από τα εργαλεία εφαρμογής της Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης είναι η “Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων (CLLD)”, η οποία επικεντρώνεται στην αντιμετώπιση των οικονομικών και κοινωνικών ανισοτήτων σε ορισμένο χωρικό επίπεδο, εκεί δηλαδή όπου εκδηλώνονται οι ανισότητες, δρουν οι μακροπρόθεσμοι παράγοντες δημιουργίας τους και υπάρχει το ενδογενές δυναμικό για την αντιστροφή τους. Η εξειδίκευση της ΤΑΠΤΟΚ έγινε στα πλαίσια κατάρτισης του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2014-2020 (ΠΑΑ 2014-2020), καθώς και του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αλιείας και Θάλασσας 2014-2020 (ΕΠΑΛΘ 2014-2020), αφού έλαβαν υπόψη και το ΕΣΠΑ 2014-2020.

2.2 Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2014-2020 (ΠΑΑ 2014-2020)

Το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) έγινε σε εφαρμογή του άρθρου 6 του Κανονισμού 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το ΕΓΤΑΑ και την κατάργηση του Κανονισμού 1698/2005 του Συμβουλίου. Το ΠΑΑ 2014-2020 καλύπτει την επικράτεια της Ελλάδας και ως «αγροτικές περιοχές» χαρακτηρίζονται οι ενδιάμεσες και κυρίως αγροτικές περιοχές, ήτοι οι 52 από τους 54 Νομούς της Ελλάδας, εξαιρουμένων των Νομών Αττικής και Θεσσαλονίκης. Οι «αγροτικές περιοχές» καλύπτουν το 93,2% της Ελληνικής επικράτειας (82,3% αγροτικές και 12,1% ενδιάμεσες) και κατοικεί σε αυτές περίπου το ήμισυ του πληθυσμού της χώρας (54,5%). (ΠΑΑ 2014-2020)

Η στήριξη στη νέα Περίοδο από το ΕΓΤΑΑ πραγματοποιείται σε επίπεδο Περιφερειών οι οποίες είναι οι εξής:

- Περιφέρειες καν. άρθρου 59§3α καν. 1305 (λιγότερο ανεπτυγμένες και μικρά νησιά Αιγαίου Πελάγους, σύμφωνα με το άρθρο 1 του Καν. 2019/93 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, ήτοι όλα τα νησιά του Αιγαίου Πελάγους, εκτός από την Κρήτη & την Εύβοια): Δυτική Ελλάδα, Θεσσαλία, Ήπειρος, Κεντρική Μακεδονία, Ανατολική Μακεδονία & Θράκη, Βόρειο Αιγαίο, Νότιο Αιγαίο
- Περιφέρειες άρθρου 59§3β καν. 1305/2013(μετάβασης): Ιόνια Νησιά, Πελοπόννησος, Κρήτη • Περιφέρειες άρθρου 59§3γ καν. 1305/2013 (μετάβασης διαφορετικές από αυτές της περίπτωσης 59§3β): Στερεά Ελλάδα, Δυτική Μακεδονία
- Περιφέρειες άρθρου 59§3δ καν. 1305/2013 (πολύ ανεπτυγμένες): Αττική

Βασικές αρχές της αγροτικής ανάπτυξης την περίοδο 2014 -2020 αποτελούν η οικονομική και περιβαλλοντική αειφορία, η προώθηση της κοινωνίας της γνώσης ως δομικού στοιχείου της καινοτόμου επιχειρηματικότητας, η εξωστρέφεια, η απασχόληση και η κοινωνική συνοχή. Σύμφωνα με τα ανωτέρω, το όραμα για την αγροτική ανάπτυξη, συνοψίζεται ως η «Ολοκληρωμένη ανάπτυξη και βιώσιμη ανταγωνιστικότητα του αγροτικού χώρου» (ΠΑΑ 2014-2020). Οι στρατηγικοί στόχοι,

οι επενδυτικές προτεραιότητες και οι ειδικοί στόχοι παρουσιάζονται στο παρακάτω πίνακα:

Πίνακας 2.1

Εξειδίκευση ΠΑΑ

Στρατηγικοί στόχοι	Επενδυτική προτεραιότητα	Ειδικοί Στόχοι
Μετάβαση σε ένα ισχυρό, αειφόρο αγρο-διατροφικό σύστημα	Δημιουργία ισχυρού και ανταγωνιστικού αγρο-διατροφικού συστήματος, μέσω της επιχειρηματικότητας, της καινοτομίας και της δημιουργίας ή/και διατήρησης βιώσιμων θέσεων εργασίας στην ύπαιθρο	-Ανταγωνιστική παραγωγή αγροτικών προϊόντων και τροφίμων -Αναβάθμιση του ανθρώπινου κεφαλαίου και ενίσχυση της επιχειρηματικότητας - Ενίσχυση της αλυσίδας αξίας των αγρο-διατροφικών προϊόντων
	Προαγωγή της αειφορίας του αγρο-διατροφικού συστήματος και των αγροτικών περιοχών, ήτοι ολοκληρωμένη διαχείριση των φυσικών πόρων, του περιβάλλοντος και του κλίματος στην ύπαιθρο	- Προστασία και διαχείριση των φυσικών πόρων και της βιοποικιλότητας στη γεωργία και δασοπονία -Μετριασμός και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή
Αύξηση της «προστιθέμενης» αξίας των αγροτικών περιοχών	Δημιουργία Βιώσιμων και Πολυ-λειτουργικών Αγροτικών περιοχών	-Παροχή βασικών υπηρεσιών και ποιότητας ζωής στις περιοχές της υπαίθρου -Διαφοροποίηση της οικονομικής βάσης και δημιουργία θέσεων απασχόλησης στις περιοχές της υπαίθρου - Ενίσχυση του κοινωνικού ιστού στις αγροτικές περιοχές

Πηγή :ΠΑΑ 2014-2020, ίδια επεξεργασία

Η εξειδίκευση σε μέτρα και χρηματοδότηση παρουσιάζονται στο παρακάτω πίνακα:

Πίνακας 2.2

Μέτρα – Χρηματοδότηση ΠΑΑ

Μέτρο	Τίτλος	Χρηματοδότηση (ευρώ)
M01	Δράσεις Μεταφοράς	77.836.111,11

Μέτρο	Τίτλος	Χρηματοδότηση (ευρώ)
	Γνώσεων και Κατάρτισης	
M02	Συμβουλευτικές Υπηρεσίες	162.257.297,89
M03	Συστήματα ποιότητας γεωργικών προϊόντων και τροφίμων	51.860.053,53
M04	Επενδύσεις σε υλικά στοιχεία του ενεργητικού	1.489.545.667,39
M05	Αποκατάσταση του γεωργικού παραγωγικού δυναμικού που επλήγη από φυσικές καταστροφές και ανάληψη κατάλληλων προληπτικών δράσεων	51.922.335,32
M06	Ανάπτυξη γεωργικών εκμεταλλεύσεων και επιχειρήσεων	438.086.333,12
M07	Βασικές υπηρεσίες και ανάπλαση χωριών σε αγροτικές περιοχές	125.082.351,27
M08	Επενδύσεις στην ανάπτυξη δασικών περιοχών και στη βελτίωση της βιωσιμότητας των δασών	339.543.542,8
M09	Σύσταση ομάδων και οργανώσεων παραγωγών	27.798.611,11
M10	Ενισχύσεις για τη γεωργία, το περιβάλλον και το κλίμα	472.188.481,34
M11	Βιολογική Γεωργία	801.166.666,67
M12	Ενισχύσεις στο πλαίσιο του Natura 2000 και της οδηγίας πλαισίου για τα ύδατα	10.000.000,00
M13	Ενισχύσεις περιοχών που αντιμετωπίζουν φυσικά ή άλλα ειδικά μειονεκτήματα	1.101.896,621
M14	Καλή μεταχείριση των ζώων	12.980.583,83
M16	Συνεργασία	120.328.245,01
M17	Διαχείριση κινδύνων	12.980.584,00

Μέτρο	Τίτλος	Χρηματοδότηση (ευρώ)
M19	Στήριξη της τοπικής ανάπτυξης LEADER (ΤΑΠΤΚ)	444.444.444,4

Πηγή :ΠΑΑ, ίδια επεξεργασία

Όπως προκύπτει από την αρχιτεκτονική του προγράμματος η ΤΑΠΤΟΚ αποτελεί διακριτή προσέγγιση σχετικά με τη βιωσιμότητα και τη πολυλειτουργικότητα των αγροτικών περιοχών, ως προσέγγιση «από κάτω προς τα πάνω» στα πλαίσια του Μέτρου 19 του προγράμματος το οποίο καταλαμβάνει το 9,5% της συνολικής χρηματοδότησης του ΠΑΑ.

2.3 Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας και Θάλασσας 2014-2020 (ΕΠΑΛΘ 2014-2020)

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας και Θάλασσας 2014-2020 (ΕΠΑΛΘ 2014-2020), καταρτίστηκε σε εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 508/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για το ΕΤΘΑ και για την κατάργηση των κανονισμών του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ 2328/2003, (ΕΚ) 861/2006, (ΕΚ) αριθ. 1198/2006 και (ΕΚ) αριθ 791/2007 και του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1255/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, και ειδικότερα των άρθρων 6 και 17. Το Ε.Π.Α.λ.Θ. 2014-2020 αξιοποιώντας τους πόρους του Ευρωπαϊκού Ταμείου Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ), συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», στην επίτευξη των στόχων της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής (ΚΑΛΠ) και της Ολοκληρωμένης Θαλάσσιας Πολιτικής (ΟΘΠ).

Το αναπτυξιακό όραμα που τίθεται για την αλιεία στην προγραμματική περίοδο 2014-2020 είναι:

«Η βιώσιμη ανάπτυξη του τομέα της αλιείας στην κατεύθυνση ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας, της προστασίας του περιβάλλοντος και της διατήρησης της κοινωνικής και οικονομικής συνοχής».

Συγκεκριμένα προβλέπεται να υλοποιηθούν παρεμβάσεις που ομαδοποιούνται υπό τους ακόλουθους αναπτυξιακούς στόχους (ΕΠΑΛΘ 2014-2020):

- Προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης, της κοινωνικής ένταξης, της δημιουργίας θέσεων εργασίας και της στήριξης της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού στις παράκτιες και τις εσωτερικές κοινότητες που εξαρτώνται από την αλιεία και την υδατοκαλλιέργεια.
- Διαφοροποίηση των δραστηριοτήτων στο πλαίσιο της αλιείας και σε άλλους τομείς της θαλάσσιας οικονομίας.

Η εξειδίκευση σε άξονες προτεραιότητας και χρηματοδότηση παρουσιάζονται στο παρακάτω πίνακα:

Πίνακας 2.3

Άξονες – Χρηματοδότηση ΕΠΑΛΘ

Άξονας Προτεραιότητας	Τίτλος	Προϋπολογισμός (Δημ. Δαπάνη σε €)
Προτεραιότητα 1	Προώθηση περιβαλλοντικά βιώσιμης, αποδοτικής ως προς τους πόρους, καινοτόμου, ανταγωνιστικής και βασιζόμενης στη γνώση αλιείας	186.200.000
Προτεραιότητα 2	Προώθηση περιβαλλοντικά βιώσιμης, αποδοτικής ως προς τους πόρους, καινοτόμου, ανταγωνιστικής και βασιζόμενης στη γνώση υδατοκαλλιέργειας.	89.758.782
Προτεραιότητα 3	Ενίσχυση της εφαρμογής της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής	92.088.225
Προτεραιότητα 4	Αύξηση της απασχόλησης και της εδαφικής συνοχής	54.117.647
Προτεραιότητα 5	Ενίσχυση της εμπορίας και μμεταποίησης	78.227.020
Προτεραιότητα 6	Ενίσχυση της εφαρμογής της	5.927.413

Άξονας Προτεραιότητας	Τίτλος	Προϋπολογισμός (Δημ. Δαπάνη σε €)
	Ολοκληρωμένης Θαλάσσιας Πολιτικής	
	Τεχνική Βοήθεια	17.037.218

Πηγή: ΕΠΑλΘ 2014-2020, ίδια επεξεργασία

Μεγαλύτερη βαρύτητα στο πρόγραμμα αυτό με ποσοστό 35,6% των πόρων θα διατεθούν για τον τομέα της αλιείας στηρίζοντας μέτρα καινοτομίας, συμπράξεων μεταξύ αλιέων και επιστημόνων, επενδύσεων επί των σκαφών, διαφοροποίησης και νέων μορφών εισοδήματος όπως ο αλιευτικός τουρισμός, προστασίας και αποκατάστασης της θαλάσσιας βιοποικιλότητας καθώς και επενδύσεις σε υποδομές όπως αλιευτικοί λιμένες, τόπους εκφόρτωσης, ιχθυόσκαλες και αλιευτικά καταφύγια. Στο ποσοστό 17,6% των πόρων θα διατεθούν για την ενίσχυση της εφαρμογής της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής στηρίζοντας τη συλλογή αλιευτικών δεδομένων και την υλοποίηση του συστήματος ελέγχου, επιθεώρησης και επιβολής. Στο ίδιο περίπου ποσοστό 17,2% των πόρων θα διατεθούν για τον τομέα της υδατοκαλλιέργειας στηρίζοντας κυρίως μέτρα καινοτομίας. Σε ποσοστό 15% των πόρων του Προγράμματος θα διατεθούν για τον τομέα της μεταποίησης και εμπορίας προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας. Τέλος σε ποσοστό 10,4% των πόρων του προγράμματος θα διατεθούν για την ανάπτυξη των αλιευτικών περιοχών μέσω της εφαρμογής στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης με την πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων ενώ το 1,2% των πόρων του Προγράμματος θα διατεθούν για την ενίσχυση της εφαρμογής της Ολοκληρωμένης Θαλάσσιας Πολιτικής στηρίζοντας τη λειτουργία του Κοινού Περιβάλλοντος Ανταλλαγής Πληροφοριών για την επιτήρηση του θαλάσσιου τομέα της ένωσης.

2.4 Εφαρμογή της ΤΑΠΤΟΚ στην Ελλάδα – Πρόσκληση προς ΟΤΔ

Η ΤΑΠΤΟΚ αποτελεί μια μέθοδο σχεδιασμού και υλοποίησης τοπικών ολοκληρωμένων αναπτυξιακών στρατηγικών, με τη συμμετοχή των εταίρων σε τοπικό επίπεδο, συμπεριλαμβανομένης της κοινωνίας των πολιτών, των τοπικών οικονομικών και κοινωνικών φορέων, προκειμένου να αντιμετωπισθούν αποτελεσματικά οι οικονομικές, κοινωνικές, περιβαλλοντικές και δημογραφικές

προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι αγροτικές περιοχές. Η προσέγγιση αυτή συνιστά ένα ιδιαίτερα ισχυρό εργαλείο, ειδικά σε περιόδους κρίσης, που ευελπιστεί να αναδείξει ότι οι τοπικές κοινότητες μπορούν: α) να κάνουν σταθερά βήματα προς πιο αποτελεσματικές μορφές οικονομικής, βιώσιμης και «χωρίς αποκλεισμούς» ανάπτυξης, σύμφωνα με τη στρατηγική «Ορίζοντας 2020», β) να «καινοτομήσουν» όχι αποκλειστικά σε όρους τεχνολογικούς αλλά κυρίως σε όρους αντιμετώπισης των τοπικών προβλημάτων και γ) να ενισχύσουν την κοινωνική συνοχή στις αγροτικές περιοχές.

Στη νέα προγραμματική περίοδο, σκοπός είναι να ενισχυθούν «νέες και πιο καινοτόμες» προσεγγίσεις με βάση τα καινούργια αναπτυξιακά δεδομένα και εργαλεία (όπως τάση επιστροφής νέων στην ύπαιθρο, κοινωνικές πρωτοβουλίες, ενίσχυση βραχέων αλυσίδων και εναλλακτικών καναλιών διάθεσης αγροτικών προϊόντων, διασύνδεση αγροτικού τομέα με τον πολιτισμό, τον τουρισμό και το περιβάλλον), αυξάνοντας σχετικές συνέργειες για την αύξηση της ανταγωνιστικότητας και βιωσιμότητας των αγροτικών περιοχών σύμφωνα με τον αναπτυξιακό και στρατηγικό σχεδιασμό της χώρας για την αγροτική ανάπτυξη.

Αναλυτικότερα, η πρωτοβουλία ΤΑΠΤΟΚ περιλαμβάνει τουλάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία (αρθ. 32-35 Καν. (ΕΕ) 1303/13):

- Στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης σε τοπική βάση, που προορίζονται για σαφώς χωρικά προσδιορισμένες περιοχές ο πληθυσμός.
- Τοπικές εταιρικές σχέσεις δημόσιου – ιδιωτικού τομέα, καλούμενες «Ομάδες Τοπικής Δράσης» (ΟΤΔ).
- Προσέγγιση εκ των κάτω προς τα άνω με εξουσία λήψης αποφάσεων για τις Ομάδες Τοπικής Δράσης όσον αφορά την εκπόνηση και την εφαρμογή μιας στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης.
- Πολυταμειακό σχεδιασμό και υλοποίηση της στρατηγικής με βάση την αλληλεπίδραση μεταξύ φορέων και έργων διαφόρων τομέων της τοπικής οικονομίας.
- Δυνατότητα εφαρμογής μιας πολυταμειακής προσέγγισης.

Η ΤΑΠΤΟΚ στην Ελλάδα εφαρμόζεται στο πλαίσιο του Μέτρου 19 «Στήριξη για τοπική ανάπτυξη μέσω του Leader (ΤΑΠΤΟΚ – Τοπική ανάπτυξη με πρωτοβουλία

τοπικών κοινοτήτων)» του ΠΑΑ 2014-2020 και της προτεραιότητας 4 «Αύξηση της απασχόλησης και της εδαφικής συνοχής» του ΕΠΑΛΘ 2014-2020, με βάση το ΦΕΚ 1839/Β/2016. Μπορεί να εφαρμοστεί σε αγροτικές περιοχές και περιοχές αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, οι οποίες πρέπει να είναι συνεκτικές από γεωγραφική, οικονομική και κοινωνική άποψη. Ειδικότερα, οι προτεινόμενες περιοχές εφαρμογής πρέπει να έχουν τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

- Προτείνονται από τις ΟΤΔ μέσω της «εκ των κάτω προς τα πάνω» προσέγγισης και αποτελούν προϊόν διαβούλευσης με αντιπροσωπευτικούς φορείς της περιοχής αλλά και τον τοπικό πληθυσμό.
- Διαθέτουν επαρκή κρίσιμη μάζα από την άποψη του ανθρώπινου δυναμικού και των χρηματοοικονομικών πόρων. Ειδικότερα, ο μόνιμος πληθυσμός της κάθε περιοχής παρέμβασης θα κυμαίνεται μεταξύ 10.000 - 150.000 κατοίκους.

Σύμφωνα με την πρόσκληση 1435/14-06-2016 της Γενικής Γραμματείας Αγροτικής Πολιτικής & Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων και τίτλο «Πρόσκληση υποβολής προτάσεων για την επιλογή στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων» έχουν οριστεί τα εξής:

Δικαιούχοι του προγράμματος

Εταιρικά σχήματα / Ομάδες Τοπικής Δράσης (ΟΤΔ) ως φορείς σχεδιασμού και υλοποίησης στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης, η οποία πρέπει να στοχεύει σε μία ή σε περισσότερες θεματικές κατευθύνσεις τοπικής ανάπτυξης σε σαφώς προσδιορισμένες περιοχές (αγροτικές ή/και αλιείας και υδατοκαλλιέργειας) οι οποίες πρέπει κυρίως να πληρούν:

- Νόμιμη κοινή δομή του δημόσιου – ιδιωτικού τομέα σύμφωνα με το καταστατικό ή το σχέδιο καταστατικού τους. Ως ενδεικτικοί εταίροι - μέτοχοι μπορούν να αναφερθούν: ΟΤΑ Α' βαθμού, Περιφερειακές Αυτοδιοικήσεις ή και άλλοι φορείς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, φορείς του ευρύτερου Δημοσίου τομέα, συνεταιρισμοί και ενώσεις αυτών, Επιστημονικοί Φορείς, Επιμελητήρια, καθώς και φορείς συλλογικών, κοινωνικών, περιβαλλοντικών και οικονομικών συμφερόντων.
- Η εταιρική σχέση να είναι σύμφωνη με τα προβλεπόμενα στα άρθρα 32-35 του Κανονισμού (ΕΕ) 1303/2013 και όπου έχει εφαρμογή με το άρθρο 61 του Κανονισμού (ΕΕ) 508/2014.

- Να δραστηριοποιούνται στη συγκεκριμένη περιοχή παρέμβασης.
- Το καταστατικό ή το σχέδιο καταστατικού τους να διασφαλίζει τη δυνατότητα διαχείρισης δημοσίων / κοινοτικών κονδυλίων.
- Η έδρα τους ή παράρτημα αυτής να βρίσκεται εντός της περιοχής εφαρμογής ή στην ευρύτερη περιοχή, εφόσον τεκμηριωμένα εξασφαλίζεται ευχερής πρόσβαση προς και από την περιοχή παρέμβασης.

Περιοχές εφαρμογής τοπικών προγραμμάτων ΤΑΠΤΟΚ του ΠΑΑ

Μπορεί να εφαρμοστεί σε αγροτικές περιοχές, σύμφωνα με τον ορισμό της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένου του Νομού Θεσσαλονίκης και των Δήμων του Νομού Αττικής της Περιφερειακής Ενότητας Νήσων.

Οι εν λόγω περιοχές πρέπει να αποτελούνται από Τοπικές / Δημοτικές Κοινότητες των οποίων ο συνολικός μόνιμος πληθυσμός ή ο μόνιμος πληθυσμός των εκτός σχεδίου περιοχών είναι μικρότερος των 15.000 κατοίκων με εξαίρεση τα μικρά νησιά στα οποία δεν έχει ισχύ ο ανωτέρω πληθυσμιακός περιορισμός (αφορά το σύνολο των νησιών της χώρας με εξαίρεση την Κρήτη και την Εύβοια). Ο προσδιορισμός του μόνιμου πληθυσμού πραγματοποιείται με βάση τα στοιχεία της τελευταίας επικυρωμένης γενικής απογραφής πληθυσμού της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛΣΤΑΤ) (Απόφαση 11247/28-12-2012 «αποτελέσματα της απογραφής πληθυσμού – κατοικιών 2011» ΦΕΚ Β/3465/28-12-2012, έτσι όπως ισχύει κάθε φορά).

Περιοχές εφαρμογής τοπικών προγραμμάτων ΤΑΠΤΟΚ του ΕΠΑΛΘ

Ειδικότερα, για τις περιοχές εφαρμογής των τοπικών προγραμμάτων ΤΑΠΤΟΚ του ΕΠΑΛΘ λαμβάνετε υπόψη το αρ. 3 του Καν. (ΕΕ) 508/2014, όπου ως «περιοχή αλιείας και υδατοκαλλιέργειας» νοείται μια περιοχή η οποία βρέχεται από θάλασσα, ποταμό ή λίμνη ή περιλαμβάνει τεχνητές λίμνες ή λεκάνη ποταμού και στην οποία ουσιαστικό ποσοστό του πληθυσμού απασχολείται στον τομέα της αλιείας ή της υδατοκαλλιέργειας, είναι δηλαδή λειτουργικά συνεκτική από γεωγραφική, οικονομική και κοινωνική άποψη. Οι περιοχές αυτές πρέπει να έχουν τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

- Έκταση: Μία περιοχή αλιείας και υδατοκαλλιέργειας η οποία επιλέγεται για την παροχή ενίσχυσης πρέπει να είναι περιορισμένης έκτασης και κατά

κανόνα μικρότερη από μία περιοχή του επιπέδου NUTS III (Νομός) δηλαδή, η γεωγραφική έκταση της (αθροιστικά) να μη ξεπερνάει τα 6.000 τετρ. χιλ.

- Εύρος παράκτιας ζώνης: Οι παράκτιες ζώνες των ηπειρωτικών περιοχών και των μεγάλων νησιών, κατά κανόνα δεν πρέπει να υπερβαίνουν τα 10 χιλιόμετρα από την ακτή ή τα 5 χιλιόμετρα από το όριο ποταμού, λίμνης ή λιμνοθάλασσας.
- Εξάρτηση από την αλιεία: Η απασχόληση στον κλάδο ‘αλιεία και υδατοκαλλιέργεια’ (απογραφή 2011) προς τη συνολική απασχόληση των περιοχών ‘αλιείας και υδατοκαλλιέργειας’ πρέπει να ανέρχεται τουλάχιστον στο 0,36%.

Οι περιοχές αυτές μπορούν να εντοπίζονται: i) Στα νησιά της χώρας, ιδιαίτερα τα μικρά, όπου η αλιευτική περιοχή μπορεί να περιλαμβάνει περισσότερα του ενός μικρών νησιών (ή τμήματα ενός ή περισσότερων νησιών) ii) Στις παράκτιες ζώνες των μεγάλων νησιών (ή τμήματα ενός ή περισσότερων νησιών) και των ηπειρωτικών περιοχών, iii) Στις παραλίμνιες και παραποτάμιες περιοχές. Ειδικότερα, για την εφαρμογή της Προτεραιότητας 4 του ΕΠΑΛΘ 2014-2020, θα επιλεγούν 10 περιοχές εφαρμογής σε περίπτωση μονοταμειακής προσέγγισης. Στις περιπτώσεις πολυταμειακής προσέγγισης δεν υπάρχει περιορισμός ως προς τον αριθμό των περιοχών «αλιείας και υδατοκαλλιέργειας».

Αποτελέσματα πρόσκλησης ενδιαφέροντος

Στα πλαίσια της ανωτέρω πρόσκλησης και με το ΦΕΚ 4111/21-12-2016 έγινε η έγκριση των προγραμμάτων τοπικής ανάπτυξης στο πλαίσιο της Πρόσκλησης υποβολής προτάσεων για την επιλογή Στρατηγικών Τοπικής Ανάπτυξης του ΠΑΑ 2014-2020 και του ΕΠΑΛΘ 2014-2020 και κατανομή πιστώσεων Δημόσιας Δαπάνης. Συνολικά εγκρίθηκαν 47 προγράμματα πολυταμειακής προσέγγισης και 2 μονοταμειακής προσέγγισης.

Πίνακας 2.4

Κατανομή πιστώσεων δημόσιας δαπάνης

Προσέγγιση	Αριθμός Εγκριθέντων Προγραμμάτ ων	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣ ΜΟΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ ΕΓΤΑΑ (€)	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣ ΜΟΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ ΕΤΘΑ (€)	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣ ΜΟΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ
Μονοταμεια κή ΕΓΤΑΑ	16	91.500.000	-	91.500.000
Μονοταμεια κή ΕΠΑΛΘ	2	-	8.500.000	8.500.000
Πολυταμεια κά	31	198.600.000	62.000.000	260.600.000
Σύνολο	49	290.100.000	70.500.000	360.600.000

Πηγή: ΦΕΚ 4111/21-12-2016, ίδια επεξεργασία

Από τον πίνακα προκύπτει η έγκριση 49 τοπικών προγραμμάτων συνολικού προϋπολογισμού 360.600.000 ευρώ.

2.5 Ανακεφαλαίωση

Από την παραπάνω ανάλυση προκύπτει ότι το ελληνικό θεσμικό πλαίσιο εναρμονίζεται πλήρως με το Ευρωπαϊκό θεσμικό πλαίσιο όσον αφορά τη δημιουργία ΤΑΠΤΟΚ σε αγροτικές και ημιαστικές περιοχές ενώ ακόμη δεν έχει δημιουργηθεί το απαραίτητο θεσμικό πλαίσιο για αστικές και κοινωνικές ΤΑΠΤΟΚ. Οι ελληνικές αρχές αντιλαμβανόμενες τις αλλαγές που έχουν προκύψει από τα κείμενα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και τη σημασία των νέων χρηματοδοτικών εργαλείων και ειδικά της ΤΑΠΤΟΚ καθόρισαν τις αναπτυξιακές στρατηγικές, τον ρόλο των διαχειριστικών αρχών, τον ρόλο των περιφερειών και δόθηκαν οι κανόνες δημιουργίας των ομάδων τοπικής δράσης (ΟΤΔ). Η συνεργασία και ο συντονισμός όλων αυτών των φορέων είναι απαραίτητος για την επιτυχή ολοκλήρωση του προγράμματος.

Η ΤΑΠΤΟΚ θα υλοποιηθεί μέσω του μέτρου 19 του ΠΑΑ και του άξονα 4 του ΕΠΑΛΘ. Μετά την πρόσκληση ενδιαφέροντος έχουν εγκριθεί συνολικά 49 προγράμματα στην ελληνική επικράτεια. Η στρατηγική του ΠΑΑ και του ΕΠΑΛΘ δίνει ιδιαίτερη βαρύτητα στις αναπτυξιακές προτεραιότητες των περιφερειών όπως αυτές έχουν εκφραστεί μέσω των ΠΕΠ, για αυτό το λόγο είναι απαραίτητο να παρουσιαστεί η υφιστάμενη κατάσταση και οι αναπτυξιακές προτεραιότητες της

Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας όπως αυτές εκφράζονται μέσω του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος (ΠΕΠ).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας

3.1 Αναπτυξιακό προφίλ της ΠΣΤΕ

Η Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας (ΠΣΤΕ) είναι μία από τις δεκατρείς (13) Διοικητικές Περιφέρειες της Ελλάδας και αποτελείται από τις Περιφερειακές Ενότητες (ΠΕ) Εύβοιας, Ευρυτανίας, Φωκίδος, Φθιώτιδας και Βοιωτίας. Η ΠΣΤΕ καταλαμβάνει έκταση 15.549 km² (11,78% της συνολικής έκτασης της χώρας). Το μεγαλύτερο τμήμα της ΠΣΤΕ είναι ορεινές ή ημιορεινές εκτάσεις (47,4% και 31,8% αντίστοιχα της συνολικής έκτασης), ενώ το πεδινό τμήμα καταλαμβάνει μόνο το 20,8% της συνολικής έκτασης (ΕΛΣΤΑΤ 2011). Ο πληθυσμός της ΠΣΤΕ μειώθηκε το 2011 κατά 2,02% σε σχέση με το 2001 (από 558.144 σε 547.390 κατοίκους), ενώ παράλληλα εμφανίζει το φαινόμενο της γήρανσης (περ. 20% του πληθυσμού είναι πάνω από 65 ετών), καθώς και χαμηλές τιμές στα ποσοστά πληθυσμού με υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης (περ. 9%, ενώ ο μ.ο. της χώρας είναι περ. 13%) (ΕΛΣΤΑΤ 2011). Ο αστικός πληθυσμός της Στερεάς Ελλάδας καταλαμβάνει το 46% του συνολικού πληθυσμού της Περιφέρειας. Ενδεικτικοί δείκτες παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα:

Πίνακας 3.1

Στατιστικά Στοιχεία ΠΣΤΕ

Δείκτες	Νομός Βοιωτίας	Νομός Εύβοιας	Νομός Ευρυτανίας	Νομός Φθιώτιδας	Νομός Φωκίδας	ΠΣΤΕ
Συνολική ακαθάριστη προστιθέμενη αξία (τρέχουσα τιμή σε εκατ. Ευρώ)	2.003	2.420	171	1.883	390	6.866
Σύνολο Απασχόλησης						193.936
Κατά κεφαλή ακαθάριστο εγχώριο προϊόν	18.812	12.764	9.786	13.197	10.487	13.917
Ακαθάριστο εγχώριο προϊόν	2.267	2.739	194	2.131	441	7.772

Πηγή:ΕΛΣΤΑΤ 2014, ίδια επεξεργασία

Όπως προκύπτει από τα στοιχεία του παραπάνω πίνακα τη μεγαλύτερη συνολική ακαθάριστη προστιθέμενη αξία έχει ο νομός Εύβοιας ακολουθεί ο νομός Βοιωτίας, ο νόμος Φθιώτιδας, ο νομός Φωκίδας και στο τέλος ο νομός Ευρυτανίας. Διαφοροποιήσεις παρατηρούνται ως προς το κατά κεφαλή ακαθάριστο εγχώριο προϊόν που παρατηρούμε ότι μεγαλύτερη τιμή έχουμε στο νομό Βοιωτίας , ακολουθεί ο νομός Φθιώτιδας, στη συνέχεια είναι ο νομός Εύβοιας και τέλος ο νομός Φωκίδας με το νομό Ευρυτανίας. Όσον αφορά το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν η συμμετοχή των νομών είναι με την ίδια σειρά όπως και στην συνολική ακαθάριστη προστιθέμενη αξία. Στην περιφέρεια Στερεά Ελλάδας ο αριθμός απασχόλησης ανέρχεται στον αριθμό 193.936. Με βάση το μέσο κατά κεφαλή ακαθάριστο περιφερειακό προϊόν και όχι το μέσο κατά κεφαλή ακαθάριστο εισόδημα η ΠΣΤΕ στα πλαίσια της νέας προγραμματικής περιόδου χαρακτηρίζεται ως «Περιφέρεια σε μετάβαση», ενώ στην προηγούμενη περίοδο ως «σταδιακής εισόδου».

Το βασικό συμπέρασμα, που προκύπτει από την ανάλυση SWOT (ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας 2014-2020) της ΠΣΤΕ, είναι ότι σημαντικές αδυναμίες της περιοχής είναι οι ενδοπεριφερειακές ανισότητες μεταξύ ανατολικής και δυτικής Στερεάς Ελλάδας και ο έντονος οικονομικός δυϊσμός της, τα προβλήματα χωρικής συνοχής, τα αναδυόμενα περιβαλλοντικά προβλήματα, η χαμηλή ανταγωνιστικότητα και εξωστρέφεια των επιχειρήσεων, η εξάρτηση του πρωτογενή τομέα από φθίνοντες κλάδους, ο χαμηλός βαθμός οριζόντιας και κάθετης διασύνδεσης μεταξύ των κλάδων της τοπικής οικονομίας, η μείωση και γήρανση του πληθυσμού, ο χαμηλός βαθμός καινοτομικότητας και επιχειρηματικότητας, η μεγάλη εξάρτηση από την Αττική, τα οξυμένα λόγω της κρίσης κοινωνικά προβλήματα. Ενώ ως δυνατά σημεία η κεντροβαρή της θέση και την ένταξή της στα μεγάλα δίκτυα μεταφορών της χώρας, οι σημαντικές βιομηχανικές συγκεντρώσεις στην Βοιωτία και Χαλκίδα, οι πολύ αξιόλογοι και αξιοποιήσιμοι φυσικοί, κοινωνικοί και πολιτιστικοί πόροι, η αγροτική παράδοση, η παραγωγή αλιευμάτων, οι πλούσιοι τουριστικοί πόροι, οι διασυνδέσεις με την Αττική (ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας 2014-2020).

3.2 Στόχοι και περιεχόμενο του ΠΕΠ 2014-2020 της ΠΣΤΕ

Το ΠΕΠ της ΠΣΤΕ καταρτίστηκε σύμφωνα με τους νέους Κανονισμούς της Πολιτικής Συνοχής, το Κοινό Στρατηγικό Πλαίσιο (ΚΣΠ-CSF) των πέντε Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων (ΕΔΕΤ) 2014-2020, τις Κατευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Ελλάδα, αλλά και τα άλλα ευρωπαϊκά και εθνικά προγραμματικά κείμενα είναι ευθυγραμμισμένο, όσον αφορά στόχους, πεδία παρέμβασης και δράσεις, με συγκεκριμένους Θεματικούς Στόχους και συγκεκριμένες Επενδυτικές Προτεραιότητες των ΕΔΕΤ.

Η συνολική στρατηγική του ΠΕΠ της ΠΣΤΕ έχει ως όραμα την:

«Ισόρροπη οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας μέσω της βελτίωσης του επιχειρηματικού και επενδυτικού περιβάλλοντος, με σεβασμό στο περιβάλλον και στον πολίτη» (ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, 2014). Η υλοποίηση της στρατηγικής επιδιώκεται μέσω των παρακάτω γενικών στόχων (ΓΣ) και προτεραιοτήτων, οι οποίες παρουσιάζονται ιεραρχημένα:

ΓΣ1: Προώθηση της επιχειρηματικότητας, της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας της περιφερειακής οικονομίας

ΓΣ2: Διασφάλιση του περιβάλλοντος, της αειφορίας της ανάπτυξης και βελτίωση της ποιότητας ζωής

ΓΣ3: Ολοκλήρωση των μεταφορικών υποδομών και δικτύων

ΓΣ4: Αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού – ενίσχυση της απασχόλησης και της κοινωνικής συνοχής

ΓΣ5: Βελτίωση της διοικητικής ικανότητας

ΓΣ6: Προώθηση της χωρικής συνοχής και συνεργασίας. (ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας, 2014).

Στον παρακάτω πίνακα αναφέρονται οι άξονες προτεραιότητας, η χρηματοδότηση και οι δείκτες αποτελέσματος ανά προτεραιότητα.

Πίνακας 3.2

Επισκόπηση της επενδυτικής στρατηγικής του επιχειρησιακού προγράμματος

Άξονας προτεραιότητας	Στήριξη της Ένωσης (σε ευρώ)	Ποσοστό της συνολικής στήριξης της Ένωσης για το	Κοινοί δείκτες αποτελεσμάτων και δείκτες αποτελεσμάτων προγράμματος για τους οποίους έχει καθοριστεί στόχος
------------------------------	-------------------------------------	---	--

		επιχειρησια κό πρόγραμμα	
1	2.770.516,00	2,92%	- Επενδυτική Δαπάνη σε ETA σε σχέση με το περιφερειακό ΑΕΠ (T2201) - Ιδιωτική δαπάνη σε ETA σε σχέση με το περιφερειακό ΑΕΠ (T2202)
2	2.770.516,00	2,92%	-Χρήση Ηλεκτρονικά Διαθέσιμων Δημόσιων υπηρεσιών ΠΣΤΕ (T2204) -Κύκλος εργασιών μέσω ΤΠΕ (T2203)
3	8.311.547,00	8,75%	-Ποσοστό νέων καινοτόμων επιχειρήσεων στο σύνολο των νέων επιχειρήσεων (T2206) - Αύξηση εξαγωγών (T2207) - Αύξηση ΑΠΑ στους τομείς του RIS (T2208)
4	7.299.663,00	7,68%	-Χρόνος μετακινήσεων στα αστικά Κέντρα (T2210) - Εκπομπές αερίων θερμοκηπίου που αφορά δημόσια και ιδιωτικά κτίρια (T2209)
5	6.511.398,00	6,85%	- Ποσοστό πληθυσμού που επωφελείται από ενδυνάμωση και επέκταση υποδομών και πιεστές πολιτικής προστασίας σε ιδιαίτερα ευαίσθητες περιοχές (T2211) - Έκταση απειλούμενων από πλημμύρες περιοχών της ΠΣΤΕ (T2258)
6	6.511.398,00	6,85%	- Ποσοστό επιχειρήσεων που εισήγαγαν οικο-καινοτομίες (T2221) - Πληθυσμός που καλύπτεται με συστήματα παρακολούθησης απωλειών των δικτύων ύδρευσης (T2214) - Διανυκτερεύσεις τουριστών (T2216) - Προστατευόμενες περιοχές (σύνολο περιοχών Natura 2000) με εργαλεία διαχείρισης ή τύποι οικοτόπων σε ικανοποιητική κατάσταση διατήρησης (T2218) - Εκπομπές αερίων θερμοκηπίου (τόνοι ισοδύναμου CO2) σε αστικές περιοχές που αναβαθμίζονται (T2222)
7	26.377.109,00	27,76%	- Χρόνος μετακινήσεων (T2259) - Πληθυσμός που καλύπτεται από το δίκτυο ΦΑ (T2224)
8	1.548.332,00	1,63%	- Ποσοστό των ωφελουμένων, οι οποίοι 1 χρόνο μετά το τέλος του προγράμματος διατηρούν τη δραστηριότητά τους (T2227) - Ποσοστό επιχειρήσεων που ενισχύονται και συνεχίζουν τη λειτουργία τους 1 χρόνο μετά τη λήξη της παρέμβασης (T2228)
9	6.179.877,00	6,5%	Ποσοστό μέσου φορολογούμενου εισοδήματος στις περιοχές όπου εφαρμόζονται στρατηγικές ΤΑΠΤΟΚ ως προς το μέσο φορολογούμενο εισόδημα στην Περιφέρεια (T2233) - Βελτίωση της πρόσβασης και χρήσης των υπηρεσιών Υγείας και των κοινωνικών υπηρεσιών (T2229)
10	18.817.029,00	19,80%	Μειονεκτούντες, αναζητούντες εργασία ή/και ανήκοντες σε ευάλωτες ομάδες και επωφελείται από Ολοκληρωμένες στρατηγικές CLLD (T2260) - Αριθμός κοινωνικών επιχειρήσεων των οποίων η λειτουργία συνεχίζεται 1 έτος μετά τη λήξη της παρέμβασης (T2255) - Ποσοστό κάλυψης επι του γενικού συνόλου των ανασφαλιστών πολιτών (T2252) - μειονεκτούντα άτομα που δραστηριοποιούνται σε αναζήτηση εργασίας, που συμμετέχουν σε εκπαίδευση/κατάρτιση, που αποκτούν εξειδίκευση, που κατέχουν θέση απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους (CR05) - Συμμετέχοντες που δραστηριοποιούνται σε αναζήτηση εργασίας, που συμμετέχουν σε εκπαίδευση – κατάρτιση που αποκτούν εξειδίκευση, που κατέχουν θέση απασχόλησης συμπεριλαμβανομένης της αυτοαπασχόλησης, αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους (T2231)
11	6.179.877,00	6,50%	Ποσοστό πληθυσμού μαθητών που εξυπηρετούνται από βελτιωμένες εκπαιδευτικές υποδομές (T2244)
12	1.367.098,00	1,44%	
13	381.851,00	0,40%	

Πηγή: ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας 2014-2020, ίδια επεξεργασία

Από τον παραπάνω πίνακα φαίνεται ότι μεγαλύτερη βαρύτητα με ποσοστό 27,76% έχει δοθεί στον άξονα 7 προκειμένου να μειωθεί ο χρόνος μετακινήσεων και να ωφεληθεί ο πληθυσμός που καλύπτεται από το δίκτυο. Στη συνέχεια ακολουθεί ο άξονας 10 σε ποσοστό 19,80% προκειμένου άτομα που ανήκουν σε κοινωνικά ευάλωτες ομάδες να βρουν εργασία ή να ενταχθούν σε πρόγραμμα κατάρτισης. Σε ποσοστό μικρότερο του 10% ανήκουν οι υπόλοιποι άξονες που ο καθένας με την δική του συμβολή σκοπό έχει την ανάπτυξη και βελτίωση των υπηρεσιών, αγαθών που χρησιμοποιούν οι πολίτες.

3.3 Συμβολή του ΕΠ ΣΤΕ στην προώθηση των στόχων της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020»

Το 2010 το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υιοθέτησε τη Στρατηγική «Ευρώπη 2020». Με την εν λόγω αναπτυξιακή στρατηγική η ΕΕ επιδιώκει να καταστεί μέχρι το 2020 σε μία έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς οικονομία. Πρόκειται για τρεις αλληλοσυμπληρούμενες προτεραιότητες προκειμένου η ΕΕ και τα κράτη μέλη της να επιτύχουν υψηλά επίπεδα απασχόλησης, παραγωγικότητας και κοινωνικής συνοχής. Ειδικότερα, η ΕΕ έθεσε προς επίτευξη πέντε κεντρικούς στόχους για την απασχόληση, την καινοτομία, την εκπαίδευση, την κοινωνική ένταξη και για την ενέργεια και το κλίμα. Για την προώθηση των στόχων της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020» τα κράτη μέλη συμφώνησαν να ενεργοποιήσουν τους πόρους ΕΔΕΤ.

Η στρατηγική του ΕΠ της ΠΣΤΕ ευθυγραμμίζεται πλήρως με τους Θεματικούς Στόχους (ΘΣ) των ΕΔΕΤ 2014-2020, τους οποίους επέλεξε βάσει των αναπτυξιακών αναγκών της, αλλά και βάσει του υπερκείμενου εθνικού σχεδιασμού (ΕΣΠΑ). Κατά συνέπεια, η ΠΣΤΕ επέλεξε τους κάτωθι Θεματικούς Στόχους (ΘΣ), ο καθένας από τους οποίους αντιστοιχεί σε έναν Άξονα Προτεραιότητας (ΑΠ):

Πίνακας 3.3

Αντιστοίχιση Αξόνων Προτεραιότητας – Θεματικών Στόχων

Άξονας Προτεραιότητας	Θεματικός Στόχος	Χρηματοδοτική Βαρύτητα %
1	Ενίσχυση της έρευνας και της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας	2,92
2	Βελτίωση της πρόσβασης σε Τεχνολογίες	2,92

Άξονας Προτεραιότητας	Θεματικός Στόχος	Χρηματοδοτική Βαρύτητα %
	Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ), της χρήσης και της ποιότητάς τους	
3	Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων συμπεριλαμβανομένων και αυτών του γεωργικού τομέα (για το ΕΓΤΑΑ) και του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας (για το ΕΤΘΑ)	8,75
4	Υποστήριξη της μετάβασης σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς	7,68
5	Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και της πρόληψης των κινδύνων	6,85
6	Διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικής χρήσης των πόρων	6,85
7	Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και άρση των εμποδίων σε βασικές υποδομές δικτύων	27,76
8	Προώθηση της βιώσιμης και ποιοτικής απασχόλησης και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων	1,63
9,10	Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και της καταπολέμησης της φτώχειας και κάθε διάκρισης	26,30
11	Επένδυση στην εκπαίδευση και κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και στη δια βίου μάθηση	6,5

Πηγή: (ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδος 2014-20), ίδια επεξεργασία

Τα ειδικά προβλήματα των αστικών, αγροτικών, ορεινών, διασυνοριακών και άλλων περιοχών δύνανται να αντιμετωπιστούν αποτελεσματικότερα μέσω εξειδικευμένων ολοκληρωμένων προγραμμάτων. Για το λόγο αυτό το ΕΠ της ΠΣΤΕ

αξιοποιεί τα νέα εργαλεία της πολιτικής συνοχής για την ολοκληρωμένη βιώσιμη χωρική ανάπτυξη, όπως την Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων (ΤΑΠΤΟΚ) στο πλαίσιο του ΘΣ 9 και την Ολοκληρωμένη Χωρική Επένδυση. Στον ΘΣ 09 (ΑΠ 09 και ΑΠ 10) αναλογεί το δεύτερο υψηλότερο ποσοστό χρηματοδότησης του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Πρόγραμμα (ΠΕΠ), ήτοι 26,30 % (αθροιστικά από ΕΤΠΑ και ΕΚΤ). Η κατανομή στηρίχθηκε στις ανάγκες και προτεραιότητες της ΠΣΤΕ για υποδομές υγείας και κοινωνικές υποδομές, καθώς και για ενίσχυση της ολοκληρωμένης τοπικής κοινωνικής ανάπτυξης, της καταπολέμησης των διακρίσεων και της ενίσχυσης της κοινωνικής συνοχής.

3.4 Τοπική ανάπτυξη με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων (ΤΑΠΤΟΚ) στο ΠΕΠ της ΠΣΤΕ

Με βάσει το εγκριμένο ΕΣΠΑ 2014-2020, αλλά και τη σχετική πρόβλεψη του άρθρου 35 του Κανονισμού των κοινών διατάξεων των ΕΔΕΤ, το ΠΕΠ ΣΤΕ προβλέπεται να υποστηρίξει τις προπαρασκευαστικές ενέργειες. Η δυνατότητα υποστήριξης προετοιμασίας τοπικών στρατηγικών παρέχεται στις περιπτώσεις όπου επικεφαλής ταμείο της εκάστοτε στρατηγικής ορίζεται το ΕΤΠΑ ή το ΕΚΤ του ΠΕΠ ΣΤΕ. Στις περιπτώσεις των ΤΑΠΤΟΚ και σε κάθε άλλη περίπτωση κατά την οποία το ΠΕΠ ΣΤΕ συμβάλει συμπληρωματικά και οι ως άνω αναφερόμενες δαπάνες καλύπτονται από το ΕΓΤΑΑ. Το εργαλείο της ΤΑΠΤΟΚ κρίνεται χρήσιμο για να ενισχυθεί το τοπικό δυναμικό ώστε να μπορέσει να αντιμετωπίσει αποτελεσματικότερα τις προκλήσεις μέσα από εστιασμένες στρατηγικές που θα υποστηρίξουν τις δυνατότητες ενδογενούς ανάπτυξης, θα ενισχύσουν την καλλιέργεια ικανοτήτων σε τοπικό επίπεδο και θα προωθήσουν τη συμπλήρωση και διαφοροποίηση της τοπικής οικονομικής δραστηριότητας. Το ΠΕΠ προτίθεται να διαθέσει πόρους ΕΚΤ και ΕΤΠΑ, ώστε να δράσουν συμπληρωματικά των πόρων του ΠΑΑ. Με βάση το δείκτη εκροών «Αριθμός στρατηγικών ΤΑΠΤΟΚ από ομάδες τοπικής δράσης που ενισχύονται» της επενδυτικής προτεραιότητας 9d η τιμή στόχος είναι τα πέντε προγράμματα. Τελικά όμως υποβλήθηκαν έξι ΤΑΠΤΟΚ, που καλύπτουν το σύνολο των επιλέξιμων περιοχών της ΠΣΤΕ τα οποία και εγκρίθηκαν, η παρουσίαση των οποίων ακολουθεί στο επόμενο κεφάλαιο.

3.5 Ανακεφαλαίωση

Στην παραπάνω ενότητα παρουσιάστηκε το αναπτυξιακό προφίλ της ΠΣΤΕ, το όραμα και οι ΓΣ της ΠΣΤΕ. Από την ανάλυση προκύπτει ότι στρατηγική εναρμονίζεται πλήρως με τους στόχους της «Ευρώπη 2020». Παρουσιάστηκε συνοπτικά το ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας και οι δείκτες αποτελέσματος, οι οποίοι θα χρησιμοποιηθούν προκειμένου να απαντηθεί το ερευνητικό ερώτημα της παρούσας εργασίας. Το ΠΕΠ της ΠΣΤΕ έχει προβλέψει πόρους οι οποίοι θα δράσουν συμπληρωματικά ως προς τις ΟΤΔ που θα δημιουργηθούν στα γεωγραφικά της όρια χωρίς όμως να υπάρχει το απαραίτητο θεσμικό πλαίσιο. Οι ΟΤΔ οφείλουν να προσαρμόσουν τα τοπικά τους προγράμματα και στις αναπτυξιακές προτεραιότητες της ΠΣΤΕ. Η αναλυτική παρουσίαση των έξι προγραμμάτων που έχουν εγκριθεί ακολουθεί στο επόμενο κεφάλαιο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

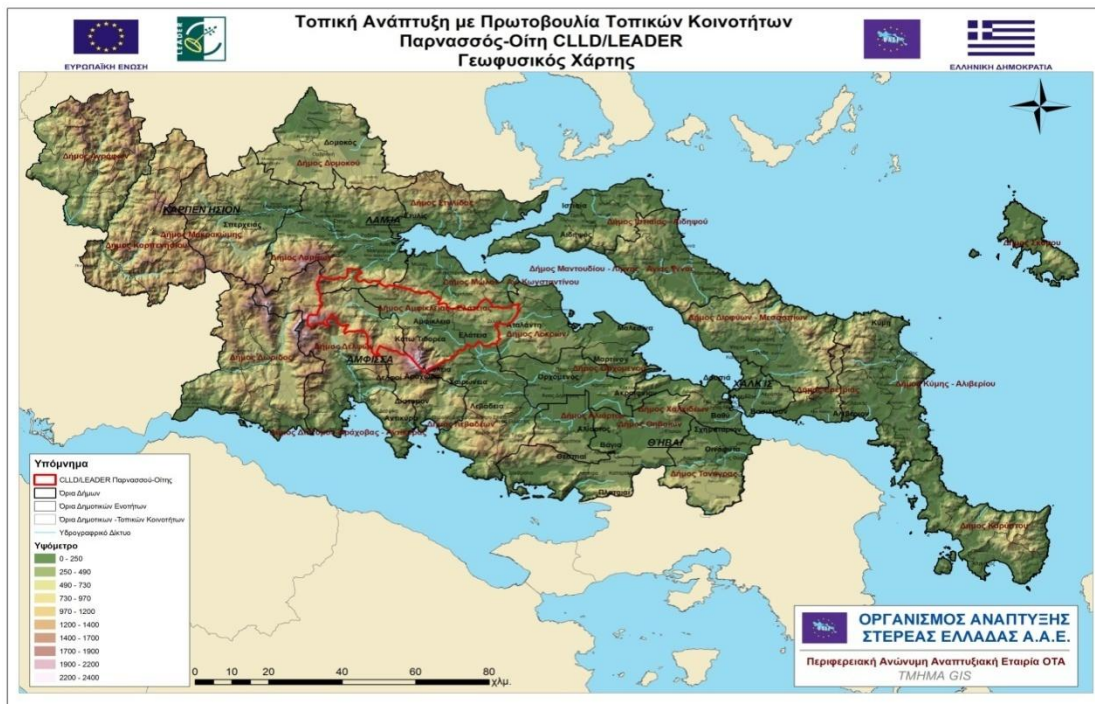
Παρουσίαση προγραμμάτων ΤΑΠΤΟΚ – Συσχέτιση με ΠΕΠ ΠΣΤΕ

4.1 Περιοχή Παρνασσού – Οίτης

Η περιοχή παρέμβασης για την οποία θα αναφερθούμε αφορά την περιοχή Οίτης – Παρνασσού η οποία αποτελείται από ολόκληρο το Δήμο Αμφίκλειας – Ελάτειας, το βορειοανατολικό τμήμα του Δήμου Δελφών και ένα μικρό κομμάτι του νότιου τμήματος του Δήμου Λαμιέων συνολικού ωφελούμενου πληθυσμού που καλύπτεται από την ΟΤΔ 15.683. Προκειμένου να εξειδικεύσουμε τη στρατηγική, τους στόχους και τις ενδεικτικές δράσεις του προγράμματος είναι απαραίτητο να προηγηθεί μια ανάλυση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων και μειονεκτημάτων της περιοχής παρέμβασης.

Εικόνα 4.1

Περιοχή παρέμβασης Παρνασσού - Οίτης

Πηγή: Οργανισμός Ανάπτυξης Στερεάς Ελλάδας Α.Α.Ε. Ο.Τ.Α.-υποβληθέν πρόγραμμα 2016

4.1.1 Η στρατηγική του Τοπικού Προγράμματος

Από την ανάλυση SWOT (Οργανισμός Ανάπτυξης Στερεάς Ελλάδας Α.Α.Ε. Ο.Τ.Α.- υποβληθέν πρόγραμμα 2016) γίνεται εμφανές ότι η περιοχή διαθέτει ισχυρό πλεονέκτημα στο τοπίο και στο περιβάλλον της, φυσικό και ανθρωπογενές. Ειδικότερα μπορούμε να εστιάσουμε σε ορισμένα κρίσιμα θέματα όπως:

- **Πιεστική Ανάγκη ενίσχυσης της ταυτότητας της περιοχής**

Η περιοχή διαθέτει μια αισθητική μοναδικότητα με το ορεινό σύμπλεγμα που αποτελεί το κυρίαρχο μορφολογικό της στοιχείο, ενώ και η πεδιάδα που περικλείεται από τους επιβλητικούς ορεινούς όγκους, έρχεται να δώσει έμφαση στην παρουσία τους και να συμπληρώσει τη λειτουργικότητα τους. Τη μοναδικότητα αυτή –σίγουρα σε εθνικό επίπεδο- είναι που πρέπει να αξιοποιήσει η περιοχή για να βαδίσει στο δρόμο της ανάπτυξης της.

- **Ο πολιτιστικός πλούτος πολύτιμος πόρος και οδηγός της τοπικής ανάπτυξης**

Οι πολυάριθμες εκδηλώσεις, πανηγύρια και πρωτοβουλίες των τοπικών συλλόγων και φορέων θα πρέπει να υπερβούν τον συμβατικό χαρακτήρα εφευρετικών εκδηλώσεων και να είναι καινοτόμες προτάσεις πολιτισμού και ανοιχτές προσκλήσεις προς το εξωτερικό περιβάλλον και τους δυνητικούς επισκέπτες.

- **Επισκεψιμότητα, προβολή και προστασία : Βασικοί στόχοι για τη νέα περίοδο**

Η περιοχή, επειδή διαθέτει σημαντικές και πολλές περιοχές Natura, 2 σημαντικούς Εθνικούς Δρυμούς, είναι, **στο σύνολο της, ένας βιότοπος** που καλεί, προκαλεί δράσεις και πρωτοβουλίες για ανάπτυξη, επισκεψιμότητα, προβολή, προστασία.

- **Ο οικότουρισμός και οι γύρω από αυτόν δραστηριότητες : Συνισταμένη των δράσεων της νέας αναπτυξιακής πρότασης για την περιοχή:**

Σημείο εκκίνησης του τοπικού προγράμματος είναι η αξιοποίηση του δικτύου πολυδύναμων αγροτουριστικών καταλυμάτων, κόμβων οικότουριστικής ανάπτυξης,

έτοιμων να ανταποκριθούν στην πρόκληση του επερχόμενου θεσμικού πλαισίου για την καθιέρωση πολυλειτουργικών αγροκτημάτων δραστηριοτήτων υψηλών προδιαγραφών. Το ζητούμενο για αυτά είναι, εν μέσω της μεγάλης κρίσης του συγκεκριμένου τμήματος της τουριστικής αγοράς, ο τρόπος ανάπτυξης νέων προϊόντων εναλλακτικού τουρισμού και εμπλουτισμού της προσφοράς τους.

Συνοψίζοντας τη βασική και τις ειδικότερες θεματικές κατευθύνσεις του Αναπτυξιακού Προγράμματος για την περιοχή παρέμβασης μπορούν να διατυπωθούν οι θεματικές κατευθύνσεις και οι αντίστοιχοι στόχοι ως εξής:

Πίνακας 4.1

Θεματικές κατευθύνσεις – Στόχοι περιοχής Παρνασσού - Οίτης

Κύριος/Δευτερεύον	Θεματικός Στόχος
ΚΘΚ	Ανάδειξη της Τοπικής Ταυτότητας και Ενίσχυση της Τοπικής Επιχειρηματικότητας
ΚΘΚ 1	Ανάδειξη της Τοπικής Ταυτότητας της Περιοχής
ΚΘΚ 2	Ενίσχυση της Τοπικής Επιχειρηματικότητας
ΔΘΚ 1	Υιοθέτηση καλών Πρακτικών για την Αειφόρο Ανάπτυξη της Περιοχής
ΔΘΚ 2	Ενίσχυση της Καινοτομίας και υιοθέτηση Καινοτόμων πρακτικών
ΔΘΚ 3	Βελτίωση της Ανταγωνιστικότητας της περιοχής και των Επιχειρήσεων της
ΔΘΚ 4	Διασύνδεση τοπικών παραγωγικών Τομέων και επιχειρήσεων.
ΔΘΚ 5	Προώθηση της εξωστρέφειας της περιοχής

Πηγή: Οργανισμός Ανάπτυξης Στερεάς Ελλάδας Α.Α.Ε. Ο.Τ.Α.-υποβληθέν πρόγραμμα 2016, ίδια επεξεργασία

Οι θεματικοί ,κύριοι και δευτερεύοντες, στόχοι του προγράμματος θα υλοποιηθούν με μονοταμειακή προσέγγιση (ΕΓΤΑΑ) μέσα από συγκεκριμένες δράσεις, οι οποίες αναφέρονται στον παρακάτω πίνακα και συσχετίζονται τόσο ως προς τους δείκτες εκροών και αποτελέσματος όσο ως προς τη συνάφεια και συμβολή τους στο με το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Στερεάς Ελλάδας και τη Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης 2014-2020 της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, RIS 3. Οι αναφερόμενοι

δείκτες έχουν συμπληρωθεί λαμβάνοντας υπόψη τους δείκτες του Καν. (ΕΕ) 808/2014 για το ΕΓΤΑΑ και του Καν. (ΕΕ) 1014/2014 για το ΕΤΘΑ.

Πίνακας 4.2

Δράσεις Τοπικού Προγράμματος περιοχής Παρνασσού - Οίτης

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΚΡΟΩΝ Αριθμός δράσεων/πράξεων στις οποίες παρέχεται στήριξη	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ Αριθμός συμμετεχόντων σε δράσεις κατάρτισης/θέσεις εργασίας	ΣΥΝΑΦΕΙΑ με ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας και RIS3
19.2.1	Στήριξη για δράσεις επαγγελματικής κατάρτισης & απόκτησης δεξιοτήτων	3	30	Προτεραιότητα 1.9 της RIS της ΠΣΤΕ
19.2.2	Στήριξη για δραστηριότητες επίδειξης και δράσεις ενημέρωσης	3	30	Προτεραιότητα 1.9 της RIS της ΠΣΤΕ
19.2.3	Στήριξη για βραχυπρόθεσμες ανταλλαγές για διαχείριση γεωργικών εκμεταλλεύσεων & δασών καθώς και για επισκέψεις σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις & δάση	4	16	Προτεραιότητα 1.9 της RIS
19.2.4	Μεταποίηση, εμπορία και/ή ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων με αποτέλεσμα γεωργικό προϊόν	12	24	Επενδυτικές προτεραιότητες : 1a1 και 3d καθώς και με τον Άξονα 1 της RIS

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΚΡΟΩΝ Αριθμός δράσεων/πράξεων στις οποίες παρέχεται στήριξη	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ Αριθμός συμμετεχόντων σε δράσεις κατάρτισης/θέσεις εργασίας	ΣΥΝΑΦΕΙΑ με ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας και RIS3
19.2.5	Μεταποίηση, εμπορία και/ή ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων με αποτέλεσμα μη γεωργικό προϊόν	11	11	Επενδυτικές προτεραιότητες: 1α1, 3c και 3d
19.2.6	Βελτίωση πρόσβασης σε γεωργική γη και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις	2	Ειδικός Δείκτης: Αριθμός επωφελούμενων εκμεταλλεύσεων:40	
19.2.7	Επενδύσεις για την δημιουργία, ανάπτυξη/ εκσυγχρονισμό επιχειρήσεων στον δευτερογενή τομέα	17	17	Επενδυτικές προτεραιότητες 3a και 3d
19.2.8	Επενδύσεις για την ίδρυση/ δημιουργία και ανάπτυξη /εκσυγχρονισμό επιχειρήσεων στον τουριστικό τομέα	12	24	Άξονα 2 της RIS
19.2.9	Επενδύσεις για την δημιουργία, ανάπτυξη, εκσυγχρονισμό	10	10	Επενδυτικές

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΚΦΡΩΝ Αριθμός δράσεων/πράξεων στις οποίες παρέχεται στήριξη	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ Αριθμός συμμετεχόντων σε δράσεις κατάρτισης/θέσεις εργασίας	ΣΥΝΑΦΕΙΑ με ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας και RIS3
	δραστηριοτήτων στον τριτογενή τομέα εκτός του τουριστικού τομέα			προτεραιότητες: 3a - και 8iii
19.2.10	Στήριξη για υποδομές μικρής κλίμακας (πχ. ύδρευση, αποχέτευση, κ.λπ.), συμπεριλαμβανομένης της εξοικονόμησης ενέργειας σε χρησιμοποιούμενα δημόσια κτίρια	4	35	
19.2.11	Στήριξη για τη δημιουργία, βελτίωση ή επέκταση υπηρεσιών αναψυχής, καθώς και των σχετικών υποδομών	6	48	
19.2.12	Στήριξη για τη δημιουργία, βελτίωση ή επέκταση υπηρεσιών πολιτισμού, καθώς και των σχετικών υποδομών	8	32	Επενδυτική προτεραιότητα 6γ
19.2.13	Στήριξη για επενδύσεις για δημόσια χρήση σε υποδομές αναψυχής, τουριστικές πληροφορίες και τουριστικές υποδομές μικρής κλίμακας	6	16	
19.2.14	Στήριξη για μελέτες και επενδύσεις, που συνδέονται με τη διατήρηση, αποκατάσταση και αναβάθμιση της πολιτιστικής και φυσικής	5	5	Επενδυτικές προτεραιότητες 6γ

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΚΠΡΩΝ Αριθμός δράσεων/πράξεων στις οποίες παρέχεται στήριξη	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ Αριθμός συμμετεχόντων σε δράσεις κατάρτισης/θέσεις εργασίας	ΣΥΝΑΦΕΙΑ με ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας και RIS3
	κληρονομιάς των χωριών, των αγροτικών τοπίων και των τόπων με υψηλή φυσική αξία, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών κοινωνικο-οικονομικών πτυχών, καθώς και δράσεις περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης			και 6δ
19.2.15	Πρόληψη, αποκατάσταση δασών και δασικών εκτάσεων από πυρκαγιές και άλλες φυσικές καταστροφές και καταστροφικά συμβάντα	3	ποσοστό δασών ή λοιπών δασικών εκτάσεων:5%	Επενδυτική προτεραιότητα 5β
19.2.16	Επενδύσεις σε δασοκομικές τεχνολογίες και στην επεξεργασία, κινητοποίηση και εμπορία δασικών προϊόντων	7	7	Επενδυτικές προτεραιότητες 3a και 3d
19.2.17	Δικτύωση ομοειδών ή / και συμπληρωματικών επιχειρήσεων - Clusters	3	συνολικός αριθμός πράξεων συνεργασίας που λαμβάνουν	Συνέργεια με την RIS σχετικά με την προώθηση της

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΚΚΡΩΝ Αριθμός δράσεων/πράξεων στις οποίες παρέχεται στήριξη	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ Αριθμός συμμετεχόντων σε δράσεις κατάρτισης/θέσεις εργασίας	ΣΥΝΑΦΕΙΑ με ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας και RIS3
			στήριξη στο πλαίσιο του μέτρου συνεργασίας (ομάδες, δίκτυα/συνεργατικοί σχηματισμοί (clusters), πιλοτικά έργα.):3	καινοτομίας στην περιοχή μέσω της δημιουργίας clusters και συνεργατικών δικτύων.
19.2.18	Ανάπτυξη νέων προϊόντων, πρακτικών, διεργασιών και τεχνολογιών στον τομέα των τροφίμων και της δασοπονίας	3	3	Συνέργεια με τον Άξονα 1 της RIS
19.2.19	Συνεργασία μεταξύ μικρών επιχειρήσεων για διοργάνωση κοινών μεθόδων εργασίας και τη κοινή χρήση εγκαταστάσεων και πόρων καθώς και για την ανάπτυξη και/ή την εμπορία τουριστικών υπηρεσιών, που συνδέονται με το αγροτουρισμό	2	2	Συνέργεια με Άξονα 2 της RIS
19.2.20	Οριζόντια και κάθετη συνεργασία μεταξύ φορέων της αλυσίδας	3	3	Συνέργεια με τον

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΚΠΡΩΩΝ Αριθμός δράσεων/πράξεων στις οποίες παρέχεται στήριξη	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ Αριθμός συμμετεχόντων σε δράσεις κατάρτισης/θέσεις εργασίας	ΣΥΝΑΦΕΙΑ με ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας και RIS3
	εφοδιασμού για τη δημιουργία και την ανάπτυξη βραχέων αλυσίδων και τοπικών αγορών (de minimis)			Άξονα 1 της RIS
19.2.21	Συνεργασία για τη Διαφοροποίηση των γεωργικών δραστηριοτήτων σε δραστηριότητες που αφορούν την εκπαίδευση σχετικά με το περιβάλλον και τη διατροφή	3	3	Συνέργεια με την πρόταση για ανάπτυξη νέων μορφών τουρισμού στο ΠΕΠ καθώς και με τον Άξονα 1 της RIS
19.2.22	Κοινές προσεγγίσεις σε ότι αφορά τα περιβαλλοντικά έργα και τις τρέχουσες περιβαλλοντικές πρακτικές, συμπεριλαμβανομένης της αποτελεσματικής διαχείρισης των υδάτων, της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και της διατήρησης των γεωργικών τοπίων	5	5	Συνέργεια με την Εθνική Στρατηγική για τη Βιοποικιλότητα και με σχετικές δράσεις

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΚΦΡΩΣΗ Αριθμός δράσεων/πράξεων στις οποίες παρέχεται στήριξη	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ Αριθμός συμμετεχόντων σε δράσεις κατάρτισης/θέσεις εργασίας	ΣΥΝΑΦΕΙΑ με ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας και RIS3
				που προβλέπονται στο Π.Ε.Π.
19.3.1	Διατοπική Συνεργασία : Συνεργατική επιχειρηματικότητα στην Ύπαιθρο – Προώθηση Κοινωνικής Οικονομίας	1	Ειδικός Δείκτης: Πλήθος περιοχών που αναπτύσσουν σταθερή σχέση συνεργασίας:12	Συμπληρωματικότητα με το ΠΕΠ δεδομένου ότι σύμφωνα με τη στρατηγική στην οποία κατέληξε η RIS3, αυτό εστιάζει στην ανάπτυξη του αγροδιατροφικού τομέα.
19.3.2	Διακρατική Συνεργασία: Από κοινού διαχείριση -και μεταφορά τεχνογνωσίας- της ανάδειξης της περιοχής σε προορισμό	1	Ειδικός Δείκτης: Πλήθος περιοχών που	Συμπληρωματικότητα με το ΠΕΠ

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΚΦΡΩΝ Αριθμός δράσεων/πράξεων στις οποίες παρέχεται στήριξη	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ Αριθμός συμμετεχόντων σε δράσεις κατάρτισης/θέσεις εργασίας	ΣΥΝΑΦΕΙΑ με ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας και RIS3
	οικοτουρισμού		αναπτύσσουν σταθερή σχέση συνεργασίας:2	δεδομένου ότι σύμφωνα με τη στρατηγική στην οποία κατέληξε η RIS3, αυτό εστιάζει στην ανάπτυξη του αγροδιατροφικού τομέα.

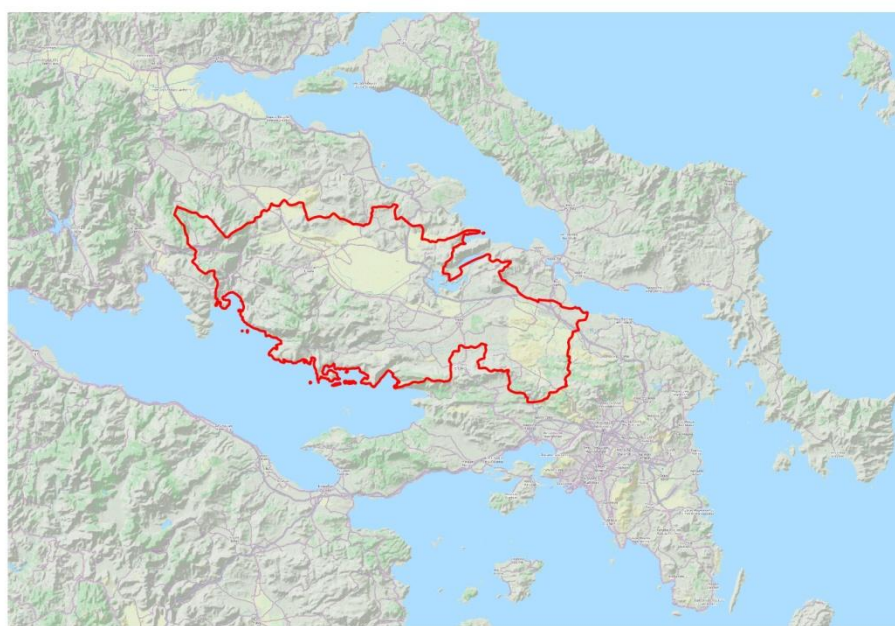
Πηγή: Οργανισμός Ανάπτυξης Στερεάς Ελλάδας Α.Α.Ε. Ο.Τ.Α.-υποβληθέν πρόγραμμα 2016, ίδια επεξεργασία

4.2 Περιοχή Βοιωτίας

Η περιοχή παρέμβασης του εν λόγω τοπικού προγράμματος αφορά το σύνολο της Π.Ε. Βοιωτίας που αποτελείται από το Δήμο Αλιάρτου, Δήμο Διστόμου-Αράχωβας-Αντίκυρας, Δήμο Θηβαίων, Δήμο Λεβαδέων, Δήμο Ορχομενού και Δήμο Τανάγρας δηλαδή περιλαμβάνει όλους τους καλλικρατικούς δήμους της περιοχής με συνολικό ωφελούμενο πληθυσμό που καλύπτεται από την ΟΤΔ είναι 73.658

Εικόνα 4.2

Περιοχή παρέμβασης Βοιωτίας

Υπόμνημα

□ Περιοχή Παρέμβασης Βοιωτίας

Πηγή: Ίδια επεξεργασία

4.2.1 Η στρατηγική του Τοπικού Προγράμματος

Από την ανάλυση SWOT (Ελικώνας Παρνασσός Α.Α.Ε. Ο.Τ.Α., υποβληθέν πρόγραμμα 2016) προκύπτει ότι η περιοχή παρουσιάζει αρκετές ιδιομορφίες και ιδιαίτερα χαρακτηριστικά. Το σημαντικότερο πρόβλημα είναι ο οικονομικός της «δυσισμός», όπου σημαντικό μέρος της οικονομικής δραστηριότητας (και στους τρεις τομείς της οικονομίας) είναι εξωγενές, ενώ παράλληλα συνυπάρχει με μια

δραστηριότητα ενδογενή και εσωστρεφή, που προέρχεται από τις παραδοσιακές ασχολίες των κατοίκων και αποσκοπεί στην κάλυψη των αναγκών του τοπικού πληθυσμού και της τοπικής αγοράς. Ως αποτέλεσμα η στρατηγική του προγράμματος εστιάζεται στην ανάγκη ανάδειξης της τοπικής ταυτότητας και τη συσπείρωση της τοπικής δραστηριότητας (επιχειρηματικής και δημόσιας) γύρω από τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της περιοχής. Η αξιοποίηση των τοπικών ανεκμετάλλετων πόρων (πολιτιστικών, περιβαλλοντικών, παραγωγικών) αποτελεί βασική προτεραιότητα στην κατεύθυνση αυτή, όπως και η ενίσχυση της τοπικής δράσης μέσα από τη διασφάλιση της ανταγωνιστικότητας των τοπικών επιχειρήσεων, την εισαγωγή καινοτομιών, την προώθηση της συνεργασίας, την επίτευξη συνεργιών στη λογική πάντα της βιώσιμης ανάπτυξης και της αύξησης της ελκυστικότητας της περιοχής.

Στη βάση αυτή τοποθετήθηκε η Κεντρική Θεματική Κατεύθυνση του τοπικού προγράμματος, ενώ στα πλαίσια μιας σειράς Δευτερευουσών Θεματικών Κατευθύνσεων εξειδικεύεται η στρατηγική του προγράμματος σε επιμέρους άξονες μέσα από τους οποίους αντιμετωπίζονται τα ζωτικά προβλήματα με στόχο την ανάπτυξη της περιοχής

Πίνακας 4.3

Θεματικές κατευθύνσεις – Στόχοι περιοχής Βοιωτίας

Κύριος/Δευτερεύον	Θεματική Κατεύθυνση
ΚΘΚ	Η υποστήριξη της τοπικής επιχειρηματικότητας και η ανάδειξη της τοπικής ταυτότητας
ΔΘΚ 1	Η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας αλλά και ειδικότερα η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της αλυσίδας αξίας του αγροδιατροφικού τομέα.
ΔΘΚ2	Η Διασύνδεση Τομέων και Οικονομικών Παραγόντων.
ΔΚΘ3	Η ενίσχυση της καινοτομίας και των καινοτόμων παρεμβάσεων
ΔΚΘ4	Η εισαγωγή πρακτικών για την αειφόρο ανάπτυξη της περιοχής.
ΔΚΘ5	Η βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και ποιότητας ζωής του τοπικού πληθυσμού.
ΔΚΘ6	Η προώθηση της συμμετοχής, της συνεργασίας, της δικτύωσης και της ανταλλαγής τεχνογνωσίας μεταξύ διαφορετικών

Κύριος/Δευτερεύον	Θεματική Κατεύθυνση
	περιοχών, εταίρων και κρατών.

Πηγή: Ελικώνας Παρνασσός Α.Α.Ε. Ο.Τ.Α., υποβληθέν πρόγραμμα 2016, ίδια επεξεργασία

Οι θεματικοί ,κύριοι και δευτερεύοντες, στόχοι του προγράμματος θα υλοποιηθούν με μονοταμειακή προσέγγιση (ΕΓΤΑΑ) μέσα από συγκεκριμένες δράσεις, οι οποίες αναφέρονται στον παρακάτω πίνακα και συσχετίζονται τόσο ως προς τους δείκτες εκροών και αποτελέσματος όσο ως προς τη συνάφεια και συμβολή τους στο με το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Στερεάς Ελλάδας και τη Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης 2014-2020 της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, RIS 3. Οι αναφερόμενοι δείκτες έχουν συμπληρωθεί λαμβάνοντας υπόψη τους δείκτες του Καν. (ΕΕ) 808/2014 για το ΕΓΤΑΑ και του Καν. (ΕΕ) 1014/2014 για το ΕΤΘΑ.

Πίνακας 4.4

Δράσεις Τοπικού Προγράμματος περιοχής Βοιωτίας

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΚΠΡΩΝ Αριθμός δράσεων/πράξεων στις οποίες παρέχεται στήριξη	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ Αριθμός συμμετεχόντων σε δράσεις κατάρτισης/θέσεις εργασίας	ΣΥΝΑΦΕΙΑ με ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας και RIS3
19.2.1	Στήριξη για δράσεις επαγγελματικής κατάρτισης & απόκτησης δεξιοτήτων (de minimis)	3	30	Συνέργεια με RIS3
19.2.2	Στήριξη για βραχυπρόθεσμες ανταλλαγές για διαχείριση γεωργικών εκμεταλλεύσεων & δασών καθώς και για επισκέψεις σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις & δάση (de minimis)	2	10	Συνέργεια με RIS3
	Μεταποίηση, εμπορία και/ή ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων με αποτέλεσμα γεωργικό προϊόν	6	12	Επενδυτικές προτεραιότητες 1a1 και 3d και του ΠΕΠ
19.2.4	Μεταποίηση, εμπορία και/ή ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων με αποτέλεσμα μη γεωργικό προϊόν	6	18	Επενδυτικές προτεραιότητες 1a1 και

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΚΠΡΩΝ Αριθμός δράσεων/πράξεων στις οποίες παρέχεται στήριξη	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ Αριθμός συμμετεχόντων σε δράσεις κατάρτισης/θέσεις εργασίας	ΣΥΝΑΦΕΙΑ με ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας και RIS3
				3d και του ΠΕΠ
19.2.5	Βελτίωση πρόσβασης σε γεωργική γη και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις	3	Ειδικός Δείκτης: Αριθ. Εκμεταλλεύσεων που επωφελούνται: 90	
19.2.6	Επενδύσεις για την δημιουργία, ανάπτυξη/εκσυγχρονισμό επιχειρήσεων στον δευτερογενή τομέα (βιοτεχνικές μονάδες, οικοτεχνίες, παραγωγής ειδών παραδοσιακής τέχνης, κλπ)	7	7	Επενδυτικές προτεραιότητες 3a και 3d
19.2.7	Επενδύσεις για την ίδρυση/ δημιουργία και ανάπτυξη/εκσυγχρονισμό επιχειρήσεων στον τουριστικό τομέα ((καταλύματα, εναλλακτικές	7	21	Συμπληρωματικότητα με RIS3

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΚΠΡΩΝ Αριθμός δράσεων/πράξεων στις οποίες παρέχεται στήριξη	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ Αριθμός συμμετεχόντων σε δράσεις κατάρτισης/θέσεις εργασίας	ΣΥΝΑΦΕΙΑ με ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας και RIS3
	μορφές τουρισμού, χώροι αθλοπαιδιών, εστίασης, αναψυχής ,κλπ)			
19.2.8	Επενδύσεις για την δημιουργία, ανάπτυξη, εκσυγχρονισμό δραστηριοτήτων στον τριτογενή τομέα εκτός του τουριστικού τομέα (παντοπωλεία, εμπορικά καταστήματα λαϊκής τέχνης, γραφεία τουρισμού, υπηρεσίες catering, ιατρεία, κομμωτήρια, δραστηριότητες ψυχαγωγίας κλπ)	6	6	Επενδυτικές προτεραιότητες 3a και 3d και 8iii
19.2.9	Στήριξη για υποδομές μικρής κλίμακας εξοικονόμησης ενέργειας σε χρησιμοποιούμενα δημόσια κτίρια	4	40	
19.2.10	Στήριξη για τη δημιουργία, βελτίωση ή επέκταση υπηρεσιών αναψυχής, καθώς και των σχετικών υποδομών	5	50	Συμπληρωματικότητα με RIS3

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΚΡΩΩΝ Αριθμός δράσεων/πράξεων στις οποίες παρέχεται στήριξη	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ Αριθμός συμμετεχόντων σε δράσεις κατάρτισης/θέσεις εργασίας	ΣΥΝΑΦΕΙΑ με ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας και RIS3
19.2.11	Στήριξη για τη δημιουργία, βελτίωση ή επέκταση υπηρεσιών πολιτισμού, καθώς και των σχετικών υποδομών	7	21	
19.2.12	Στήριξη για επενδύσεις για δημόσια χρήση σε υποδομές αναψυχής, τουριστικές πληροφορίες και τουριστικές υποδομές μικρής κλίμακας	4	8	
19.2.13	Στήριξη για μελέτες και επενδύσεις, που συνδέονται με τη διατήρηση, αποκατάσταση και αναβάθμιση της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς των χωριών, των αγροτικών τοπίων και των τόπων με υψηλή φυσική αξία, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών κοινωνικό-οικονομικών πτυχών, καθώς και δράσεις περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης	3	3	Συνέργεια με την Εθνική Στρατηγική για τη Βιοποικιλότητα

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΚΠΡΩΩΝ Αριθμός δράσεων/πράξεων στις οποίες παρέχεται στήριξη	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ Αριθμός συμμετεχόντων σε δράσεις κατάρτισης/θέσεις εργασίας	ΣΥΝΑΦΕΙΑ με ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας και RIS3
19.2.14	Στήριξη για επενδύσεις που στοχεύουν στη μετεγκατάσταση κτιρίων γεωργικών εκμεταλλεύσεων, εξαιρουμένων του εκσυγχρονισμού και της αύξησης παραγωγικής ικανότητας των εγκαταστάσεων	1	10	
19.2.15	Πρόληψη, αποκατάσταση δασών και δασικών εκτάσεων από πυρκαγιές και άλλες φυσικές καταστροφές και καταστροφικά συμβάντα	2	ποσοστό δασών ή λοιπών δασικών εκτάσεων που υπάγονται σε συμβάσεις διαχείρισης για την υποστήριξη της βιοποικιλότητας	
19.2.16	Ανάπτυξη νέων προϊόντων, πρακτικών, διεργασιών και τεχνολογιών στον τομέα των τροφίμων και της δασοπονίας	3	συνολικός αριθμός πράξεων συνεργασίας που λαμβάνουν στήριξη στο πλαίσιο του μέτρου συνεργασίας (ομάδες, δίκτυα/συνεργατικοί σχηματισμοί	Συνέργεια με RIS3

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΚΠΡΩΩΝ Αριθμός δράσεων/πράξεων στις οποίες παρέχεται στήριξη	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ Αριθμός συμμετεχόντων σε δράσεις κατάρτισης/θέσεις εργασίας	ΣΥΝΑΦΕΙΑ με ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας και RIS3
			(clusters), πιλοτικά έργα...): 3	
19.2.17	Συνεργασία μεταξύ μικρών επιχειρήσεων για διοργάνωση κοινών μεθόδων εργασίας και τη κοινή χρήση εγκαταστάσεων και πόρων καθώς και για την ανάπτυξη και/ή την εμπορία τουριστικών υπηρεσιών, που συνδέονται με τον αγροτουρισμό	2	2	Συνέργεια με RIS3
19.2.18	Οριζόντια και κάθετη συνεργασία μεταξύ φορέων της αλυσίδας εφοδιασμού για τη δημιουργία και την ανάπτυξη βραχέων αλυσίδων και τοπικών αγορών (de minimis)	4	4	Συνέργεια με RIS3
19.2.19	Διαφοροποίηση των γεωργικών δραστηριοτήτων σε δραστηριότητες που αφορούν την εκπαίδευση σχετικά με το περιβάλλον και τη διατροφή	1	1	Συνέργεια με RIS3
19.2.20	Κοινές προσεγγίσεις σε ότι αφορά τα	2	2	

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΚΠΡΩΩΝ Αριθμός δράσεων/πράξεων στις οποίες παρέχεται στήριξη	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ Αριθμός συμμετεχόντων σε δράσεις κατάρτισης/θέσεις εργασίας	ΣΥΝΑΦΕΙΑ με ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας και RIS3
	περιβαλλοντικά έργα και τις τρέχουσες περιβαλλοντικές πρακτικές, συμπεριλαμβανομένης της αποτελεσματικής διαχείρισης των υδάτων, της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και της διατήρησης των γεωργικών τοπίων. (de minimis)			
19.2.21	Δικτύωση ομοειδών ή / και συμπληρωματικών επιχειρήσεων - Clusters	4	4	Συνέργεια με RIS3
19.3.1	Διατοπική “Διαχρονική Ελληνική θεατρική παράδοση”	1	Ειδικός Δείκτης Πλήθος περιοχών που αναπτύσσουν σταθερή σχέση συνεργασίας: 14	Επενδυτική προτεραιότητα 6c
19.3.2	Διατοπική “Περιήγηση στον Κορινθιακό”	1	Ειδικός Δείκτης Πλήθος περιοχών που αναπτύσσουν σταθερή σχέση συνεργασίας: 5	Επενδυτική προτεραιότητα 6c
19.3.3	Διατοπική “Διεύρυνση Δυνατοτήτων Ένταξης, στο	1	Ειδικός Δείκτης Πλήθος περιοχών	

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΚΠΡΩΝ Αριθμός δράσεων/πράξεων στις οποίες παρέχεται στήριξη	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ Αριθμός συμμετεχόντων σε δράσεις κατάρτισης/θέσεις εργασίας	ΣΥΝΑΦΕΙΑ με ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας και RIS3
	Κοινωνικό και Οικονομικό Περιβάλλον, Παιδιών και Νέων με Διαφορετικό Πολιτισμικό Υπόβαθρο”		που αναπτύσσουν σταθερή σχέση συνεργασίας: 8	
19.3.4	Διακρατική “ ENERDECA II_(ENHANCEMENT OF EUROPEAN RURAL DEVELOPMENT CAPABILITIES)”	1	Ειδικός Δείκτης Πλήθος περιοχών που αναπτύσσουν σταθερή σχέση συνεργασίας: 21	Επενδυτική προτεραιότητα 6c

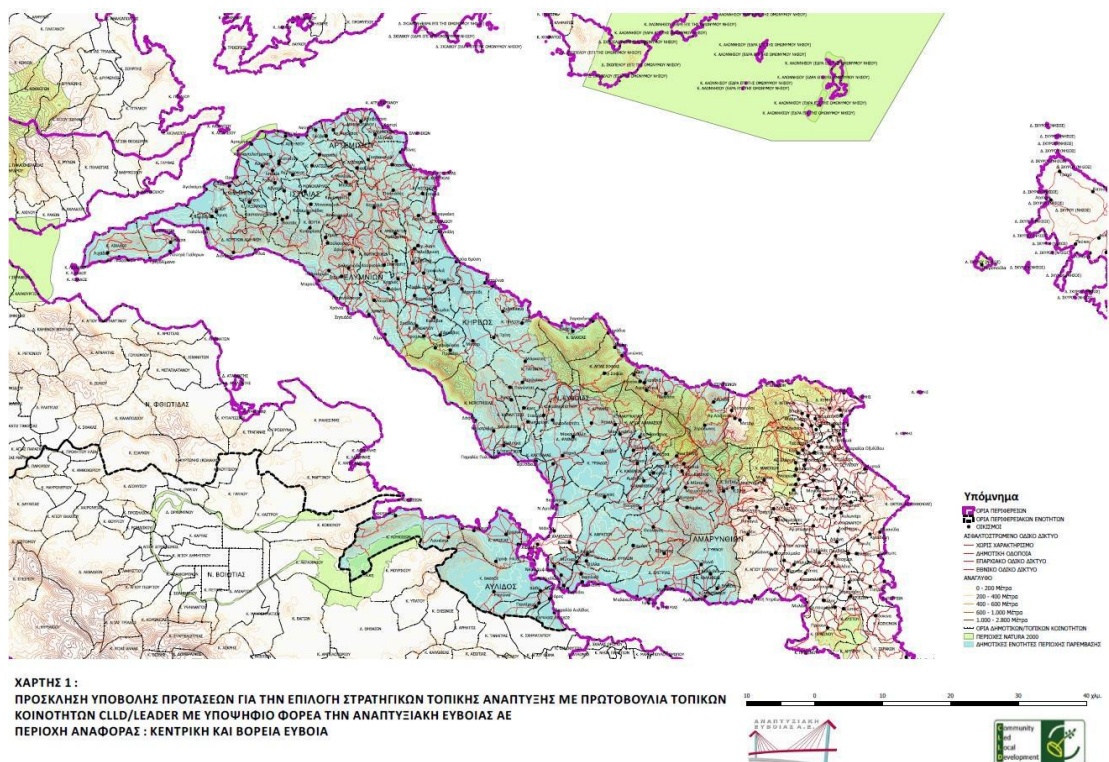
Πηγή: Ελικώνας Παρνασσός Α.Α.Ε. Ο.Τ.Α., υποβληθέν πρόγραμμα 2016, ίδια επεξεργασία

4.3 Περιοχή Κεντρικής και Βόρειας Εύβοιας

Η προτεινόμενη περιοχή παρέμβασης αποτελεί γεωγραφικό και διοικητικό υποσύνολο της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδος και της Περιφερειακής Ενότητας Ευβοίας αντίστοιχα. Διοικητικά σε επίπεδο ΟΤΑ Α΄ Βαθμού προσδιορίζεται ως το σύνολο των περιοχών που καλύπτουν τα διοικητικά όρια των Δήμων Ερέτριας , Χαλκιδέων (πλήν της Δημοτικής Ενότητας (ΔΕ) Χαλκίδος, Διρφύων-Μεσσαπίων , Μαντουδίου-Λίμνης-Αγίας Άννας & Ιστιαίας-Αιδηψού ενώ γεωγραφικά προσδιορίζεται ως το σύνολο των περιοχών που καλύπτουν την «Κεντρική & Βόρεια Εύβοια». Το σύνολο του ωφελούμενου πληθυσμού που καλύπτεται από την ΟΤΔ είναι 108.079.

Εικόνα 4.3

Περιοχή παρέμβασης Κεντρικής και Βόρειας Εύβοιας

Πηγή: Αναπτυξιακή Ευβοίας Α.Ε., υποβληθέν πρόγραμμα 2016

4.3.1 Η στρατηγική του Τοπικού Προγράμματος

Σύμφωνα και με τα δεδομένα της SWOT (Αναπτυξιακή Ευβοίας Α.Ε., υποβληθέν πρόγραμμα 2016) ανάλυσης και της περιγραφής της υφιστάμενης κατάστασης η περιοχή παρέμβασης διαθέτει την επάρκεια τόσο σε ανθρώπινο δυναμικό , φυσικούς πόρους , παραγωγικό ιστό κ.α. για την εφαρμογή της προσέγγισης για την προώθηση μίας «παρέμβασης ολοκληρωμένης ανάπτυξης» η οποία θα μεγιστοποιεί στο έπακρο της ευκαιρίες της περιοχής όπως αυτές έχουν διαμορφωθεί και ταυτόχρονα θα προσπαθήσει να αναστείλει ή και να περιορίσει τόσο της ενδογενείς όσο και τις εξωγενείς απειλές. Τα κυριότερα προβλήματα-προκλήσεις που αντιμετωπίζει η περιοχή παρέμβασης έχουν να κάνουν με την προσπάθεια για μεταστροφή του οικονομικού-παραγωγικού της μοντέλου από μία καθαρά δευτερογενή βάση (την προηγούμενη 20ετία) σε μία πιο τριτογενή βάση με κυρίαρχα στοιχεία τον τομέα του ποιοτικού τουρισμού (και της παροχής υπηρεσιών υψηλού επιπέδου) και με ταυτόχρονη ποιοτική αναβάθμιση (με εξαγωγικό κυρίως προσανατολισμό) του τομέα της αγροδιατροφής και της μεταποίησης κυρίως σε κλάδους υψηλής προστιθέμενης αξίας (καινοτόμα προϊόντα/κλάδοι υψηλής τεχνολογίας).

Έτσι, έχοντας πει τα παραπάνω και λαμβάνοντας υπόψη τα χαρακτηριστικά της περιοχής μπορούν να διατυπωθούν οι αναπτυξιακές της προτεραιότητες ως εξής:

- Σύνθεση, ανάδειξη και προβολή της τοπικής ταυτότητας της περιοχής, ως βασικού στοιχείου για την οργάνωση της αναπτυξιακής δράσης και την τοποθέτηση της περιοχής στην αγορά
- Βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων και πάλι για τη διατήρηση του πληθυσμού στον τόπο του

Έχοντας διατυπώσει τις αναπτυξιακές προτεραιότητες της περιοχής και γνωρίζοντας τις θεματικές κατευθύνσεις του Προγράμματος ΤΑΠΤΟΚ, θα μπορούσαν οι αναπτυξιακές παρεμβάσεις στα πλαίσια του Τοπικού Προγράμματος «Κεντρικής και Βόρειας Εύβοιας» να εκφραστούν από τις παρακάτω θεματικές κατευθύνσεις:

Πίνακας 4.5

Θεματικές κατευθύνσεις – Στόχοι περιοχής Κεντρικής και Βόρειας Εύβοιας

Κύριος/Δευτερεύον	Θεματική Κατεύθυνση
ΚΘΚ	Η υποστήριξη της τοπικής επιχειρηματικότητας και η ανάδειξη της τοπικής ταυτότητας
ΔΘΚ1	Η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας αλλά και ειδικότερα η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της αλυσίδας αξίας του αγροδιατροφικού τομέα.
ΔΘΚ2	Η ενίσχυση της καινοτομίας και των καινοτόμων παρεμβάσεων
ΔΘΚ3	Η βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και ποιότητας ζωής του τοπικού πληθυσμού.
ΔΘΚ4	Η εισαγωγή πρακτικών για την αειφόρο ανάπτυξη της περιοχής.
ΔΘΚ5	Η Διασύνδεση Τομέων και Οικονομικών Παραγόντων.
ΔΘΚ6	Η προώθηση της συμμετοχής, της συνεργασίας, της δικτύωσης και της ανταλλαγής τεχνογνωσίας μεταξύ διαφορετικών περιοχών, εταίρων και κρατών.

Πηγή: Αναπτυξιακή Ευβοίας Α.Ε., υποβληθέν πρόγραμμα, ίδια επεξεργασία

Οι θεματικοί ,κύριοι και δευτερεύοντες, στόχοι του προγράμματος θα υλοποιηθούν με πολυταμειακή προσέγγιση (ΕΓΤΑΑ & ΕΤΘΑ) μέσα από συγκεκριμένες δράσεις, οι οποίες αναφέρονται στον παρακάτω πίνακα και συσχετίζονται τόσο ως προς τους δείκτες εκροών και αποτελέσματος όσο ως προς τη συνάφεια και συμβολή τους στο με το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Στερεάς Ελλάδα και τη Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης 2014-2020 της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδα, RIS 3. Οι αναφερόμενοι δείκτες έχουν συμπληρωθεί λαμβάνοντας υπόψη τους δείκτες του Καν. (ΕΕ) 808/2014 για το ΕΓΤΑΑ και του Καν. (ΕΕ) 1014/2014 για το ΕΤΘΑ.

Πίνακας 4.6

Δράσεις Τοπικού Προγράμματος περιοχής Κεντρικής και Βόρειας Εύβοιας

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΚΠΡΩΝ Αριθμός δράσεων/πράξεων στις οποίες παρέχεται στήριξη	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ Αριθμός συμμετεχόντων σε δράσεις κατάρτισης/θέσεις εργασίας	ΣΥΝΑΦΕΙΑ με ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας και RIS3
19.2.1	Στήριξη για δράσεις επαγγελματικής κατάρτισης & απόκτησης δεξιοτήτων	4	60	Θεματική Προτεραιότητα 8v και με τους Άξονες 1, 4 της RIS3.
19.2.2	Στήριξη για δραστηριότητες επίδειξης και δράσεις ενημέρωσης	5	75	Θεματική Προτεραιότητα 8v και με τους Άξονες 1, 4 της RIS3.
19.2.3	Στήριξη για βραχυπρόθεσμες ανταλλαγές για διαχείριση γεωργικών εκμεταλλεύσεων & δασών καθώς και για επισκέψεις σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις & δάση	2	30	Άξονας 1 και 4 της RIS3
19.2.4	Μεταποίηση, εμπορία και/ή ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων με αποτέλεσμα γεωργικό προϊόν.	7	4	Άξονας 1 και 4 της RIS3 και Θεματικές προτεραιότητες: 3a και 3d

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΚΠΡΩΩΝ Αριθμός δράσεων/πράξεων στις οποίες παρέχεται στήριξη	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ Αριθμός συμμετεχόντων σε δράσεις κατάρτισης/θέσεις εργασίας	ΣΥΝΑΦΕΙΑ με ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας και RIS3
19.2.5	Μεταποίηση, εμπορία και/ή ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων με αποτέλεσμα μη γεωργικό προϊόν.	2	1	Άξονας 1 και 4 της RIS3 και Θεματικές προτεραιότητες: 3a και 3d
19.2.6	Υποδομές που σχετίζονται με την Ανάπτυξη, τον Εκσυγχρονισμό ή την Προσαρμογή της Γεωργίας	4	Ειδικός Δείκτης: Αριθμός επωφελούμενων εκμεταλλεύσεων : 50	
19.2.7	(Μη Γεωργικές) Επενδύσεις για την δημιουργία, ανάπτυξη/ εκσυγχρονισμό επιχειρήσεων στον δευτερογενή τομέα (βιοτεχνικές μονάδες, οικοτεχνίες, παραγωγής ειδών παραδοσιακής τέχνης, κλπ)	6	3	Επενδυτικές προτεραιότητες: 3a και 8iii
19.2.8	(Μη Γεωργικές) Επενδύσεις για την ίδρυση/ δημιουργία και ανάπτυξη/εκσυγχρονισμό επιχειρήσεων στον τουριστικό τομέα	13	5	Επενδυτικές προτεραιότητες : 6d

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΚΠΡΩΩΝ Αριθμός δράσεων/πράξεων στις οποίες παρέχεται στήριξη	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ Αριθμός συμμετεχόντων σε δράσεις κατάρτισης/θέσεις εργασίας	ΣΥΝΑΦΕΙΑ με ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας και RIS3
	(καταλύματα, εναλλακτικές μορφές τουρισμού, χώροι αθλοπαιδιών, εστίασης, αναψυχής ,κλπ)			
19.2.9	(Μη Γεωργικές) Επενδύσεις για την δημιουργία, ανάπτυξη, εκσυγχρονισμό δραστηριοτήτων στον τριτογενή τομέα εκτός του τουριστικού τομέα (παντοπωλεία, εμπορικά καταστήματα λαϊκής τέχνης, γραφεία τουρισμού, υπηρεσίες catering, ιατρεία, κομμωτήρια, δραστηριότητες ψυχαγωγίας κλπ)	4	2	Επενδυτικές προτεραιότητες: 3a και 8iii
19.2.10	Στήριξη για υποδομές μικρής κλίμακας (π.χ. ύδρευση, αποχέτευση κλπ) συμπεριλαμβανομένης της εξοικονόμησης ενέργειας σε χρησιμοποιούμενα δημόσια	1	5	Επενδυτική προτεραιότητα 4c

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΚΦΡΩΣΗ Αριθμός δράσεων/πράξεων στις οποίες παρέχεται στήριξη	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ Αριθμός συμμετεχόντων σε δράσεις κατάρτισης/θέσεις εργασίας	ΣΥΝΑΦΕΙΑ με ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας και RIS3
	κτίρια			
19.2.11	Στήριξη για τη δημιουργία, βελτίωση ή επέκταση τοπικών βασικών υπηρεσιών για τον αγροτικό πληθυσμό, καθώς και των σχετικών υποδομών (πχ. παιδικοί σταθμοί, αγροτικά ιατρεία, κ.λπ.)	2	5	
19.2.12	Στήριξη για τη δημιουργία, βελτίωση ή επέκταση υπηρεσιών αναψυχής, καθώς και των σχετικών υποδομών	2	4	Θεματική προτεραιότητα 6c
19.2.13	Στήριξη για τη δημιουργία, βελτίωση ή επέκταση υπηρεσιών πολιτισμού, καθώς και των σχετικών υποδομών	4	30	Θεματική προτεραιότητα : 6c
19.2.14	Στήριξη για επενδύσεις για δημόσια χρήση σε υποδομές αναψυχής, τουριστικές	4	5	

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΚΠΡΩΩΝ Αριθμός δράσεων/πράξεων στις οποίες παρέχεται στήριξη	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ Αριθμός συμμετεχόντων σε δράσεις κατάρτισης/θέσεις εργασίας	ΣΥΝΑΦΕΙΑ με ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας και RIS3
	πληροφορίες και τουριστικές υποδομές μικρής κλίμακας			
19.2.15	Στήριξη για μελέτες και επενδύσεις, που συνδέονται με τη διατήρηση, αποκατάσταση και αναβάθμιση της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς των χωριών, των αγροτικών τοπίων και των τόπων με υψηλή φυσική αξία, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών κοινωνικο-οικονομικών πτυχών, καθώς και δράσεις περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης	5	5	Θεματική προτεραιότητα : 6c καθώς και με την Εθνική Στρατηγική με τη Βιοποικιλότητα
19.2.16	Πρόληψη, αποκατάσταση δασών και δασικών εκτάσεων από πυρκαγιές και άλλες φυσικές καταστροφές και καταστροφικά συμβάντα	4	ποσοστό δασών ή λοιπών δασικών εκτάσεων που υπάρχουν σε συμβάσεις διαχείρισης για την υποστήριξη	Επενδυτική προτεραιότητα 5b

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΚΦΡΩΣΗ Αριθμός δράσεων/πράξεων στις οποίες παρέχεται στήριξη	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ Αριθμός συμμετεχόντων σε δράσεις κατάρτισης/θέσεις εργασίας	ΣΥΝΑΦΕΙΑ με ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας και RIS3
			της βιοποικιλότητας: 5%	
19.2.17	Επενδύσεις σε δακομικές τεχνολογίες και στην επεξεργασία, κινητοποίηση και εμπορία δασικών προϊόντων	2	1	Επενδυτικές προτεραιότητες: 3a και 8iii -
19.2.18	Δικτύωση ομοειδών ή / και συμπληρωματικών επιχειρήσεων - Clusters	1	συνολικός αριθμός πράξεων συνεργασίας που λαμβάνουν στήριξη στο πλαίσιο του μέτρου συνεργασίας (ομάδες, δίκτυα/συνεργατικοί σχηματισμοί (clusters), πιλοτικά έργα...): 1	Επενδυτική προτεραιότητα 1b
19.2.19	Ανάπτυξη νέων προϊόντων, πρακτικών, διεργασιών και τεχνολογιών στον τομέα	1	συνολικός αριθμός πράξεων συνεργασίας που λαμβάνουν	Επενδυτική προτεραιότητα 1b

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΚΠΡΩΩΝ Αριθμός δράσεων/πράξεων στις οποίες παρέχεται στήριξη	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ Αριθμός συμμετεχόντων σε δράσεις κατάρτισης/θέσεις εργασίας	ΣΥΝΑΦΕΙΑ με ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας και RIS3
	των τροφίμων και της δασοπονίας		στήριξη στο πλαίσιο του μέτρου συνεργασίας (ομάδες, δίκτυα/συνεργατικοί σχηματισμοί (clusters), πιλοτικά έργα...) : 1	
19.2.20	Συνεργασία μεταξύ μικρών επιχειρήσεων για διοργάνωση κοινών μεθόδων εργασίας και τη κοινή χρήση εγκαταστάσεων και πόρων καθώς και για την ανάπτυξη και/ή την εμπορία τουριστικών υπηρεσιών, που συνδέονται με τον αγροτουρισμό	1	συνολικός αριθμός πράξεων συνεργασίας που λαμβάνουν στήριξη στο πλαίσιο του μέτρου συνεργασίας (ομάδες, δίκτυα/συνεργατικοί σχηματισμοί (clusters), πιλοτικά έργα...) : 1	Επενδυτική προτεραιότητα 1b
19.2.21	Οριζόντια και κάθετη συνεργασία μεταξύ φορέων της αλυσίδας εφοδιασμού για τη	1	συνολικός αριθμός πράξεων συνεργασίας που λαμβάνουν	Επενδυτική προτεραιότητα 1b

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΚΠΡΩΩΝ Αριθμός δράσεων/πράξεων στις οποίες παρέχεται στήριξη	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ Αριθμός συμμετεχόντων σε δράσεις κατάρτισης/θέσεις εργασίας	ΣΥΝΑΦΕΙΑ με ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας και RIS3
	δημιουργία και την ανάπτυξη βραχέων αλυσίδων και τοπικών αγορών		στήριξη στο πλαίσιο του μέτρου συνεργασίας (ομάδες, δίκτυα/συνεργατικοί σχηματισμοί (clusters), πιλοτικά έργα...) : 1	
19.2.22	Διαφοροποίηση των γεωργικών δραστηριοτήτων σε δραστηριότητες που αφορούν την εκπαίδευση σχετικά με το περιβάλλον και τη διατροφή	1	συνολικός αριθμός πράξεων συνεργασίας που λαμβάνουν στήριξη στο πλαίσιο του μέτρου συνεργασίας (ομάδες, δίκτυα/συνεργατικοί σχηματισμοί (clusters), πιλοτικά έργα...) : 1	Συνέργεια με τους στόχους του ΕΠ Στερεάς Ελλάδας 2014-2020 και τις δράσεις που πρόκειται να υλοποιηθούν ως προς την ανάδειξη των τοπικών προϊόντων της Περιφέρειας. Υπάρχει επίσης συνέργεια τον άξονα 2 της RIS3.
19.2.23	Κοινές προσεγγίσεις σε ότι αφορά τα περιβαλλοντικά έργα και τις τρέχουσες περιβαλλοντικές πρακτικές,	1	συνολικός αριθμός πράξεων συνεργασίας που λαμβάνουν στήριξη στο πλαίσιο του μέτρου	Συνέργεια με το θεματικό στόχο της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας για το 2014-2020, σχετικά με τη

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΚΡΟΩΝ Αριθμός δράσεων/πράξεων στις οποίες παρέχεται στήριξη	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ Αριθμός συμμετεχόντων σε δράσεις κατάρτισης/θέσεις εργασίας	ΣΥΝΑΦΕΙΑ με ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας και RIS3
	συμπεριλαμβανομένης της αποτελεσματικής διαχείρισης των υδάτων, της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και της διατήρησης των γεωργικών τοπίων.		συνεργασίας (ομάδες, δίκτυα/συνεργατικοί σχηματισμοί (clusters), πιλοτικά έργα...): 1	Διαφύλαξη και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων, την ανάγκη προστασίας των οικοσυστημάτων.
19.3.1	Διατοπική Συνεργασία «Νήσων Περίπλους»	1	Ειδικός Δείκτης: Πλήθος περιοχών που αναπτύσσουν σταθερή σχέση συνεργασίας : 13	Συνέργεια με τις δράσεις του Περιφερειακού Επιχειρησιακού προγράμματος που αναφέρονται στον πολιτισμό και τον τουρισμό, αλλά και μέσω συνεργειών και συνεργασιών με τοπικούς φορείς,
19.3.2	Σχέδιο Διακρατικής Συνεργασίας ENERDECA II_(ENHANCEMENT OF EUROPEAN RURAL DEVELOPMENT	1	Ειδικός Δείκτης: Πλήθος περιοχών που αναπτύσσουν σταθερή σχέση	Άξονας 2 και 4 της RIS3 και επενδυτική προτεραιότητα 8v1

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΚΠΡΩΩΝ Αριθμός δράσεων/πράξεων στις οποίες παρέχεται στήριξη	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ Αριθμός συμμετεχόντων σε δράσεις κατάρτισης/θέσεις εργασίας	ΣΥΝΑΦΕΙΑ με ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας και RIS3
	CAPABILITIES)		συνεργασίας : 21	
19.3.3	Διαχρονική Ελληνική θεατρική παράδοση	1	Ειδικός Δείκτης: Πλήθος περιοχών που αναπτύσσουν σταθερή σχέση συνεργασίας : 14	
4.2.1	Επενδύσεις από αλιείς για ανάπτυξη συμπληρωματικών δραστηριοτήτων	5	4	Συνέργεια με RIS3. Συνέργεια με τις επενδυτικές προτεραιότητες: 3a και 8iii
4.2.2	Επενδύσεις από αλιείς για διαφοροποίηση εκτός των εμπορικών αλιευτικών δραστηριοτήτων	6	6	Συνέργεια με τις επενδυτικές προτεραιότητες: 3a και 8iii
4.2.3	Επενδύσεις από μη αλιείς για την αύξηση	2	1	Συμπληρωματικότητα με τη

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΚΦΡΩΝ Αριθμός δράσεων/πράξεων στις οποίες παρέχεται στήριξη	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ Αριθμός συμμετεχόντων σε δράσεις κατάρτισης/θέσεις εργασίας	ΣΥΝΑΦΕΙΑ με ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας και RIS3
	της προστιθέμενης αξίας του αλιευτικού τομέα			Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης 2014-2020 της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας,
4.2.4	Υποδομές που μεγιστοποιούν τη συμμετοχή αλιείας/ υδατοκαλλιέργειας στην βιώσιμη ανάπτυξη των περιοχών αλιείας και υδατοκαλλιέργειας	2	5	Συνέργεια με την Εθνική Στρατηγική για τη Βιοποικιλότητα και τις σχετικές δράσεις που θα υλοποιηθούν από το ΕΠ της Στερεάς Ελλάδας κατά την περίοδο 2014-2020.
4.2.5	Υποδομές για την ενθάρρυνση της τουριστικής δραστηριότητας	5	10	Συνέργεια με την στρατηγική έξυπνης εξειδίκευσης 2014-2020 της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας που εστιάζει στην ανάπτυξη

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΚΡΟΩΝ Αριθμός δράσεων/πράξεων στις οποίες παρέχεται στήριξη	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ Αριθμός συμμετεχόντων σε δράσεις κατάρτισης/θέσεις εργασίας	ΣΥΝΑΦΕΙΑ με ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας και RIS3
				τουρισμού εμπειρίας στην περιοχή.
4.2.6	Υποδομές και Υπηρεσίες για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής στις αλιευτικές περιοχές	2	10	Συμπληρωματικότητα με την επενδυτική προτεραιότητα 6c
4.3.1	Διατοπική συνεργασία μεταξύ αλιευτικών περιοχών: Θαλάσσιο Περιβάλλον, Παράκτιες Απειλές & Αλιεία	1	Ειδικός Δείκτης: Πλήθος περιοχών που αναπτύσσουν σταθερή σχέση συνεργασίας: 20	

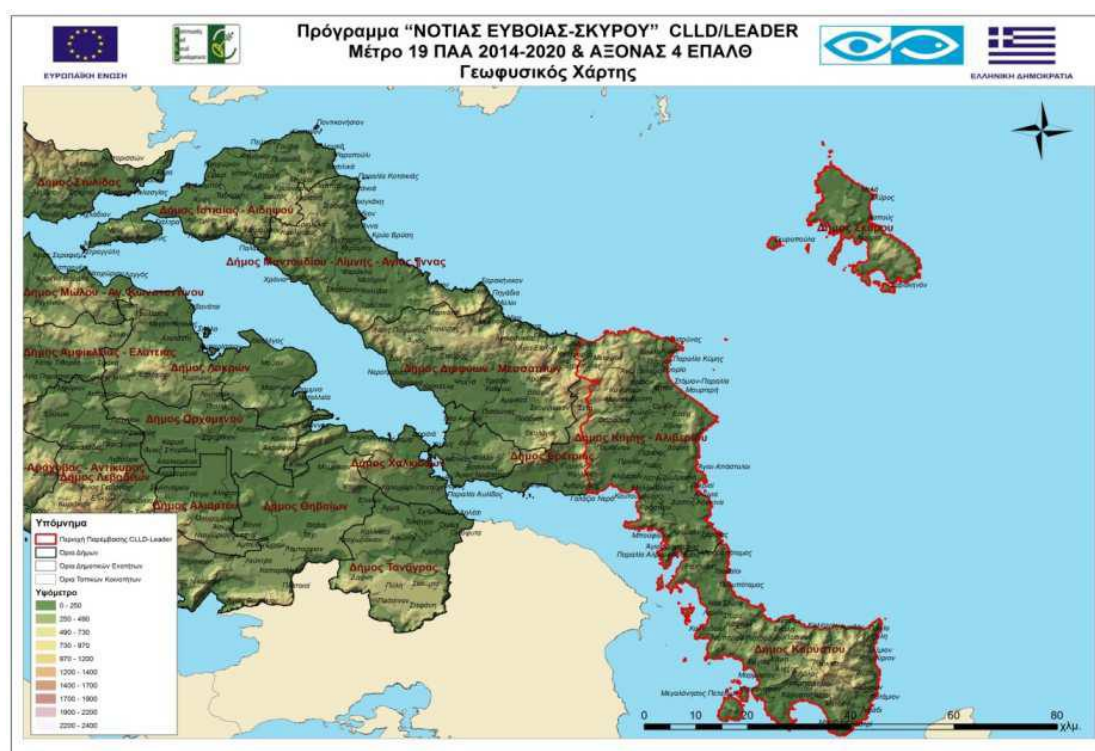
Πηγή: Αναπτυξιακή Ευβοίας Α.Ε., υποβληθέν πρόγραμμα, ίδια επεξεργασία

4.4 Περιοχή Νότιας Εύβοιας και Σκύρου

Η περιοχή παρέμβασης αποτελείται από τους Δήμους Σκύρου, Κύμης-Αλιβερίου και Καρύστου καταλαμβάνει όλο το νότιο τμήμα της Εύβοιας καθώς και το νησί της Σκύρου με συνολικό ωφελούμενο πληθυσμό που καλύπτεται από την ΟΤΔ 43.611.

Εικόνα 4.4

Περιοχή παρέμβασης Νότιας Εύβοιας

Πηγή: Υπό σύσταση κοινοπραξία των εταιρειών «Οργανισμός Ανάπτυξης Στερεάς Ελλάδας & Αναπτυξιακή Ευβοίας Α.Ε.», υποβληθέν πρόγραμμα 2016

4.4.1 Η στρατηγική του Τοπικού Προγράμματος

Τα χαρακτηριστικά της περιοχής παρέμβασης (Υπό σύσταση κοινοπραξία των εταιρειών «Οργανισμός Ανάπτυξης Στερεάς Ελλάδας & Αναπτυξιακή Ευβοίας Α.Ε.»),

υποβληθέν πρόγραμμα 2016) σκιαγραφούν τόπο ιδιαίτερου οικοτουριστικού ενδιαφέροντος και η γεωγραφική της θέση ενισχύει αυτήν την προοπτική. Η αξιοποίηση των τοπικών ανεκμετάλλευτων πόρων (πολιτιστικών, τοπιακών, περιβαλλοντικών, παραγωγικών) αποτελεί βασική προτεραιότητα στην κατεύθυνση αυτή, όπως και η ενίσχυση της τοπικής δράσης μέσα από τη διασφάλιση της ανταγωνιστικότητας των τοπικών επιχειρήσεων, την εισαγωγή καινοτομιών, την προώθηση της συνεργασίας, την επίτευξη συνεργιών στη λογική πάντα της βιώσιμης ανάπτυξης και της αύξησης της ελκυστικότητας της περιοχής. Από την άλλη, ωστόσο, πολλά τα προβλήματα και οι προκλήσεις για την περιοχή. Η μικρή της παραγωγική κλίμακα, οι χαμηλές οικονομικές της επιδόσεις και η απομόνωση της από την υπόλοιπη χώρα συσσώρευσαν πλήθος προβλημάτων που φέρνουν την περιοχή σε σημείο καμψής.

Έτσι, έχοντας πει τα παραπάνω και λαμβάνοντας υπόψη τα χαρακτηριστικά της περιοχής μπορούν να διατυπωθούν οι αναπτυξιακές της προτεραιότητες ως εξής:

- Σύνθεση, ανάδειξη και προβολή της τοπικής ταυτότητας της περιοχής, ως βασικού στοιχείου για την οργάνωση της αναπτυξιακής δράσης και την τοποθέτηση της περιοχής στην αγορά
- Οργάνωση της επιχειρηματικής δράσης γύρω από την τοπική ταυτότητα, ως μέσου άμεσης απόδοσης και ενίσχυσης της τοπικής ταυτότητας και της εικόνας της περιοχής στην αγορά
- Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της τοπικής οικονομίας και των επιχειρήσεων της με σκοπό τη διασφάλιση της οικονομικής βάσης του πληθυσμού και την ανακοπή των τάσεων εξόδου
- Βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων και πάλι για τη διατήρηση του πληθυσμού στον τόπο του
- Διασφάλιση της αειφορίας στην αναπτυξιακή προσπάθεια ώστε να διατηρηθούν οι πόροι και να μη υποθηκευτεί το μέλλον της περιοχής
- Αξιοποίηση των δυνατοτήτων που προσφέρει το τοπικό παραγωγικό σύστημα μέσα από τη διασύνδεση τομέων και περιοχών μεταξύ τους με κύριο στόχο την κάλυψη της ζήτησης των τουριστικών περιοχών από την τοπική παραγωγή και

- Ενίσχυση των συνεργασιών και της εξωστρέφειας της περιοχής ώστε και αξιοποίηση της εμπειρίας άλλων περιοχών να επιτευχθεί, αλλά και η αποτελεσματικότητα της προσπάθειας να αυξηθεί.

Αυτές οι αναπτυξιακές προτεραιότητες μπορούν να αποτυπωθούν σε κύριες και δευτερεύουσες θεματικές κατευθύνσεις όπως φαίνεται στον παρακάτω πίνακα.

Πίνακας 4.7

Θεματικές κατευθύνσεις – Στόχοι περιοχής Νότιας Εύβοιας και Σκύρου

Κύριος/Δευτερεύον	Θεματική Κατεύθυνση
ΚΘΚ	Η υποστήριξη της τοπικής επιχειρηματικότητας και η ανάδειξη της τοπικής ταυτότητας.
ΔΘΚ1	Η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας αλλά και ειδικότερα η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της αλυσίδας αξίας του αγροδιατροφικού τομέα.
ΔΘΚ2	Η ενίσχυση της καινοτομίας και των καινοτόμων παρεμβάσεων
ΔΘΚ3	Η βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και ποιότητας ζωής του τοπικού πληθυσμού.
ΔΘΚ4	Η εισαγωγή πρακτικών για την αειφόρο ανάπτυξη της περιοχής.
ΔΘΚ5	Η Διασύνδεση Τομέων και Οικονομικών Παραγόντων
ΔΘΚ6	Η προώθηση της συμμετοχής, της συνεργασίας, της δικτύωσης και της ανταλλαγής τεχνογνωσίας μεταξύ διαφορετικών περιοχών, εταιρών και κρατών.

Πηγή: Υπό σύσταση κοινοπραξία των εταιρειών «Οργανισμός Ανάπτυξης Στερεάς Ελλάδας & Αναπτυξιακή Ευβοίας Α.Ε.», υποβληθέν πρόγραμμα, ίδια επεξεργασία

Οι θεματικοί ,κύριοι και δευτερεύοντες, στόχοι του προγράμματος θα υλοποιηθούν με πολυταμειακή προσέγγιση (ΕΓΤΑΑ & ΕΤΘΑ) μέσα από συγκεκριμένες δράσεις, οι οποίες αναφέρονται στον παρακάτω πίνακα και συσχετίζονται τόσο ως προς τους δείκτες εκροών και αποτελέσματος όσο ως προς τη συνάφεια και συμβολή τους στο με το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Στερεάς Ελλάδας και τη Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης 2014-2020 της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, RIS 3. Οι αναφερόμενοι

δείκτες έχουν συμπληρωθεί λαμβάνοντας υπόψη τους δείκτες του Καν. (ΕΕ) 808/2014 για το ΕΓΤΑΑ και του Καν. (ΕΕ) 1014/2014 για το ΕΤΘΑ.

Πίνακας 4. 8

Δράσεις τοπικού προγράμματος περιοχής Νότιας Εύβοιας και Σκύρου

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΚΦΡΩΝ Αριθμός δράσεων/πράξεων στις οποίες παρέχεται στήριξη	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ Αριθμός συμμετεχόντων σε δράσεις κατάρτισης/θέσεις εργασίας	ΣΥΝΑΦΕΙΑ
19.2.1	Στήριξη για δράσεις επαγγελματικής κατάρτισης & απόκτησης δεξιοτήτων	6	60	Επενδυτική Προτεραιότητα 8ν
19.2.2	Στήριξη για δραστηριότητες επίδειξης & δράσεις ενημέρωσης	9	60	Επενδυτική Προτεραιότητα 8ν
19.2.3	Στήριξη για βραχυπρόθεσμες ανταλλαγές για διαχείριση γεωργικών εκμεταλλεύσεων & δασών καθώς και για επισκέψεις σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις & δάση	6	12	Συνέργεια με τη Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης 2014-2020 της ΠΣΤΕ,
19.2.4	Μεταποίηση, εμπορία και/ή ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων με αποτέλεσμα γεωργικό προϊόν	7	14	Επενδυτικές προτεραιότητες του ΕΠ Στερεάς Ελλάδας: 3a και 3d

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΚΠΡΩΝ Αριθμός δράσεων/πράξεων στις οποίες παρέχεται στήριξη	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ Αριθμός συμμετεχόντων σε δράσεις κατάρτισης/θέσεις εργασίας	ΣΥΝΑΦΕΙΑ
19.2.5	Μεταποίηση, εμπορία και/ή ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων με αποτέλεσμα μη γεωργικό προϊόν	7	9	Επενδυτικές προτεραιότητες: 3a και 3d -
19.2.6	Βελτίωση πρόσβασης σε γεωργική γη και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις	3	Ειδικός Δείκτης: Αριθμός επωφελούμενων Εκμεταλλεύσεων : 60	
19.2.7	Επενδύσεις για την δημιουργία, ανάπτυξη/εκσυγχρονισμό επιχειρήσεων στον δευτερογενή τομέα	16	16	Επενδυτικές προτεραιότητες: 3a και 3d -
19.2.8	Επενδύσεις για την ίδρυση / δημιουργία και ανάπτυξη/εκσυγχρονισμό επιχειρήσεων στον τουριστικό τομέα	8	16	Επενδυτική προτεραιότητα 6d
19.2.9	Επενδύσεις για την δημιουργία, ανάπτυξη, εκσυγχρονισμό δραστηριοτήτων	13	13	επενδυτικές προτεραιότητες: 3a και , 8iii -

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΚΠΡΩΝ Αριθμός δράσεων/πράξεων στις οποίες παρέχεται στήριξη	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ Αριθμός συμμετεχόντων σε δράσεις κατάρτισης/θέσεις εργασίας	ΣΥΝΑΦΕΙΑ
	στον τριτογενή τομέα εκτός του τουριστικού τομέα			
19.2.10	Στήριξη για υποδομές μικρής κλίμακας (πχ. ύδρευση, αποχέτευση, κ.λπ.), συμπεριλαμβανομένης της εξοικονόμησης ενέργειας σε χρησιμοποιούμενα δημόσια κτίρια	3	50	Επενδυτική προτεραιότητα 4c
19.2.11	Στήριξη για τη δημιουργία, βελτίωση ή επέκταση τοπικών βασικών υπηρεσιών για τον αγροτικό πληθυσμό, καθώς και των σχετικών υποδομών (πχ. παιδικοί σταθμοί, αγροτικά ιατρεία, κ.λπ.)	2	8	
19.2.12	Στήριξη για τη δημιουργία, βελτίωση ή επέκταση υπηρεσιών αναψυχής,	4	20	

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΚΠΡΩΝ Αριθμός δράσεων/πράξεων στις οποίες παρέχεται στήριξη	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ Αριθμός συμμετεχόντων σε δράσεις κατάρτισης/θέσεις εργασίας	ΣΥΝΑΦΕΙΑ
	καθώς και των σχετικών υποδομών			
19.2.13	Στήριξη για τη δημιουργία, βελτίωση ή επέκταση υπηρεσιών πολιτισμού, καθώς και των σχετικών υποδομών	8	30	Επενδυτική προτεραιότητα 6c
19.2.14	Στήριξη για επενδύσεις για δημόσια χρήση σε υποδομές αναψυχής, τουριστικές πληροφορίες και τουριστικές υποδομές μικρής κλίμακας	4	8	
19.2.15	Στήριξη για μελέτες και επενδύσεις, που συνδέονται με τη διατήρηση, αποκατάσταση και αναβάθμιση της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς των χωριών, των αγροτικών τοπίων και των τόπων με υψηλή φυσική αξία, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών κοινωνικό-οικονομικών πτυχών, καθώς	3	9	Επενδυτική προτεραιότητα 6c

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΚΠΡΩΝ Αριθμός δράσεων/πράξεων στις οποίες παρέχεται στήριξη	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ Αριθμός συμμετεχόντων σε δράσεις κατάρτισης/θέσεις εργασίας	ΣΥΝΑΦΕΙΑ
	και δράσεις περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης			
19.2.16	Πρόληψη, αποκατάσταση δασών και δασικών εκτάσεων από πυρκαγιές και άλλες φυσικές καταστροφές και καταστροφικά συμβάντα	3	ποσοστό δασών ή λοιπών δασικών εκτάσεων που υπάγονται σε συμβάσεις διαχείρισης για την υποστήριξη της βιοποικιλότητας: 10%	Επενδυτική προτεραιότητα 5b
19.2.17	Επενδύσεις σε δασοκομικές τεχνολογίες και στην επεξεργασία, κινητοποίηση και εμπορία δασικών προϊόντων	3	3	Επενδυτικές προτεραιότητες : 3a και 3d Συνέργεια με την προτεραιότητα 4.2 της RIS3
19.2.18	Δικτύωση ομοειδών ή / και συμπληρωματικών επιχειρήσεων (Clusters)	3	συνολικός αριθμός πράξεων συνεργασίας που λαμβάνουν στήριξη στο πλαίσιο του	Επενδυτική προτεραιότητα 1b

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΚΠΡΩΝ Αριθμός δράσεων/πράξεων στις οποίες παρέχεται στήριξη	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ Αριθμός συμμετεχόντων σε δράσεις κατάρτισης/θέσεις εργασίας	ΣΥΝΑΦΕΙΑ
			μέτρου συνεργασίας (ομάδες, δίκτυα/συνεργατικοί σχηματισμοί (clusters), πιλοτικά έργα...) : 3	
19.2.19	Ανάπτυξη νέων προϊόντων, πρακτικών, διεργασιών και τεχνολογιών στον τομέα των τροφίμων και της δασοπονίας	3	συνολικός αριθμός πράξεων συνεργασίας που λαμβάνουν στήριξη στο πλαίσιο του μέτρου συνεργασίας (ομάδες, δίκτυα/συνεργατικοί σχηματισμοί (clusters), πιλοτικά έργα...) : 3	Επενδυτική προτεραιότητα: 1b
19.2.20	Συνεργασία μεταξύ μικρών επιχειρήσεων για διοργάνωση κοινών μεθόδων εργασίας και τη κοινή χρήση εγκαταστάσεων και πόρων καθώς και για την	2	2	Επενδυτική προτεραιότητα: 1b

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΚΦΡΩΣΗ Αριθμός δράσεων/πράξεων στις οποίες παρέχεται στήριξη	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ Αριθμός συμμετεχόντων σε δράσεις κατάρτισης/θέσεις εργασίας	ΣΥΝΑΦΕΙΑ
	ανάπτυξη και/ή την εμπορία τουριστικών υπηρεσιών που συνδέονται με τον αγροτουρισμό			
19.2.21	Οριζόντια και κάθετη συνεργασία μεταξύ φορέων της αλυσίδας εφοδιασμού για τη δημιουργία και την ανάπτυξη βραχέων αλυσίδων και τοπικών αγορών	4	4	Επενδυτική προτεραιότητα: 1b Επίσης υπάρχει συνέργεια με την Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης 2014-2020
19.2.22	Διαφοροποίηση των γεωργικών δραστηριοτήτων σε δραστηριότητες που αφορούν την εκπαίδευση σχετικά με το περιβάλλον και τη διατροφή	1	1	Συνέργεια με τους στόχους του ΕΠ Στερεάς Ελλάδας 2014-2020 και με τη στρατηγική έξυπνης εξειδίκευσης της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας
19.2.23	Κοινές προσεγγίσεις σε ότι αφορά τα περιβαλλοντικά έργα και τις τρέχουσες περιβαλλοντικές πρακτικές,	4	4	

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΚΠΡΩΝ Αριθμός δράσεων/πράξεων στις οποίες παρέχεται στήριξη	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ Αριθμός συμμετεχόντων σε δράσεις κατάρτισης/θέσεις εργασίας	ΣΥΝΑΦΕΙΑ
	συμπεριλαμβανομένης της αποτελεσματικής διαχείρισης των υδάτων, της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και της διατήρησης των γεωργικών τοπίων.			
19.3.1	Διατοπική Συνεργασία «Νήσων Περίπλους»	1	Ειδικός Δείκτης: Πλήθος περιοχών που αναπτύσσουν σταθερή σχέση συνεργασίας: 13	
4.2.1	Επενδύσεις από αλιείς για ανάπτυξη συμπληρωματικών δραστηριοτήτων	5	10	Επενδυτικές προτεραιότητες: 3a - και 8iii - Συνέργεια με την στρατηγική έξυπνης εξειδίκευσης 2014-2020 της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας.

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΚΡΩΣΗ Αριθμός δράσεων/πράξεων στις οποίες παρέχεται στήριξη	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ Αριθμός συμμετεχόντων σε δράσεις κατάρτισης/θέσεις εργασίας	ΣΥΝΑΦΕΙΑ
4.2.2	Επενδύσεις από αλιείς για διαφοροποίηση εκτός των εμπορικών αλιευτικών Δραστηριοτήτων	6	12	Επενδυτικές προτεραιότητες του ΕΠ Στερεάς Ελλάδας: 3a - και 8iii
4.2.3	Επενδύσεις από μη αλιείς για την αύξηση της προστιθέμενης αξίας του αλιευτικού τομέα	2	6	Συμπληρωματικότητα με τη Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης 2014-2020 της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας
4.2.4	Υποδομές που μεγιστοποιούν τη συμμετοχή αλιείας/ υδατοκαλλιέργειας στην βιώσιμη ανάπτυξη των περιοχών αλιείας και υδατοκαλλιέργειας	1	15	Συνέργεια με την Εθνική Στρατηγική για τη Βιοποικιλότητα και τις σχετικές δράσεις που θα υλοποιηθούν από το ΕΠ της Στερεάς Ελλάδας κατά την περίοδο 2014-2020.
4.2.5	Υποδομές για την ενθάρρυνση της τουριστικής	8	32	Συνέργεια με την στρατηγική

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΚΠΡΩΝ Αριθμός δράσεων/πράξεων στις οποίες παρέχεται στήριξη	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ Αριθμός συμμετεχόντων σε δράσεις κατάρτισης/θέσεις εργασίας	ΣΥΝΑΦΕΙΑ
	δραστηριότητας			έξυπνης εξειδίκευσης 2014-2020 της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας που εστιάζει στην ανάπτυξη τουρισμού εμπειρίας στην περιοχή
4.2.6	Υποδομές και Υπηρεσίες για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής στις αλιευτικές Περιοχές	4	20	Επενδυτική προτεραιότητα του ΕΠ Στερεάς Ελλάδας 6c
4.3.1	Διατοπική συνεργασία μεταξύ αλιευτικών περιοχών: Θαλάσσιο Περιβάλλον, Παράκτιες Απειλές & Αλιεία	1	Ειδικός Δείκτης: Πλήθος περιοχών που αναπτύσσουν σταθερή σχέση συνεργασίας: 20	

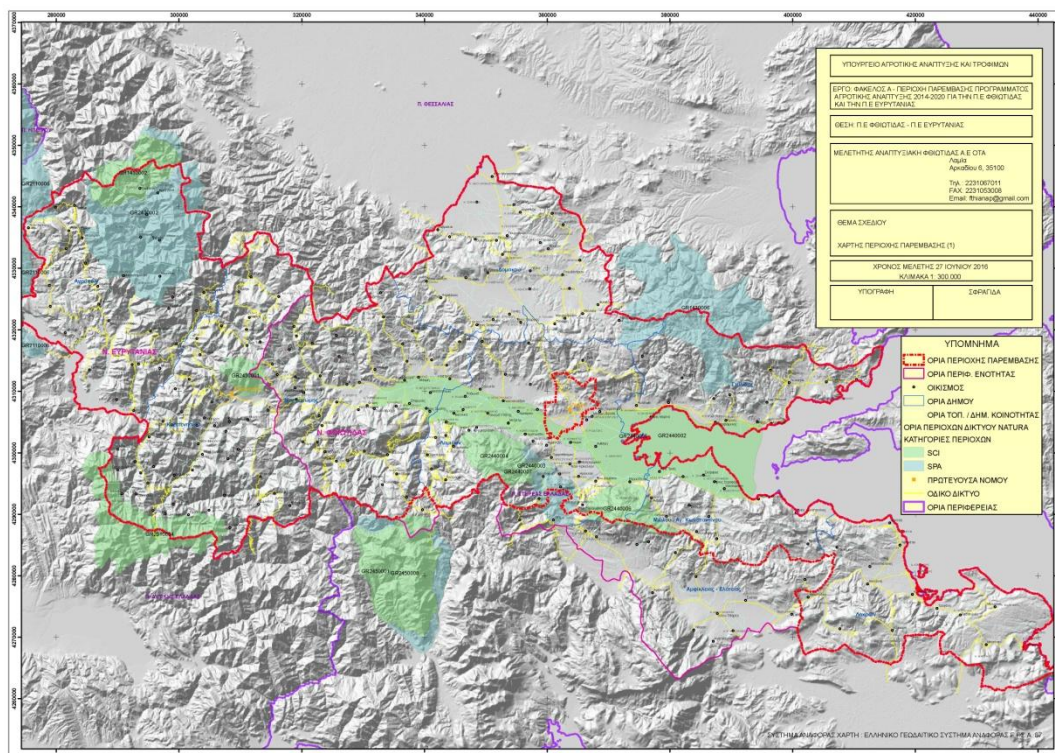
Πηγή: Υπό σύσταση κοινοπραξία των εταιρειών «Οργανισμός Ανάπτυξης Στερεάς Ελλάδας & Αναπτυξιακή Ευβοίας Α.Ε.», υποβληθέν πρόγραμμα, ίδια επεξεργασία

4.5 Περιοχή Φθιώτιδας – Ευρυτανίας

Η περιοχή παρέμβασης του εν λόγω προγράμματος ΤΑΠΤΟΚ καλύπτει το μεγαλύτερο τμήμα του Νομού Φθιώτιδας και ολόκληρο τον Νομό Ευρυτανίας. Οι δύο Νομοί αποτελούν δύο από τις πέντε Αυτοδιοικούμενες χωρικές ενότητες της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας (Επιπέδου NUTS II της Ε.Ε). Ο νομός Φθιώτιδας έχει πρωτεύουσα την Λαμία ενώ από άποψη τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου βαθμού αποτελείται από 7 Δήμους. Ο νομός Ευρυτανίας έχει πρωτεύουσα το Καρπενήσι και αποτελείται από 2 Δήμους. Στην περιοχή παρέμβασης δεν περιλαμβάνεται ο Δήμος Αμφίκλειας-Ελάτειας Ν. Φθιώτιδας, η ΔΚ Λαμιέων και οι Τ.Κ. Οίτης, Παύλιανης, Σκαμνού και Δάφνης. Κατά συνέπεια η περιοχή παρέμβασης αφορά στη γεωγραφική επικράτεια 8 Δήμων με εξαίρεση την πόλη της Λαμίας και τις παραπαρνώσιες περιοχές των τοπικών κοινοτήτων Οίτης, Παύλιανης, Σκαμνού και Δάφνης με συνολικό ωφελούμενο πληθυσμό που καλύπτεται από την ΟΤΔ 114.560

Εικόνα 4.5

Περιοχή παρέμβασης Φθιώτιδας – Ευρυτανίας

4.5.1 Η στρατηγική του Τοπικού Προγράμματος

Στην περιοχή παρέμβασης η γεωργία και η κτηνοτροφία, έχει τεράστια οικονομική, κοινωνική και πολιτισμική αξία. Ωστόσο, γεωργία και η κτηνοτροφία της περιοχής αντιμετωπίζει μία σειρά προβλημάτων και ενώ ορισμένα τμήματα του τοπικού πληθυσμού απολαμβάνουν ένα βελτιωμένο επίπεδο διαβίωσης, άλλα τμήματα αντιμετωπίζουν λιγότερο ή περισσότερο, σοβαρά προβλήματα οικονομικής προσαρμογής (ιδίως στις ορεινές και μειονεκτικές περιοχές). Ορισμένες περιοχές της περιοχής παρέμβασης και ορισμένοι τομείς οικονομικής δραστηριότητας αντιμετωπίζουν προβλήματα διαρθρωτικών προσαρμογών, ενώ άλλες περιοχές αντιμετωπίζουν την έλλειψη δυναμισμού και διαφοροποίησης των οικονομικών τους δραστηριοτήτων αντιμετωπίζοντας ένα μείγμα δυσχερειών διαρθρωτικού χαρακτήρα.

Η στρατηγική που υιοθετήθηκε κατά την κατάρτιση του τοπικού προγράμματος για την περιοχή παρέμβασης, στοχεύει «στην τοπική ανάπτυξη της περιοχής παρέμβασης μέσω, κυρίως, της συνολικής αναδιοργάνωσης του γεωργικού τομέα, της ενθάρρυνσης της διαφοροποίησης της αγροτικής παραγωγής και αντίστοιχης παραγωγής εισοδήματος, της αύξησης της ανταγωνιστικότητας, της καινοτομίας και της ενσωμάτωσης πρακτικών αειφορικής διαχείρισης των φυσικών πόρων και της προστασίας του περιβάλλοντος».

Ο στρατηγικός στόχος του τοπικού προγράμματος αγροτικής ανάπτυξης που υιοθετήθηκε είναι «η δημιουργία μιας ευέλικτης, πολυσυλλεκτικής οικονομίας της υπαίθρου με υψηλή προστιθέμενη αξία» και εξειδικεύεται με τις παρακάτω τέσσερις (4) Γενικές Αναπτυξιακές Κατευθύνσεις (Αναπτυξιακή Φθιώτιδος Α.Ε. Ο.Τ.Α., υποβληθέν πρόγραμμα 2016):

- Η διατήρηση και η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της γεωργικής και κτηνοτροφικής παραγωγής μέσω της αναβάθμισης της ποιότητας των παραγόμενων προϊόντων, της εισαγωγής καινοτομιών, της χρήσης πρακτικών

αιφορικής διαχείρισης των φυσικών πόρων και της διασύνδεσης γεωργικών και μη γεωργικών δραστηριοτήτων και τομέων.

- Η διατήρηση και η ενίσχυση της ισχυρής μεταποιητικής δραστηριότητας με ενσωμάτωση καινοτομιών, με στήριξη της εξωστρέφειας, με δημιουργία νέων ανταγωνιστικών προϊόντων και με την αξιοποίηση της πλούσιας τοπικής πρωτογενούς παραγωγής.
- Η αναβάθμιση και η βελτίωση των υποδομών του πρωτογενή, δευτερογενή και τριτογενή τομέα και η προστασία του περιβάλλοντος (ιδίως των προστατευόμενων περιοχών και των υδατικών πόρων), σε συνδυασμό με την ενίσχυση της ικανότητας των τοπικών φορέων στον σχεδιασμό και την υλοποίηση τοπικών αναπτυξιακών στρατηγικών με την μεγαλύτερη δυνατή συμμετοχή και συναίνεση.
- Η ουσιαστική ανάδειξη της αγροτικής, πολιτιστικής, αρχαιολογικής, αθλητικής και θρησκευτικής κληρονομιάς της περιοχής παρέμβασης.

Με βάση τις ανωτέρω Γενικές Αναπτυξιακές Κατευθύνσεις καθορίζονται και οι Γενικοί Στόχοι της τοπικής στρατηγικής για την περιοχή παρέμβασης (Αναπτυξιακή Φθιώτιδος Α.Ε. Ο.Τ.Α., υποβληθέν πρόγραμμα 2016)

1. Γενικός Στόχος I

- Ενδυνάμωση της τοπικής οικονομίας, του παραγωγικού ιστού και ανθρώπινου δυναμικού μέσω της βελτίωσης των αγροτικών υποδομών, της προώθησης της πολυαπασχόλησης και της εισαγωγής καινοτομιών στην παραγωγή αγαθών και παροχή υπηρεσιών.

2. Γενικός Στόχος II

- Διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος και προβολή της πολιτιστικής ταυτότητας της περιοχής για την βελτίωση της ελκυστικότητας με παράλληλη βελτίωση του επιπέδου διαβίωσης των κατοίκων.

3. Γενικός Στόχος III

Ενίσχυση της τοπικής κοινωνικοοικονομικής ανάπτυξης διαμέσου της προώθησης των συνεργασιών μεταξύ των τοπικών φορέων και της ενδυνάμωσης των μηχανισμών υποστήριξης των αναπτυξιακών παρεμβάσεων.

Συνοψίζοντας τη βασική και τις ειδικότερες θεματικές κατευθύνσεις του Αναπτυξιακού Προγράμματος για την περιοχή παρέμβασης μπορούν να διατυπωθούν οι θεματικές κατευθύνσεις και οι αντίστοιχοι στόχοι ως εξής:

Πίνακας 4.9

Θεματικές κατευθύνσεις – Στόχοι περιοχής Φθιώτιδας Ευρυτανίας

Κύριος/Δευτερεύον	Θεματικός Στόχος
ΚΘΚ	Υποστήριξη της τοπικής επιχειρηματικότητας και στην ανάδειξη της τοπικής ταυτότητας της περιοχής παρέμβασης».
ΔΘΚ1	Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων συμπεριλαμβανομένων και του γεωργικού τομέα
ΔΘΚ2	Εξωστρέφεια και οι δράσεις μιας πιο καινοτομικής προσέγγισης των παραγωγικών τομέων
ΔΘΚ3	Ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής, στην άμβλυνση των ανισοτήτων που υπάρχουν στην περιοχή παρέμβασης και στην καταπολέμηση της φτώχειας
ΔΘΚ4	Δράσεις και παρεμβάσεις για το περιβάλλον και την κλιματική αλλαγή
ΔΘΚ5	Εισαγωγή και υιοθέτηση πρακτικών για την αιεφόρο ανάπτυξη της περιοχής
ΔΘΚ6	Βελτίωση των υποδομών, των δικτύων και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών

Πηγή: Αναπτυξιακή Φθιώτιδος Α.Ε. Ο.Τ.Α., υποβληθέν πρόγραμμα, ίδια επεξεργασία

Οι θεματικοί ,κύριοι και δευτερεύοντες, στόχοι του προγράμματος θα υλοποιηθούν με μονοταμειακή προσέγγιση (ΕΓΤΑΑ) μέσα από συγκεκριμένες δράσεις, οι οποίες αναφέρονται στον παρακάτω πίνακα και συσχετίζονται τόσο ως προς τους δείκτες εκροών και αποτελέσματος όσο ως προς τη συνάφεια και συμβολή τους στο με το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Στερεάς Ελλάδας και τη Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης 2014-2020 της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, RIS 3. Οι αναφερόμενοι δείκτες έχουν συμπληρωθεί λαμβάνοντας υπόψη τους δείκτες του Καν. (ΕΕ) 808/2014 για το ΕΓΤΑΑ και του Καν. (ΕΕ) 1014/2014 για το ΕΤΘΑ.

Πίνακας 4.10

Δράσεις τοπικού προγράμματος περιοχής Φθιώτιδας Ευρυτανίας

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΚΦΡΩΣΗ Αριθμός δράσεων/πράξεων στις οποίες παρέχεται στήριξη	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ Αριθμός συμμετεχόντων σε δράσεις κατάρτισης/θέσεις εργασίας	ΣΥΝΑΦΕΙΑ
19.2.1	Στήριξη για δράσεις επαγγελματικής κατάρτισης & απόκτησης δεξιοτήτων	1	40	Άξονας προτεραιότητας 9 και του άξονα προτεραιότητας 10
19.2.2	Στήριξη για δραστηριότητες επίδειξης & επισκέψεων	1	40	Άξονας προτεραιότητας 1, του άξονα Προτεραιότητας 4 και του άξονα προτεραιότητας 8
19.2.3	Στήριξη για επενδύσεις στη μεταποίηση γεωργικών προϊόντων με αποτέλεσμα γεωργικό προϊόν	14	20	Άξονας προτεραιότητας 3, τον Άξονα Προτεραιότητας 4 και των αξόνων 1,2 και 4 της στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης (RIS) της Περιφέρειας Στ. Ελλάδα.
19.2.4	Στήριξη για επενδύσεις στη μεταποίηση	13	17	Άξονας προτεραιότητας 3, τον

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΚΠΡΩΝ Αριθμός δράσεων/πράξεων στις οποίες παρέχεται στήριξη	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ Αριθμός συμμετεχόντων σε δράσεις κατάρτισης/θέσεις εργασίας	ΣΥΝΑΦΕΙΑ
	γεωργικών προϊόντων με αποτέλεσμα μη γεωργικό προϊόν			Άξονα Προτεραιότητας 4 και των αξόνων 1,2 και 4 της στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης (RIS) της Περιφέρειας Στ. Ελλάδα.
19.2.5	Βελτίωση πρόσβασης σε γεωργική γη και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις	2	Ποσοστό του αγροτικού πληθυσμού που επωφελείται από βελτιωμένες υπηρεσίες/υποδομές: 2,62%	Άξονας προτεραιότητας 7
19.2.6	Υποδομές εγγείων βελτιώσεων	2	Ποσοστό αρδευόμενης γης που εντάσσεται σε πιο αποδοτικό αρδευτικό σύστημα: 15%	Άξονας προτεραιότητας 1, τον Άξονα Προτεραιότητας 4 και τον Άξονα προτεραιότητας 5 και των αξόνων 1 και 4 της στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης (RIS) της Περιφέρειας Στ. Ελλάδα

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΚΡΟΩΝ Αριθμός δράσεων/πράξεων στις οποίες παρέχεται στήριξη	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ Αριθμός συμμετεχόντων σε δράσεις κατάρτισης/θέσεις εργασίας	ΣΥΝΑΦΕΙΑ
19.2.7	Επενδύσεις για την ίδρυση μη γεωργικών δραστηριοτήτων	20	25	Άξονας προτεραιότητας 3, τον Άξονα Προτεραιότητας 4 και των αξόνων 1,2 και 4 της στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης (RIS) της Περιφέρειας Στ. Ελλάδα.
19.2.8	Επενδύσεις για τον εκσυγχρονισμό/επέκταση μη γεωργικών δραστηριοτήτων	32	32	Άξονας προτεραιότητας 3, τον Άξονα Προτεραιότητας 4 και των αξόνων 1,2 και 4 της στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης (RIS) της Περιφέρειας Στ. Ελλάδα
19.2.9	Στήριξη για υποδομές μικρής κλίμακας (ύδρευση, αποχέτευση, οδοποιία, κλπ) εντός	7	Ποσοστό του αγροτικού πληθυσμού που επωφελείται από βελτιωμένες	Άξονες προτεραιότητας 2,4,5,6 και 7

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΚΠΡΩΝ Αριθμός δράσεων/πράξεων στις οποίες παρέχεται στήριξη	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ Αριθμός συμμετεχόντων σε δράσεις κατάρτισης/θέσεις εργασίας	ΣΥΝΑΦΕΙΑ
	οικισμών		υπηρεσίες/υποδομές : 3,49%	
19.2.10	Στήριξη για μελέτες και επενδύσεις που συνδέονται με τη διατήρηση, αποκατάσταση και αναβάθμιση της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς των χωριών, των αγροτικών τοπίων και των τόπων υψηλής φυσικής και περιβαλλοντικής αξίας.	2	Ποσοστό του αγροτικού πληθυσμού που επωφελείται από βελτιωμένες υπηρεσίες/υποδομές: 4,36%	
19.2.11	Στήριξη για επενδύσεις για δημόσια χρήση σε βασικές κοινωνικές υποδομές ή υπηρεσίες και υποδομές πολιτισμού για την διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς	10	5	Άξονας προτεραιότητας 9
19.2.12	Στήριξη για τη δημιουργία, βελτίωση ή επέκταση αθλητικών και τουριστικών υποδομών	10	Ποσοστό του αγροτικού πληθυσμού που επωφελείται από βελτιωμένες υπηρεσίες/υποδομές: 13,09%	
19.2.13	Στήριξη για τη δημιουργία, βελτίωση ή	10	Ποσοστό του αγροτικού πληθυσμού	Άξονας προτεραιότητας 1, του

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΚΠΡΩΝ Αριθμός δράσεων/πράξεων στις οποίες παρέχεται στήριξη	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ Αριθμός συμμετεχόντων σε δράσεις κατάρτισης/θέσεις εργασίας	ΣΥΝΑΦΕΙΑ
	επέκταση περιβαλλοντικών υποδομών συμπεριλαμβανομένης της εξοικονόμησης ενέργειας σε δημόσια κτίρια		που επωφελείται από βελτιωμένες υπηρεσίες/υποδομές: 13,09%	άξονα Προτεραιότητας 4 και του άξονα προτεραιότητας 5 καθώς και του άξονα 4 της στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης (RIS) της Περιφέρειας Στ. Ελλάδας
19.2.14	Ενίσχυση εκδηλώσεων πολιτισμού, αθλητισμού, υγείας, κοινωνικής συνοχής, περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης	6	Ποσοστό του αγροτικού πληθυσμού που επωφελείται από βελτιωμένες υπηρεσίες/υποδομές: 6,98%	Άξονας προτεραιότητας 6
19.2.15	Πρόληψη, αποκατάσταση δασών και δασικών εκτάσεων από πυρκαγιές, άλλες φυσικές καταστροφές και καταστροφικά συμβάντα	4	Ποσοστό της δασικής γης που υπάγεται σε συμβάσεις διαχείρισης για τη βελτίωση της διαχείρισης του εδάφους και/ή την πρόληψη της διάβρωσης του εδάφους: 1,50%	Άξονας προτεραιότητας 5 και άξονας προτεραιότητας 6

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΚΡΟΩΝ Αριθμός δράσεων/πράξεων στις οποίες παρέχεται στήριξη	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ Αριθμός συμμετεχόντων σε δράσεις κατάρτισης/θέσεις εργασίας	ΣΥΝΑΦΕΙΑ
19.2.16	Επενδύσεις σε δασοκομικές τεχνολογίες και στην επεξεργασία, κινητοποίηση και εμπορία δασικών προϊόντων	3	3	Άξονας προτεραιότητας 5, άξονα προτεραιότητας 3 και τον Άξονα Προτεραιότητας 4 καθώς και των αξόνων 1,2 και 4 της στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης (RIS) της Περιφέρειας Στ. Ελλάδα
19.2.17	Συνεργασία μεταξύ μικρών επιχειρήσεων για διοργάνωση κοινών μεθόδων εργασίας και τη κοινή χρήση εγκαταστάσεων και πόρων του αγροδιατροφικού τομέα και των υπηρεσιών που συνδέονται με τον αγροτουρισμό (clusters)	2	2	Άξονας προτεραιότητας 5, άξονα προτεραιότητας 3, Άξονα Προτεραιότητας 4 καθώς και των αξόνων 1,2 και 4 της στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης (RIS) της Περιφέρειας Στ. Ελλάδα
19.2.18	Συνεργασία για τη δημιουργία	2	2	Άξονας προτεραιότητας 5,

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΚΦΡΩΣΗ Αριθμός δράσεων/πράξεων στις οποίες παρέχεται στήριξη	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ Αριθμός συμμετεχόντων σε δράσεις κατάρτισης/θέσεις εργασίας	ΣΥΝΑΦΕΙΑ
	συμπλεγμάτων – δικτύων επιχειρήσεων και φορέων σε θέματα περιβάλλοντος, ενέργειας και νέων τεχνολογιών (clusters)			Άξονας προτεραιότητας 3 , τον Άξονα Προτεραιότητας 4 καθώς και των αξόνων 1,2 και 4 της στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης (RIS) της Περιφέρειας Στ. Ελλάδα
19.3.1	Διατοπικό Σχέδιο συνεργασίας για την δημιουργία δικτύου με τίτλο «Δίκτυο Λιμνών Κεντρικής & Ηπειρωτικής Ελλάδας»	1	5	
19.3.2	Γεύσεις Ελλήνων Εκλεκτές II: Ελληνικός γαστρονομικός πολιτισμός - Σχέδιο Διατοπικής Συνεργασίας	1		
19.3.3	Σχέδιο Διακρατικής Συνεργασίας ENERDECA II (ENHANCEMENT OF	1	Πλήθος περιοχών που αναπτύσσουν σταθερή σχέση συνεργασίας: (19)	

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΚΠΡΩΝ Αριθμός δράσεων/πράξεων στις οποίες παρέχεται στήριξη	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ Αριθμός συμμετεχόντων σε δράσεις κατάρτισης/θέσεις εργασίας	ΣΥΝΑΦΕΙΑ
	EUROPEAN RURAL DEVELOPMENT CAPABILITIES)			

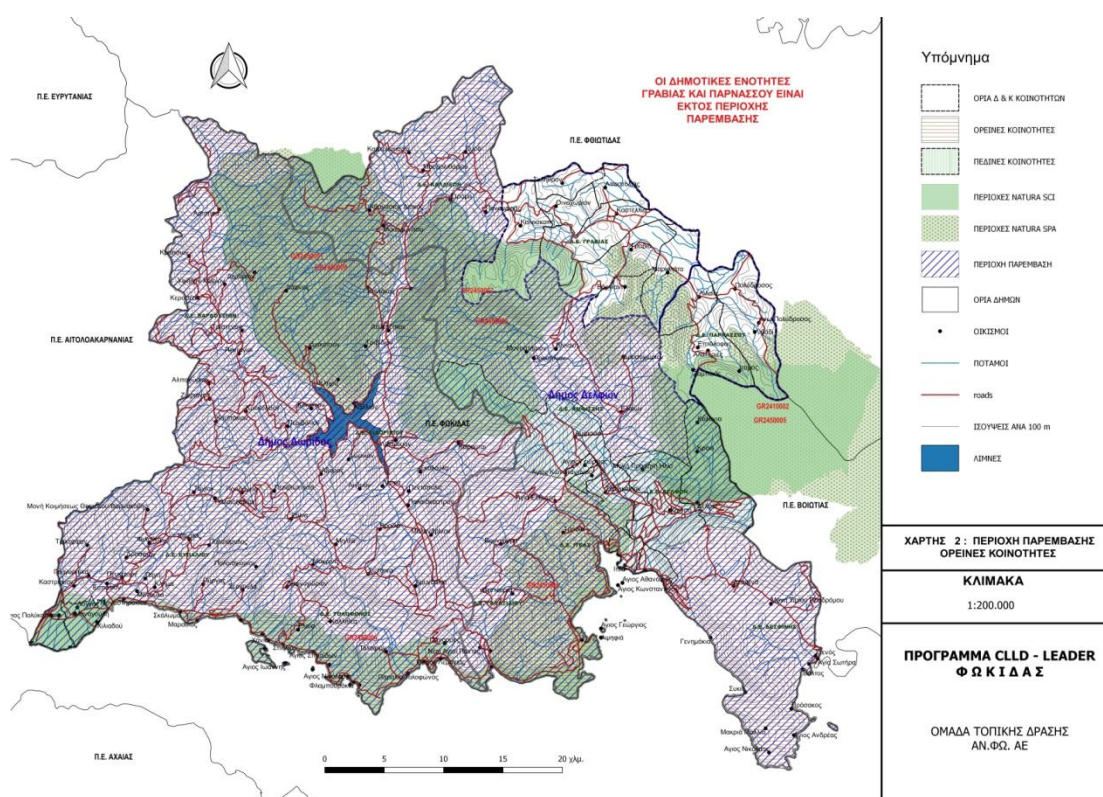
Πηγή: Αναπτυξιακή Φθιώτιδος Α.Ε. Ο.Τ.Α., υποβληθέν πρόγραμμα, ίδια επεξεργασία

4.6 Περιοχή Φωκίδας

Η περιοχή παρέμβασης αφορά ολόκληρη την εδαφική έκταση της Π.Ε. Φωκίδας που αποτελείται από τους Δήμους Δελφών και Δωρίδος με συνολικό ωφελούμενο πληθυσμό που καλύπτεται από την ΟΤΔ 34.334. Εξαιρέση αποτελούν οι δύο από τις οκτώ Δημοτικές Ενότητες Δελφών αυτές των πρώην Καποδιστριακών Δήμων Παρνασσού και Γραβιάς, οι οποίες έχουν ενταχθεί στο πρόγραμμα Παρνασσού Οίτης.

Εικόνα 4.6

Περιοχή Παρέμβασης Φωκίδας

Πηγή: Αναπτυξιακή Φωκική Α.Α.Ε. Ο.Τ.Α., υποβληθέν πρόγραμμα 2016, ίδια επεξεργασία

4.6.1 Η στρατηγική του Τοπικού Προγράμματος

Από την ανάλυση SWOT (Αναπτυξιακή Φωκική Α.Α.Ε. Ο.Τ.Α., υποβληθέν πρόγραμμα 2016) της περιοχής παρέμβασης προκύπτει ότι αποτελεί μια γεωγραφική ενότητα η οποία διαθέτει περιορισμένους παραγωγικούς πόρους και η αναπτυξιακή της προοπτική συνδέεται με την ενδυνάμωση συγκεκριμένων κλάδων του

παραγωγικού κυκλώματος. Τα κυριότερα αναπτυξιακά προβλήματα της περιοχής είναι:

- Η γεωγραφία της περιοχής λόγω έντονης ορεινότητας
- Η πληθυσμιακή συρρίκνωση και η δομή της πληθυσμιακής πυραμίδας
- Η οικονομική δομή έχει τριτογενοποιηθεί
- Τα κοινωνικά χαρακτηριστικά και η έλλειψη κοινωνικών υποδομών

Με δεδομένα τα ανωτέρω προβλήματα και με την αντίληψη ότι τα γεωγραφικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά σε συνδυασμό με τους διαθέσιμους παραγωγικούς πόρους, τη φυσική και πολιτιστική κληρονομιά συνθέτουν την αναπτυξιακή στρατηγική βασίζεται στην κατευθυνόμενη, ισόρροπη ανάπτυξη, στη βάση δραστηριοτήτων και παρεμβάσεων προσαρμοσμένες στην κλίμακα της περιοχής. Οι βασικές παραδοχές για την ανάπτυξη της στρατηγικής είναι:

- Η ανάπτυξη της περιοχής δεν πρέπει να αφηθεί μόνο στις δυνάμεις της αγοράς
- Οποιαδήποτε αναπτυξιακή πρωτοβουλία θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει αναπτυξιακές παρεμβάσεις προσαρμοσμένες στην κλίμακα της περιοχής
- Στην στόχευση όχι μόνο της απλής αναπαραγωγής του οικονομικού σχηματισμού της περιοχής αλλά σε αναπαραγωγή συνοδευόμενη από ελεγχόμενες διαρθρωτικές αλλαγές.

Μακροπρόθεσμος στρατηγικός στόχος του προγράμματος είναι η ολοκληρωμένη και βιώσιμη ανάπτυξη της περιοχής με τρόπο τέτοιο ώστε να εξασφαλιστεί η οικονομική και κοινωνική αναβάθμιση και συνοχή, η ένταξη της σε νέα αποδοτικά και ανταγωνιστικά παραγωγικά πρότυπα, η διαφύλαξη των φυσικών πόρων και η ανάδειξη των στοιχείων που συνθέτουν τη φυσική και πολιτιστική κληρονομιά. Από τα παραπάνω προκύπτουν οι βασικές και δευτερεύουσες θεματικές κατευθύνσεις του προγράμματος.

Πίνακας 4.11

Θεματικές κατευθύνσεις – Στόχοι περιοχής Φωκίδας

Κύριες/Δευτερεύουσες	Θεματική Κατεύθυνση
ΚΘΚ	Υποστήριξη της τοπικής επιχειρηματικότητας, βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της αλυσίδας του αγροδιατροφικού τομέα των τοπικών προϊόντων και ανάδειξη της τοπικής ταυτότητας
ΔΘΚ1	Δημιουργία νέων και αναβάθμιση υφιστάμενων υποδομών για την βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και της ποιότητας ζωής του τοπικού πληθυσμού
ΔΘΚ2	Ενίσχυση της καινοτομίας και των καινοτόμων παρεμβάσεων – πρακτικών για την αειφόρο ανάπτυξη της περιοχής
ΔΘΚ3	Ενίσχυση δράσεων και παρεμβάσεων για την προστασία του περιβάλλοντος και την διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς
ΔΘΚ4	Υποστήριξη δράσεων ενημέρωσης, επαγγελματικής κατάρτισης και απόκτησης δεξιοτήτων για την τόνωση της απασχόλησης, την

Κύριες/Δευτερεύουσες	Θεματική Κατεύθυνση
	επίτευξη κοινωνικής συνοχής και την καταπολέμηση της φτώχειας
ΔΘΚ5	Προώθηση δράσεων συνεργασίας, δικτύωσης και ανταλλαγής τεχνογνωσίας μεταξύ διαφορετικών περιοχών εταίρων και κρατών

Πηγή: Αναπτυξιακή Φωκική Α.Α.Ε. Ο.Τ.Α., υποβληθέν πρόγραμμα, ίδια επεξεργασία

Οι θεματικοί ,κύριοι και δευτερεύοντες, στόχοι του προγράμματος θα υλοποιηθούν με μονοταμειακή προσέγγιση (ΕΓΤΑΑ) μέσα από συγκεκριμένες δράσεις, οι οποίες αναφέρονται στον παρακάτω πίνακα και συσχετίζονται τόσο ως προς τους δείκτες εκροών και αποτελέσματος όσο ως προς τη συνάφεια και συμβολή τους στο με το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Στερεάς Ελλάδας και τη Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης 2014-2020 της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, RIS 3. Οι αναφερόμενοι δείκτες έχουν συμπληρωθεί λαμβάνοντας υπόψη τους δείκτες του Καν. (ΕΕ) 808/2014 για το ΕΓΤΑΑ και του Καν. (ΕΕ) 1014/2014 για το ΕΤΘΑ.

Πίνακας 4.12

Δράσεις τοπικού προγράμματος περιοχής Φωκίδας

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΚΦΡΩΣΗ Αριθμός δράσεων/πράξεων στις οποίες παρέχεται στήριξη	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ Αριθμός συμμετεχόντων σε δράσεις κατάρτισης/θέσεις εργασίας	ΣΥΝΑΦΕΙΑ
19.2.1	Δράσεις μεταφοράς γνώσεων και ενημέρωσης	5	80	Επενδυτικές προτεραιότητες των αξόνων 8,10
19.2.2	Στήριξη για επενδύσεις στη μεταποίηση εμπορία και ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων	5	5	Επενδυτικές προτεραιότητες των αξόνων 2,3 Προτεραιότητα 1.4 της RIS3
19.2.3	Υποδομές που σχετίζονται με την ανάπτυξη, τον εκσυγχρονισμό και την προσαρμογή της γεωργίας	3		Επενδυτικές προτεραιότητες του άξονα 6
19.2.4	Ανάπτυξη επιχειρήσεων στις αγροτικές περιοχές	15	15	Επενδυτικές προτεραιότητες των αξόνων 2,3 Προτεραιότητα 1.4 της RIS3
19.2.5	Βασικές υπηρεσίες και ανάπλαση χωριών σε αγροτικές περιοχές	18	Πληθυσμός που επωφελείται: 36.302	Άξονας προτεραιότητας 1 και επενδυτική προτεραιότητα 1b και άξονας 4 επενδυτική προτεραιότητα 4c καθώς και επενδυτικές προτεραιότητες του άξονα 6 . Προτεραιότητα 2.2 της RIS3
19.2.6	Επενδύσεις στην ανάπτυξη δασικών περιοχών και στη βελτίωση της βιωσιμότητας των δασών	1	Συνολική έκταση: 400 εκτάρια	Επενδυτικές προτεραιότητες του άξονα 6

ΚΩΔΙΚΟΣ	ΔΡΑΣΗ	ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΚΦΡΩΣΗ Αριθμός δράσεων/πράξεων στις οποίες παρέχεται στήριξη	ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ Αριθμός συμμετεχόντων σε δράσεις κατάρτισης/θέσεις εργασίας	ΣΥΝΑΦΕΙΑ
19.2.7	Συνεργασία μεταξύ διαφορετικών παραγόντων του γεωργικού και του δασικού τομέα, της αλυσίδας τροφίμων και άλλων που συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων και των προτεραιοτήτων της πολιτικής αγροτικής ανάπτυξης καθώς και δημιουργία συμπλεγμάτων φορέων	4	4	Άξονας προτεραιότητας 1 και επενδυτική προτεραιότητα 1b. Προτεραιότητα 1.3 και 1.4 της RIS
19.3.1	Γεύσεις Ελλήνων Εκλεκτές: Ελληνικός γαστρονομικός πολιτισμός - Σχέδιο Διατοπικής Συνεργασίας	1	Φορείς που συμμετέχουν: 55	Προτεραιότητα 1.4 της RIS3
19.3.2	Περιήγηση στον Κορινθιακό	1	Φορείς που συμμετέχουν: 5	Προτεραιότητα 1.4 της RIS3
19.3.3	Δίκτυο των τεσσάρων τόπων των αρχαίων ιερών πανελλήνιων Στεφανιτών Αγώνων	1	Πλήθος περιοχών που αναπτύσσουν σταθερή σχέση συνεργασίας: 3	

Πηγή: Αναπτυξιακή Φωκική Α.Α.Ε. Ο.Τ.Α., υποβληθέν πρόγραμμα, ίδια επεξεργασία

4.7 Παρουσίαση αποτελεσμάτων ανά τοπικό πρόγραμμα

4.7.1 Περιοχή Παρνασσού – Οίτης

Από την ανάλυση προκύπτει ότι από την ΟΤΔ υπάρχει μονοταμειακή προσέγγιση (ΕΓΤΑΑ) και θα υλοποιηθούν συνολικά 134 δράσεις από τις οποίες θα καταρτιστούν 76 ωφελούμενοι, θα δημιουργηθούν 98 μόνιμες θέσεις εργασίας, 131 πρόσκαιρες θέσεις εργασίας, 19 συνεργατικά σχήματα, θα γίνουν έργα στο 5% της έκτασης των δασών, θα έχουν πρόσβαση 40 γεωργικές εκμεταλλεύσεις και θα αναπτυχθούν 2 σταθερές σχέσεις συνεργασίας με άλλες περιοχές. Η συμβολή του προγράμματος στο ΠΕΠ είναι κυρίως στις επενδυτικές προτεραιότητες 1a1, 3a, 3c , 3d, 5β , 6γ, 6δ, 6c, 8iii, 9d, στον θεματικό στόχο 06. Όσον αφορά τη RIS με τον άξονα 1 και 2.

4.7.2 Περιοχή Βοιωτίας

Από την ανάλυση προκύπτει ότι από την ΟΤΔ υπάρχει μονοταμειακή προσέγγιση και θα υλοποιηθούν συνολικά 86 δράσεις από τις οποίες θα καταρτιστούν 40 ωφελούμενοι, θα δημιουργηθούν 69 μόνιμες θέσεις εργασίας, 129 πρόσκαιρες θέσεις εργασίας, 16 συνεργατικά σχήματα, θα γίνουν έργα στο 5% της έκτασης των δασών, θα έχουν πρόσβαση 90 γεωργικές εκμεταλλεύσεις και θα αναπτυχθούν 4 σταθερές σχέσεις συνεργασίας με άλλες περιοχές. Η συμβολή του προγράμματος στο ΠΕΠ είναι κυρίως στις επενδυτικές προτεραιότητες 1a1, 3a, 3d, , 6c, 8iii, 9d,. Όσον αφορά τη RIS3 με τον άξονα 1 και 2.

4.7.3 Περιοχή Κεντρικής και Βόρειας Εύβοιας

Από την ανάλυση προκύπτει ότι από την ΟΤΔ υπάρχει πολυταμειακή προσέγγιση (ΕΓΤΑΑ & ΕΤΘΑ) και συνολικά θα υλοποιηθούν 93 δράσεις στο πλαίσιο του μέτρου 19 και 23 δράσεις στα πλαίσια του άξονα 4. Συνολικά θα καταρτιστούν 165 ωφελούμενοι, θα δημιουργηθούν 27 μόνιμες θέσεις εργασίας, 79 πρόσκαιρες θέσεις εργασίας, 6 συνεργατικά σχήματα, θα γίνουν έργα στο 5% της

έκτασης των δασών, θα έχουν πρόσβαση 50 γεωργικές εκμεταλλεύσεις και θα αναπτυχθούν 4 σταθερές σχέσεις συνεργασίας με άλλες περιοχές. Η συμβολή του προγράμματος στο ΠΕΠ είναι κυρίως στις επενδυτικές προτεραιότητες 3a, 3d, 6e, 8iii, 9d, 8v, 4c, 6c, 5b, 1b, 8v1. Όσον αφορά τη RIS3 με τον άξονα 1 και 2, 4.

4.7.4 Περιοχή Νότιας Εύβοιας και Σκύρου

Από την ανάλυση προκύπτει ότι από την ΟΤΔ υπάρχει πολυταμειακή προσέγγιση (ΕΓΤΑΑ & ΕΤΘΑ) και συνολικά θα υλοποιηθούν 123 δράσεις στο πλαίσιο του μέτρου 19 και 27 δράσεις στα πλαίσια του άξονα 4. Συνολικά θα καταρτιστούν 132 ωφελούμενοι, θα δημιουργηθούν 99 μόνιμες θέσεις εργασίας, 192 πρόσκαιρες θέσεις εργασίας, 17 συνεργατικά σχήματα, θα γίνουν έργα στο 10% της έκτασης των δασών, θα έχουν πρόσβαση 60 γεωργικές εκμεταλλεύσεις και θα αναπτυχθούν 2 σταθερές σχέσεις συνεργασίας με άλλες περιοχές. Η συμβολή του προγράμματος στο ΠΕΠ είναι κυρίως στις επενδυτικές προτεραιότητες 3a, 3d, 8iii, 9d, 8v, 4c, 6c, 5b, 1b, 6d. Όσον αφορά τη RIS3 με τον άξονα 1 και 2, 4.

4.7.5 Περιοχή Φθιώτιδας - Ευρυτανίας

Από την ανάλυση προκύπτει ότι από την ΟΤΔ υπάρχει μονοταμειακή προσέγγιση (ΕΓΤΑΑ) και συνολικά θα υλοποιηθούν 144 δράσεις. Συνολικά θα καταρτιστούν 80 ωφελούμενοι, θα δημιουργηθούν 105 μόνιμες θέσεις εργασίας, 4 συνεργατικά σχήματα, θα γίνουν έργα στο 1,5% της έκτασης των δασών και θα αναπτυχθούν 3 σταθερές σχέσεις συνεργασίας με άλλες περιοχές. Η συμβολή του προγράμματος στο ΠΕΠ είναι κυρίως με τους άξονες προτεραιότητας 9,10, 1, 4, 8, 3, 7, 2. Όσον αφορά τη RIS3 με τον άξονα 1 και 2, 4.

4.7.6 Περιοχή Φωκίδας

Από την ανάλυση προκύπτει ότι από την ΟΤΔ υπάρχει μονοταμειακή προσέγγιση (ΕΓΤΑΑ) και συνολικά θα υλοποιηθούν 54 δράσεις. Συνολικά θα

καταρτιστούν 80 ωφελούμενοι, θα δημιουργηθούν 20 μόνιμες θέσεις εργασίας, 4 συνεργατικά σχήματα, θα γίνουν έργα σε 400 εκτάρια δασικής έκτασης και θα αναπτυχθούν 3 σταθερές σχέσεις συνεργασίας με άλλες περιοχές. Η συμβολή του προγράμματος στο ΠΕΠ είναι κυρίως των αξόνων 8,10,6,2,3,4 και ειδικά στις επενδυτικές προτεραιότητες 4c,1b. Όσον αφορά τη RIS3 με τον άξονα 1 και 2.

4.8 Στατιστική ανάλυση

4.8.1 Στατιστική ανάλυση των εγκριθέντων ΤΑΠΤΟΚ

Από την παρουσίαση και ανάλυση των πινάκων των εγκριθέντων προγραμμάτων ΤΑΠΤΟΚ προκύπτει ο παρακάτω πίνακας:

Πίνακας 4. 13

Συγκριτική ανάλυση των εγκριθέντων ΤΑΠΤΟΚ

	Περιοχή Παρνασσού - Οίτης	Περιοχή Βοιωτίας	Περιοχή Κεντρικής & Βόρειας Εύβοιας	Περιοχή Νότιας Εύβοιας & Σκύρου	Περιοχή Φθιώτιδας & Ευρυτανίας	Περιοχή Φωκίδας
Ωφελούμενος πληθυσμός	15.683	73.683	108.079	43.611	114.560	34.334
Εγκριθέντας προϋπολογισμ ός	3.950.000	5.050.000	8.700.000	5.700.000	6.150.000	5.200.000
Δρασεις που θα υλοποιηθούν	134	86	116	150	144	54
Μόνιμες θέσεις εργασίας	98	69	27	99	105	20

	Περιοχή Παρνασσού - Οίτης	Περιοχή Βοιωτίας	Περιοχή Κεντρικής & Βόρειας Εύβοιας	Περιοχή Νότιας Εύβοιας & Σκύρου	Περιοχή Φθιώτιδας Ευρυτανίας	Περιοχή Φωκίδας
Προσωρινές θέσεις εργασίας	131	129	79	192		
Συνεργατικά σχήματα	19	16	6	17	4	4
Σταθερές σχέσεις συνεργασίας	2	4	4	2	3	3
Άτομα που θα καταρτιστούν	76	40	156	132	80	80

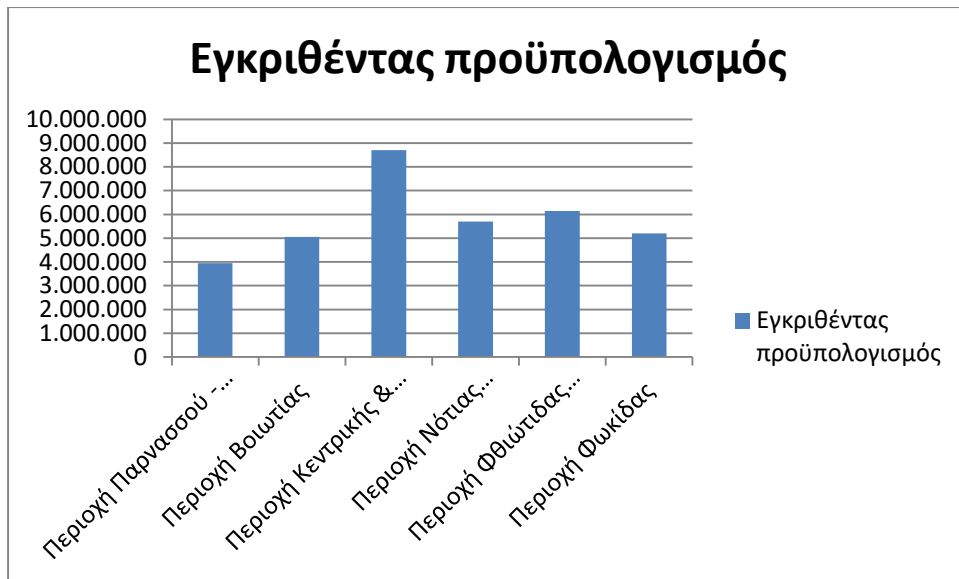
Πηγή: Ιδία επεξεργασία

Συνολικά κατά την υλοποίηση αναμένεται να εκτελεστούν 684 δράσεις, να δημιουργηθούν 418 μόνιμες θέσεις εργασίας, 531 προσωρινές θέσεις εργασίας, να καταρτιστούν 573 ωφελούμενοι, να δημιουργηθούν 66 συνεργατικά σχήματα και 18 σταθερές σχέσεις συνεργασίας με άλλες περιοχές με συνολικό ωφελούμενο πληθυσμό που καλύπτεται από τις ΟΤΑ 698.925.

Στο παρακάτω ραβδόγραμμα απεικονίζεται ο εγκριθέντος προϋπολογισμός ανά πρόγραμμα:

Διάγραμμα 4.7

Εγκριθέν προϋπολογισμός

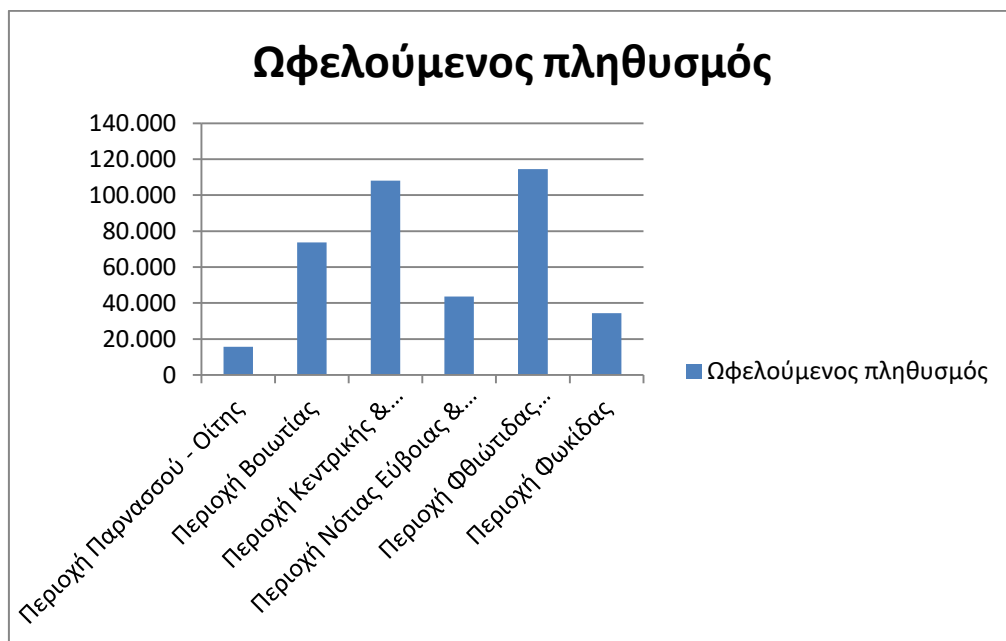
Πηγή : Ιδία επεξεργασία

Από το παραπάνω διάγραμμα διαπιστώνουμε ότι μεγαλύτερο προϋπολογισμό έχει εγκριθεί στην περιοχή Κεντρικής και Βόρειας Εύβοιας, ακολουθεί η Περιοχή Φθιώτιδας-Ευρυτανίας. Το μικρότερο προϋπολογισμό έχει η περιοχή Παρνασσού.

Στο παρακάτω ραβδόγραμμα αναπαρίσταται ο ωφελούμενος πληθυσμός:

Διάγραμμα 4. 8

Ωφελούμενος Πληθυσμός

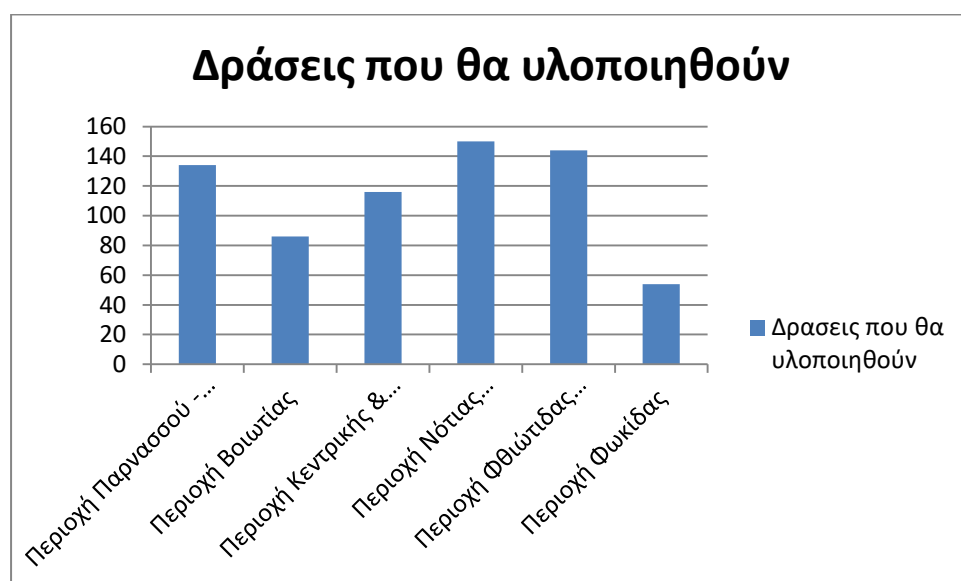
Πηγή : Ιδία επεξεργασία

Από το ραβδόγραμμα διαπιστώνουμε ότι μεγαλύτερο ποσοστό είναι στην περιοχή Φθιώτιδας Ευρυτανίας και ακολουθεί η περιοχή Κεντρικής και Βόρειας Εύβοιας. Διαπιστώνουμε ότι το εγκριθέν ποσό είναι ανάλογο του ωφελούμενου πληθυσμού δηλαδή όσο περισσότεροι είναι οι ωφελούμενοι τόσο μεγαλύτερο είναι το εγκριθέν χρηματικό ποσό για την περιοχή.

Οι δράσεις που θα υλοποιηθούν φαίνονται στο παρακάτω ραβδόγραμμα ανά περιοχή:

Διάγραμμα 4.9

Δράσεις που θα υλοποιηθούν

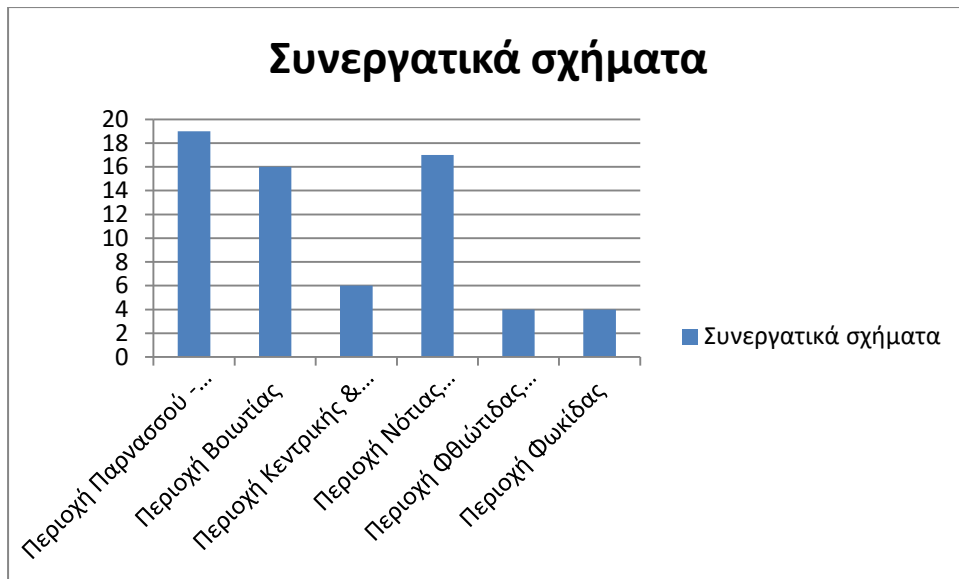
Πηγή : Ιδία επεξεργασία

Από το διάγραμμα συμπεραίνουμε ότι οι περισσότερες δράσεις έχουν καταγραφεί στην περιοχή Νότιας Εύβοιας και Σκύρου. Δεύτερη είναι η περιοχή της Φθιώτιδας. Πρέπει να παρατηρήσουμε ότι ακολουθεί η περιοχή Παρνασσού με μικρή διαφορά από τις δυο πρώτες.

Στο διάγραμμα που ακολουθεί φαίνονται τα συνεργατικά σχήματα ανά περιοχή:

Διάγραμμα 4.10

Συνεργατικά Σχήματα

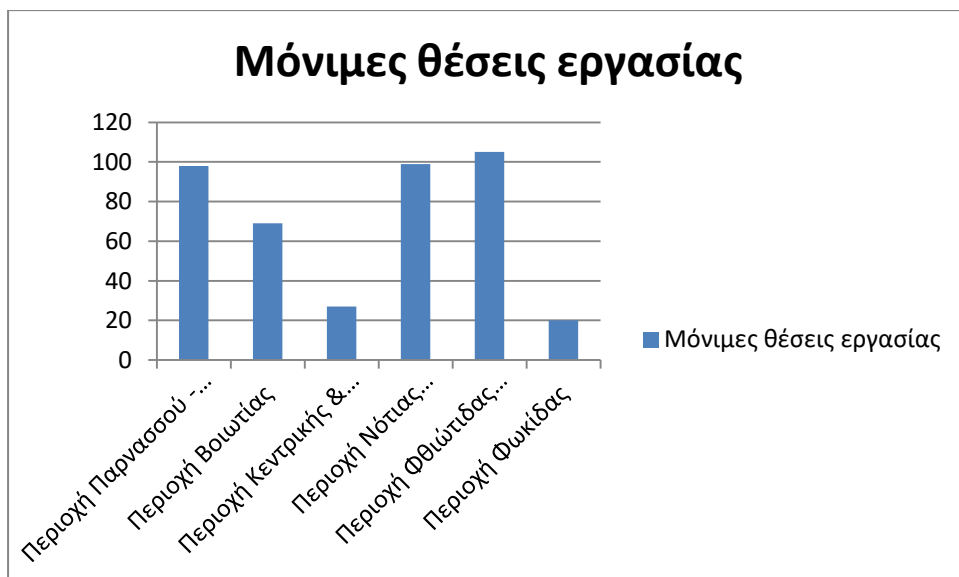
Πηγή : Ιδία επεξεργασία

Από το ραβδόγραμμα παρατηρούμε ότι πρώτη είναι η περιοχή Παρνασσού, και ακολουθεί περιοχή Νότιας Εύβοιας – Σκύρου. Με τον μικρότερο αριθμό συνεργατικών σχημάτων είναι η περιοχή Φθιώτιδας και Φωκίδας.

Όσον αφορά τις μόνιμες θέσεις εργασίας φαίνονται στον παρακάτω πίνακα:

Διάγραμμα 4. 11

Μόνιμες θέσεις εργασίας

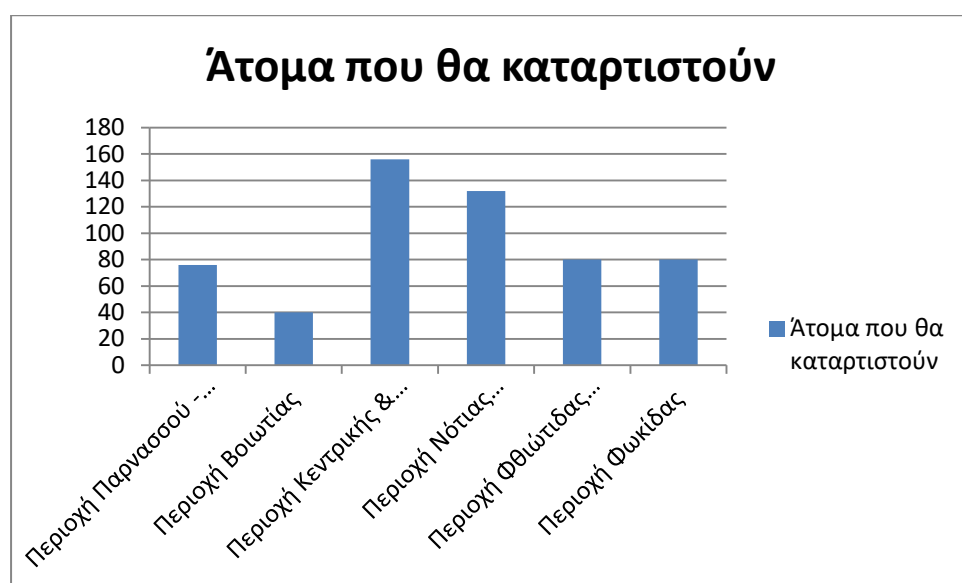

Πηγή : Ιδία επεξεργασία

Από τον πίνακα διαπιστώνουμε ότι οι μόνιμες θέσεις εργασίας σε όλες τις περιοχές πλην την περιοχής Φθιώτιδας είναι ανάλογη των συνεργατικών σχημάτων. Δηλαδή περιοχές με μεγάλο αριθμό συνεργατικών σχημάτων έχουν και μεγάλο αριθμό μόνιμων θέσεων εργασίας.

Στο επόμενο ραβδόγραμμα αναπαριστά τον αριθμό των ατόμων που θα καταρτιστούν ανά περιοχή:

Διάγραμμα 4. 12
Άτομα κατάρτισης

Πηγή : Ιδία επεξεργασία

Από την μελέτη πίνακα προκύπτει ότι μεγαλύτερος αριθμός ατόμων που θα καταρτιστούν είναι στη περιοχή Κεντρικής & Βόρειας Εύβοιας. Παρατηρούμε περιοχές που ήταν υψηλά σε θέσεις εργασίας έχουν βάλει μικρό αριθμό κατάρτισης ατόμων όπως η περιοχή Παρνασσού.

4.8.2 Υπολογισμός δεικτών

Προκειμένου να ολοκληρωθεί η συγκριτική ανάλυση των προγραμμάτων κρίνεται σκόπιμο να αναλυθούν και να υπολογιστούν οι παρακάτω δείκτες:

- Ο δείκτης αυτός θα καταγράψει τις μόνιμες θέσεις ανά 10000 κατοίκους. Ο δείκτης που θα χρησιμοποιηθεί είναι: $\text{Δείκτης} = \frac{\text{μόνιμες θέσεις εργασίας}}{10000 \text{ κατοίκους}}$

- Ο δείκτης αυτός θα καταγράψει το χρηματικό ποσό που αναλογεί ανά άτομο σε κάθε περιοχή. Ο δείκτης αυτός θα μας βοηθήσει να βγάλουμε πιο ασφαλή συμπεράσματα σχετικά με τις εγκρίσεις των χρηματικών ποσών ανά περιοχή. Ο δείκτης που θα χρησιμοποιηθεί είναι :

$$\text{Δείκτης} = \frac{\text{εκριθέν χρηματικό ποσό}}{\text{συνολικός πληθυσμός}} = \text{ευρώ/άτομο}$$

- Ο δείκτης αυτός θα υπολογίσει σε κάθε περιοχή τον εκκριθέντα προϋπολογισμό ανα δράση. Ο δείκτης που θα χρησιμοποιηθεί είναι :

$$\text{Δείκτης} = \frac{\text{προϋπολογισμός}}{\text{δράση}}$$

- Ο δείκτης αυτός θα υπολογίσει τον ωφελούμενο πληθυσμό σε κάθε περιοχή ανα δράση. Ο δείκτης που θα χρησιμοποιηθεί είναι :

$$\text{Δείκτης} = \frac{\text{ωφελούμενο πληθυσμό}}{\text{δράση}}$$

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται τα αποτελέσματα υπολογισμού των παραπάνω δεικτών:

Πίνακας 4.14

Αποτελέσματα υπολογισμού δεικτών

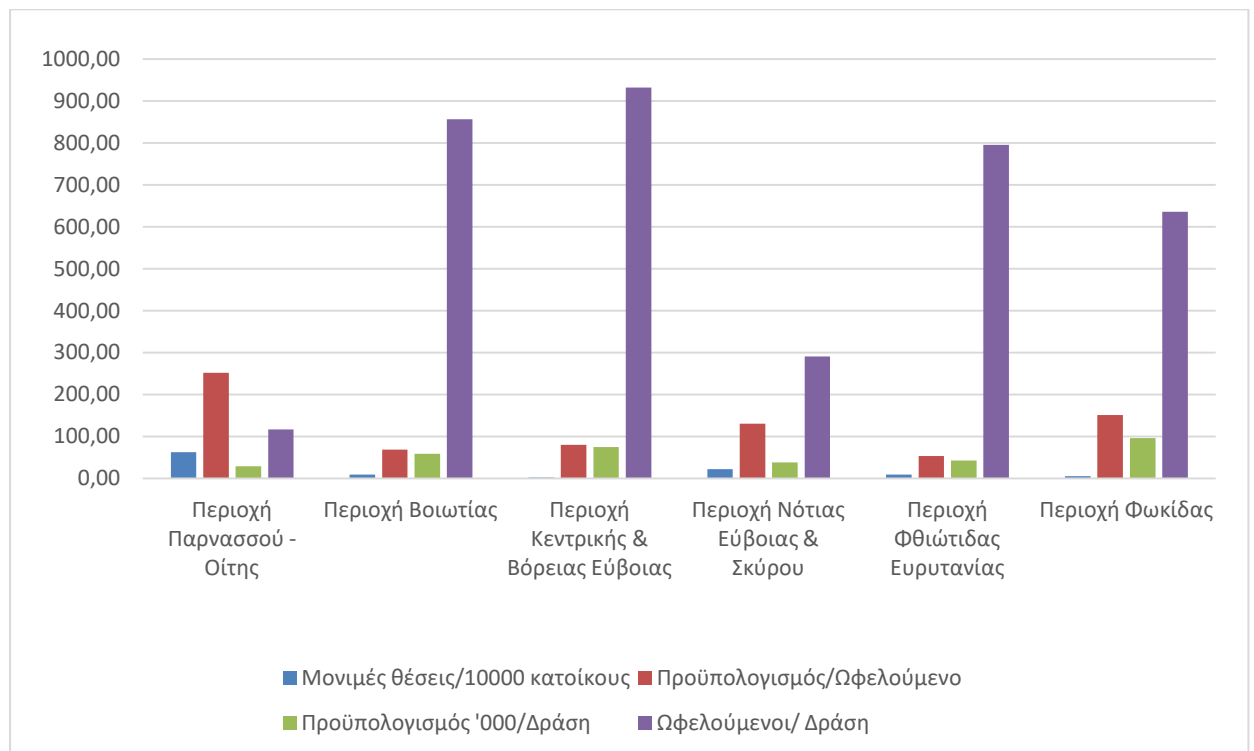
	Μονιμές θέσεις/10000 κατοίκους	Προϋπολογισμός/ Ωφελούμενο	Προϋπολογισμός '000/Δράση	Ωφελούμενο / Δράση
Περιοχή Παρνασσού - Οίτης	62,49	251,87	29,48	117,04
Περιοχή Βοιωτίας	9,36	68,54	58,72	856,78
Περιοχή Κεντρικής & Βόρειας Εύβοιας	2,50	80,50	75,00	931,72
Περιοχή Νότιας Εύβοιας & Σκύρου	22,70	130,70	38,00	290,74

	Μονιμές θέσεις/10000 κατοίκους	Προϋπολογισμός/Ωφελούμενο	Προϋπολογισμός '000/Δράση	Ωφελούμενο / Δράση
Περιοχή Φθιώτιδας Ευρυτανίας	9,17	53,68	42,71	795,56
Περιοχή Φωκίδας	5,83	151,45	96,30	635,81

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

Στον παρακάτω διάγραμμα απεικονίζονται τα αποτελέσματα του προηγούμενου πίνακα:

Διάγραμμα 4. 13
Ραβδόγραμμα Δεικτών

Πηγή: Ιδία επεξεργασία

Από τον παραπάνω διάγραμμα διαπιστώνουμε ότι οι περισσότερες θέσεις εργασίας ανά 10000 κατοίκους προκύπτουν στην περιοχή Παρνασσού.- Οίτης καθώς και ο προϋπολογισμός ανα ωφελούμενο πληθυσμό είναι ο μεγαλύτερος. Παρατηρούμε ότι ο δείκτης αυτός έχει υψηλή τιμή για περιοχές που δόθηκε μικρότερος χρηματικός προϋπολογισμός. Αυτό συμβαίνει γιατί οι περιοχές αυτές έχουν μικρότερο πληθυσμό

άρα το χρηματικό ποσό που αναλογεί ανά άτομο είναι μεγαλύτερο. Όσον αφορά τον προϋπολογισμό ανά δράση διαπιστώνουμε ότι έχει δοθεί μεγαλύτερος στην περιοχή Φωκίδας. Τέλος ο αριθμός των ωφελούμενων ανά δράση είναι μεγαλύτερος στην περιοχή Κεντρικής & Βόρειας Εύβοιας.

4.9 Ανακεφαλαίωση

Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάστηκαν τα έξι (6) ΤΑΠΤΟΚ που έχουν εγκριθεί στα πλαίσια της πρόσκλησης του μέτρου 19 του ΠΑΑ 2014-2020, στη γεωγραφική περιοχή της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας. Τα τοπικά προγράμματα αυτά είναι:

- Περιοχή Παρνασσού – Οίτης
- Περιοχή Βοιωτίας
- Περιοχή Κεντρικής και Βόρειας Εύβοιας
- Περιοχή Νότιας Εύβοιας και Σκύρου
- Περιοχή Φθιώτιδας – Ευρυτανίας
- Περιοχή Φωκίδας

Αναλύθηκαν οι περιοχές παρέμβασης, τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της κάθε περιοχής, οι θεματικές κατευθύνσεις και έγινε παρουσίαση σε μορφή πίνακα οι δράσεις, οι δείκτες εκροών, οι δείκτες αποτελέσματος και η συνάφεια – συμπληρωματικότητα αυτών με το ΠΕΠ της ΠΣΤΕ και την RIS3. Η αποτύπωση των αποτελεσμάτων αυτών έγινε σε πίνακες προκειμένου να γίνει η συγκριτική ανάλυση αυτών και να απαντηθεί το ερευνητικό ερώτημα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

Συγκριτική ανάλυση - Συμπεράσματα

5.1 Ερευνητικά ερωτήματα

Στην παρούσα εργασία απαντήθηκε το ερευνητικό ερώτημα κατά πόσο τα τοπικά προγράμματα ΤΑΠΤΟΚ που έχουν εγκριθεί στα πλαίσια της πρόσκλησης του μέτρου 19 του ΠΑΑ και του άξονα 4 του ΕΠΑΛΘ συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων του ΠΕΠ Στερεάς Ελλάδας. Προκειμένου να απαντηθεί το ανωτέρω ερώτημα έγινε παρουσίαση, συγκριτική ανάλυση των τοπικών προγραμμάτων ΤΑΠΤΟΚ με συγκεκριμένους δείκτες. Προσδιορίστηκε ο αριθμός δράσεων, οι νέες θέσεις εργασίας που δημιουργήθηκαν και παράλληλα καθορίστηκε ο αριθμός συμμετεχόντων σε δράσεις κατάρτισης. Παράλληλα διερευνήθηκαν και έγιναν διαπιστώσεις για την συμβολή των τοπικών προγραμμάτων ΤΑΠΤΟΚ στο ΠΕΠ της ΠΣΤΕ.

5.2 Συγκριτική ανάλυση – Συμπεράσματα

- 1) Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχεδίασε ένα νέο χρηματοδοτικό εργαλείο προσαρμοσμένο στις σύγχρονες ανάγκες των κρατών μελών και των τοπικών κοινωνιών βασισμένη και στα πλαίσια της νέας πολιτικής ανάπτυξης βασισμένη στον τόπο (place – based development policy). Θεσμοθέτησε το απαραίτητο πλαίσιο λειτουργίας και χρηματοδότησης. Η ΤΑΠΤΟΚ βασίστηκε στις αρχές της νέας πολιτικής συνοχής και τη δυνατότητα της πολυτομιακής και πολυταμειακής χρηματοδότησης.
- 2) Το ελληνικό θεσμικό πλαίσιο υιοθέτησε τους ευρωπαϊκούς κανόνες και εξειδίκευσε την ΤΑΠΤΟΚ στα πλαίσια της κατάρτισης του ΠΑΑ 2014-2020 και συγκεκριμένα με το μέτρο 19, καθώς και του ΕΠΑΛΘ 2014-2020 μέσω του άξονα 4, αφού έλαβαν υπόψη και το ΕΣΠΑ 2014-2020 με επικεφαλής ταμεία το ΕΓΤΑΑ και ΕΤΘΑ. Με το ΦΕΚ 1839/Β/2016 έθεσε όλους τους κανόνες δημιουργίας μίας ΤΑΠΤΟΚ, με την πρόσκληση 1435/14-06-2016

της Γενικής Γραμματείας Αγροτικής Πολιτικής & Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων κάλεσε τις ΟΤΔ να υποβάλλουν προς έγκριση τα τοπικά τους προγράμματα και με το ΦΕΚ 4111/21-12-2016 έγινε η έγκρισή τους. Τα εγκεκριμένα προγράμματα είναι 49, από τα οποία 16 μονοταμειακά (ΕΓΤΑΑ), 2 μονοταμειακά (ΕΤΘΑ) και 31 πολυταμειακά (ΕΓΤΑΑ & ΕΤΘΑ), συνολικού προϋπολογισμού 360.600.000 ευρώ. Στην πρόσκληση ενδιαφέροντος κλήθηκαν οι ΟΤΔ να αποδείξουν τη συνάφεια των προγραμμάτων τους με το περιφερειακό σχεδιασμό όπως αυτός εκφράζεται μέσω των ΠΕΠ όμως από την ανάλυση προκύπτει ότι δεν υπάρχουν κοινοί δείκτες εκροών και αποτελεσμάτων ώστε να μπορεί να γίνει αξιολόγηση της συμβολής των ΤΑΠΤΟΚ στα ΠΕΠ. Επίσης δεν υπάρχει ακόμη το απαραίτητο θεσμικό πλαίσιο για δημιουργία αστικών και κοινωνικών ΤΑΠΤΟΚ.

- 3) Στην ΠΣΤΕ εγκρίθηκαν 2 πολυταμειακά (ΕΓΤΑΑ & ΕΤΘΑ) και 4 μονοταμειακά (ΕΓΤΑΑ) ΤΑΠΤΟΚ συνολικού προϋπολογισμού 39.950.000 ευρώ. Η ΠΣΤΕ στο εγκριθέν ΠΕΠ αναφέρει την ΤΑΠΤΟΚ στην επενδυτική προτεραιότητα 9d και προτίθεται να δράσει συμπληρωματικά χωρίς όμως να θέτει συγκεκριμένους όρους και στόχους, ελλείψει θεσμικού πλαισίου, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να εκτιμηθεί η συμβολή των ΤΑΠΤΟΚ στην στρατηγική και στους στόχους της ΠΣΤΕ. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να μην υλοποιείται η βασική στόχευση της πολιτικής συνοχής για την περιφερειακή ανάπτυξη. Τα παραπάνω συμπεράσματα προκύπτουν από την ανάλυση του πίνακα 3.2 όπου αποτυπώνονται οι δείκτες αποτελέσματος του ΠΕΠ οι οποίοι δεν συμπίπτουν με τους δείκτες αποτελέσματος των ΤΑΠΤΟΚ.
- 4) Συνολικά κατά την υλοποίηση αναμένεται να εκτελεστούν 684 δράσεις, να δημιουργηθούν 418 μόνιμες θέσεις εργασίας, 531 προσωρινές θέσεις εργασίας, να καταρτιστούν 573 ωφελούμενοι, να δημιουργηθούν 66 συνεργατικά σχήματα και 18 σταθερές σχέσεις συνεργασίας με άλλες περιοχές με συνολικό ωφελούμενο πληθυσμό που καλύπτεται από τις ΟΤΔ

698.925 και συνολικό προϋπολογισμό 34.750.000 ευρώ από τα ταμεία ΕΓΤΑΑ και ΕΤΘΑ.

5) Από την ανάλυση των δεικτών προκύπτουν:

- ότι υπάρχει ανισοκατανομή του εγκριθέντος προϋπολογισμού ανά ωφελούμενο πληθυσμό ο οποίος εγείρει ερωτήματα σχετικά με τη διαδικασία και τα κριτήρια κατανομής των κονδυλίων
- υπάρχουν μεγάλες διαφορές όσον αφορά τις μόνιμες θέσεις εργασίας, ως δείκτης αποτελέσματος, γεγονός που σχετίζεται με την ποιότητα των ενεργειών διαβούλευσης και της bottom-up διαδικασίας που ακολουθήθηκε για την κατάρτιση των τοπικών προγραμμάτων
- υπάρχει διαφορά μεταξύ των ωφελούμενων ανά δράση γεγονός που δείχνει ότι κάποια τοπικά προγράμματα επέλεξαν μικρές και ευέλικτες δράσεις σε αντίθεση με τα υπόλοιπα.

6) Η συμβολή των εγκριθέντων προγραμμάτων ΤΑΠΤΟΚ στο ΠΕΠ της ΠΣΤΕ σε επίπεδο στρατηγικής είναι κυρίως στις επενδυτικές προτεραιότητες 1a1, 3a, 3c, 3d, 5β, 6γ, 6δ, 6c, 8iii και 9d χωρίς να μπορεί να γίνει συσχέτιση με δείκτες αποτελέσματος.

7) Από την παρουσίαση των εγκριθέντων ΤΑΠΤΟΚ προκύπτει ότι τόσο οι θεματικές κατευθύνσεις όσο και οι προτεινόμενες δράσεις των ΟΤΔ είναι περίπου ταυτόσημες. Αυτό ως στοιχείο σε μια περιοχή, που βάση των αναλύσεων SWOT, χαρακτηρίζεται από ανομοιογένεια και έντονο δυϊσμό προκαλεί προβληματισμό. Επίσης από την ανάλυση των προγραμμάτων προκύπτει ότι δεν υπάρχουν δράσεις συνέργειας μεταξύ των περιοχών με αποτέλεσμα να έχουμε προς υλοποίηση 6 αυτόνομα προγράμματα που δεν συνεργάζονται μεταξύ τους και δεν μπορούν να έχουν πολλαπλασιαστικά οφέλη στην αναπτυξιακή πολιτική της ΠΣΤΕ. Το ερώτημα που πρέπει να απαντηθεί στα πλαίσια μιας επόμενης έρευνας είναι σε πιο βαθμό τηρήθηκε η βασική απαίτηση του προγράμματος για δημιουργία ΤΑΠΤΟΚ από τη βάση προς την κορυφή.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ελληνική

Αναπτυξιακή Ευβοίας Α.Ε.(2016), υποβληθέν ΤΑΠΤΟΚ περιοχής Κεντρικής και Βόρειας Εύβοιας

Αναπτυξιακή Φθιώτιδος Α.Ε. Ο.Τ.Α.(2016), υποβληθέν ΤΑΠΤΟΚ περιοχής Φθιώτιδας - Ευρυτανίας

Αναπτυξιακή Φωκική Α.Α.Ε. Ο.Τ.Α.(2016), υποβληθέν ΤΑΠΤΟΚ περιοχής Φωκίδας

ΕΕΤΑΑ (2013α), Ο ρόλος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Ελλάδα στο πλαίσιο της νέας Προγραμματικής Περιόδου 2014-2020, Αθήνα

Εθνική Στατιστική Υπηρεσία - Δείκτης Τιμών Καταναλωτή, 2016. Εξέλιξη ετήσιων μεταβολών Γενικού Δείκτη Τιμών Καταναλωτή, Αθήνα: ΕΛΣΤΑΤ

Εθνική Στατιστική Υπηρεσία, 2016. Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία ανά κλάδο, Αθήνα: ΕΛΣΤΑΤ

Εκτελεστικός Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 808/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουλίου 2014 σχετικά με τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ), ως εκάστοτε έχει τροποποιηθεί ή αντικατασταθεί.

Ελικώνας Παρνασσός Α.Α.Ε. Ο.Τ.Α.(2016), υποβληθέν ΤΑΠΤΟΚ περιοχής Βοιωτίας

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας και Θάλασσας 2014-2020 (ΕΠΑΛΘ 2014-2020) ΦΕΚ 1839/Β/2016 περί Πρόσκληση Υποβολής Προτάσεων για την Επιλογή Στρατηγικών Τοπικής Ανάπτυξης με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων στο Πλαίσιο: Του Μέτρου 19 «Στήριξη για Τοπική Ανάπτυξη μέσω του Leader (ΤΑΠΤοΚ - Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία τοπικών Κοινοτήτων)» του ΠΑΑ 2014-2020 Δημοσίας Δαπάνης ΕΓΤΑΑ:322.222.222 € και της Προτεραιότητας 4 «Αύξηση της Απασχόλησης και της Εδαφικής Συνοχής» του ΕΠΑΛΘ 2014-2020.

Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2011α), Πολιτική Συνοχής 2014-2020 – Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση, Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ISBN 978-92-79-21489-9

Σμάρω Ζησοπούλου (2013) Το νέο ΕΣΠΑ 2014- 2020, Προτεραιότητες και Αρχιτεκτονική. Ειδική Υπηρεσία Στρατηγικής Σχεδιασμού και Αξιολόγησης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων, Αθήνα 2012

Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006, ως εκάστοτε έχει τροποποιηθεί ή αντικατασταθεί.

Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου, ως εκάστοτε έχει τροποποιηθεί ή αντικατασταθεί.

Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 508/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Μαΐου 2014 για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ) και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 2328/2003, 861/2006, 1198/2006, 791/2007 και 1255/2011 του Συμβουλίου, ως εκάστοτε έχει τροποποιηθεί ή αντικατασταθεί.

Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1304/2013 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 17 Δεκεμβρίου 2013 για το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1081/2006 του Συμβουλίου

Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1301/2013 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 17ης Δεκεμβρίου 2013 σχετικά με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και για τη θέσπιση ειδικών διατάξεων σχετικά με τον στόχο «Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση» και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1080/2006

Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1300/2013 17ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με το Ταμείο Συνοχής

Κότιος, Α. και Μ. Κουτουλάκης (2014), «ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ΝΟΜΙΚΟΥ ΚΑΙ ΘΕΣΜΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥΣ ΔΗΜΟΥΣ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ» ΕΕΤΑΑ και Κέντρο Ερευνών Πανεπιστημίου Πειραιώς

Οργανισμός Ανάπτυξης Στερεάς Ελλάδας Α.Α.Ε. Ο.Τ.Α. (2016)- υποβληθέν ΤΑΠΤΟΚ περιοχής Παρνασσού-Οίτης

Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας (ΠΕΠ)

Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2014-2020 (ΠΑΑ 2014-2020)

ΥΠΑΑΝ (2014), Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης 2014-2020 (Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης – ΕΣΠΑ 2014-2020) Αθήνα

Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας (2014), 3 η Εγκύκλιος για την κατάρτιση των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων της Προγραμματικής Περιόδου 2014- 2020, Αθήνα 2014

Υπό σύσταση κοινοπραξία των εταιρειών «Οργανισμός Ανάπτυξης Στερεάς Ελλάδας & Αναπτυξιακή Ευβοίας Α.Ε.» (2016), υποβληθέν ΤΑΠΤΟΚ περιοχής Νότιας Εύβοιας και Σκύρου

ΦΕΚ 4111/21-12-2016 περί Έγκριση προγραμμάτων τοπικής ανάπτυξης στο πλαίσιο της Πρόσκλησης υποβολής προτάσεων για την επιλογή Στρατηγικών Τοπικής Ανάπτυξης του ΠΑΑ 2014-2020 και του ΕΠΑΛΘ 2014-2020 και κατανομή πιστώσεων Δημόσιας Δαπάνης

Ξενόγλωσση

Barca F (2009) An Agenda for a Reformed Cohesion Policy: A place-based approach to meeting European Union challenges and expectations, Brussels.

European Commission Services (2012), Position of the European Commission Services on the development of Partnership Agreement and programmes in Greece for the period 2014-2020, 13. November 2012

EE (2010), Cohesion policy support for local development: best practice and future policy options: final report / Marjorie Jouen, April 2010, 93 p.

Kotios, A, G. Saratsis and G. Galanos (2012), Greek economic crisis and its impact on regional development and policy, <http://www.sre.wu.ac.at/ersa/ersaconfs/ersa12/e120821aFinal00507.pdf>

Διαδικτυακοί τόποι

Διαδικτυακός τόπος της Ελικόνας – Παρνασσός Αναπτυξιακή Α.Ε: <http://www.elikonas.gr/>

Διαδικτυακός τόπος της Φθιωτικής Αναπτυξιακής Α.Ε: <http://www.fthianap.gr/>

Διαδικτυακός τόπος της Φωκικής Αναπτυξιακής Α.Ε: <http://anfo.gr/>

Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2015), Κανονισμός (ΕΕ) 2015/183 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, Οκτώβριος 2015

http://eurlex.europa.eu/legalcontent/EL/TXT/HTML/?uri=OJ:JOL_2015_270_R_0001&from=EN

Καθοδήγηση για τους τοπικούς φορείς σχετικά με την τοπική ανάπτυξη με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων (Αύγουστος 2014, Έκδοση 2) Διαθέσιμο στη: http://ec.europa.eu/regional_policy/el/information/publications/guidelines/2014/guidance-on-community-led-local-development-for-local-actors

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Σύμβολο-Ακρωνύμιο-Συντομογραφία	Ερμηνεία
1b	Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην έρευνα και καινοτομία, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως μέσω της προαγωγής επενδύσεων στην ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών, στη μεταφορά τεχνολογίας, στην κοινωνική καινοτομία, στην οικολογική καινοτομία, στις εφαρμογές παροχής δημόσιων υπηρεσιών, στην ενθάρρυνση της ζήτησης, στη δικτύωση, στα συμπλέγματα φορέων και στην ανοιχτή καινοτομία μέσω ευφυούς εξειδίκευσης, καθώς και στήριξη της τεχνολογικής και εφαρμοσμένης έρευνας, δοκιμαστικών δράσεων, ενεργειών έγκαιρης επικύρωσης προϊόντων, προηγμένων ικανοτήτων παραγωγής και πρώτης παραγωγής, ειδικά σε βασικές τεχνολογίες, και διάδοση των τεχνολογιών γενικής εφαρμογής
1a1	Αναβάθμιση και επέκταση δημοσίων ερευνητικών δομών για την έξυπνη εξειδίκευση
3a	Προώθηση της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής εκμετάλλευσης νέων ιδεών και τη στήριξη της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων μέσω φυτωρίων επιχειρήσεων
3c	Στήριξη της δημιουργίας και της επέκτασης προηγμένων ικανοτήτων για την ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών
3d	Στήριξη της ικανότητας των ΜΜΕ να αναπτύσσονται σε περιφερειακές, εθνικές και διεθνείς αγορές, και να συμμετέχουν σε διαδικασίες καινοτομίας
4c	Στήριξη της ενεργειακής απόδοσης, της έξυπνης διαχείρισης της ενέργειας και της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις δημόσιες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων κτηρίων, και στον τομέα της στέγασης
5b	Προώθηση των επενδύσεων για την

Σύμβολο-Ακρωνύμιο-Συντομογραφία	Ερμηνεία
	αντιμετώπιση ειδικών κινδύνων, εξασφάλιση της ανθεκτικότητας στις καταστροφές και ανάπτυξη συστημάτων διαχείρισης των καταστροφών
5β	Ενδυνάμωση και επέκταση των υποδομών πολιτικής προστασίας για την πρόληψη ή αντιμετώπιση ειδικών κινδύνων
6c	Διατήρηση, προστασία, προώθηση και ανάπτυξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς
6d	Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και του εδάφους και προώθηση των υπηρεσιών οικοσυστήματος, μεταξύ άλλων μέσω του δικτύου Natura 2000, και των πράσινων υποδομών
6e	Ανάληψη δράσης για τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, την ανάπτυξη των πόλεων, την αναζωογόνηση και την απολύμανση των υποβαθμισμένων περιβαλλοντικά εκτάσεων (συμπεριλαμβανομένων των προς ανασυγκρότηση περιοχών), τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και την προώθηση μέτρων για τον περιορισμό του θορύβου
6γ	Διατήρηση, προστασία, προαγωγή και ανάπτυξη της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς
6δ	Προστασία περιοχών ιδιαίτερης οικολογικής αξίας και αποκατάσταση βλαβών στο φυσικό περιβάλλον
8iii	Αυτοαπασχόληση, επιχειρηματικότητα και δημιουργία νέων επιχειρήσεων, και ειδικά καινοτόμων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων
8v	Προσαρμογή των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στις αλλαγές
8v1	Προσαρμογή των εργαζομένων και των ΜΜΕ στο νέο περιβάλλον
9d	Πραγματοποίηση επενδύσεων στο πλαίσιο στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων